

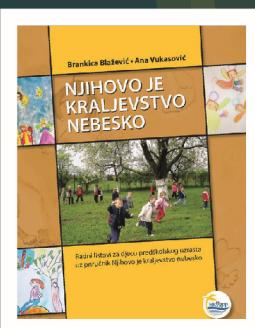

IZ NAŠE BIBLIOTEKE:

1. *Služenje autoriteta i poslub*, 2008.
2. *Apostolsko pismo svetoga oca Franje svim posvećenim osobama u prigodi Godine posvećenoga života*, 2015.
3. *Radujte se!*
Okružnica posvećenim muškarcima i ženama, 2015.
4. *Istražujte*
Posvećenim muškarcima i ženama u hodu za Božjim znakovima, 2015.
5. *Kontemplirajte*
Bogu posvećenim muškarcima i ženama na tragovima Ljepote, 2015.
6. *Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi*, 2016.
7. *Vultum Dei quaerere*
Apostolska konstitucija o ženskom kontemplativnom životu, 2016.
8. *Naviještajte*
Posvećenim muškarcima i ženama, svjedocima evanđelja među ljudima, 2017.
9. *Za novo vino nove mještine*
Posvećeni život nakon Drugog vatikanskog koncila i još uvijek prisutni izazovi, 2017.
10. *Ekonomija u službi karizme i poslanja*
Boni dispensatores multiformis gratiae Dei, 2018.
11. *Cor orans*
Provedbena uputa apostolske konstitucije "Vultum Dei quaerere" o ženskom kontemplativnom životu, 2018.

Njihovo je kraljevstvo nebesko - radni listovi
Radni listovi su namijenjeni djeci predškolske dobi s ciljem poticanja njihova cjelovitog razvoja, uključujući i duhovnu dimenziju. Zamisljeni su kao radni materijal odgojiteljima u vjeri i roditeljima u pripremi dijeteta za polazak u školu.

Cijena radnih listova je 20,00 kn (+ poštarina), a mogu se naručiti na: 099/8134 964 ili kupi@redovnistvo.hr

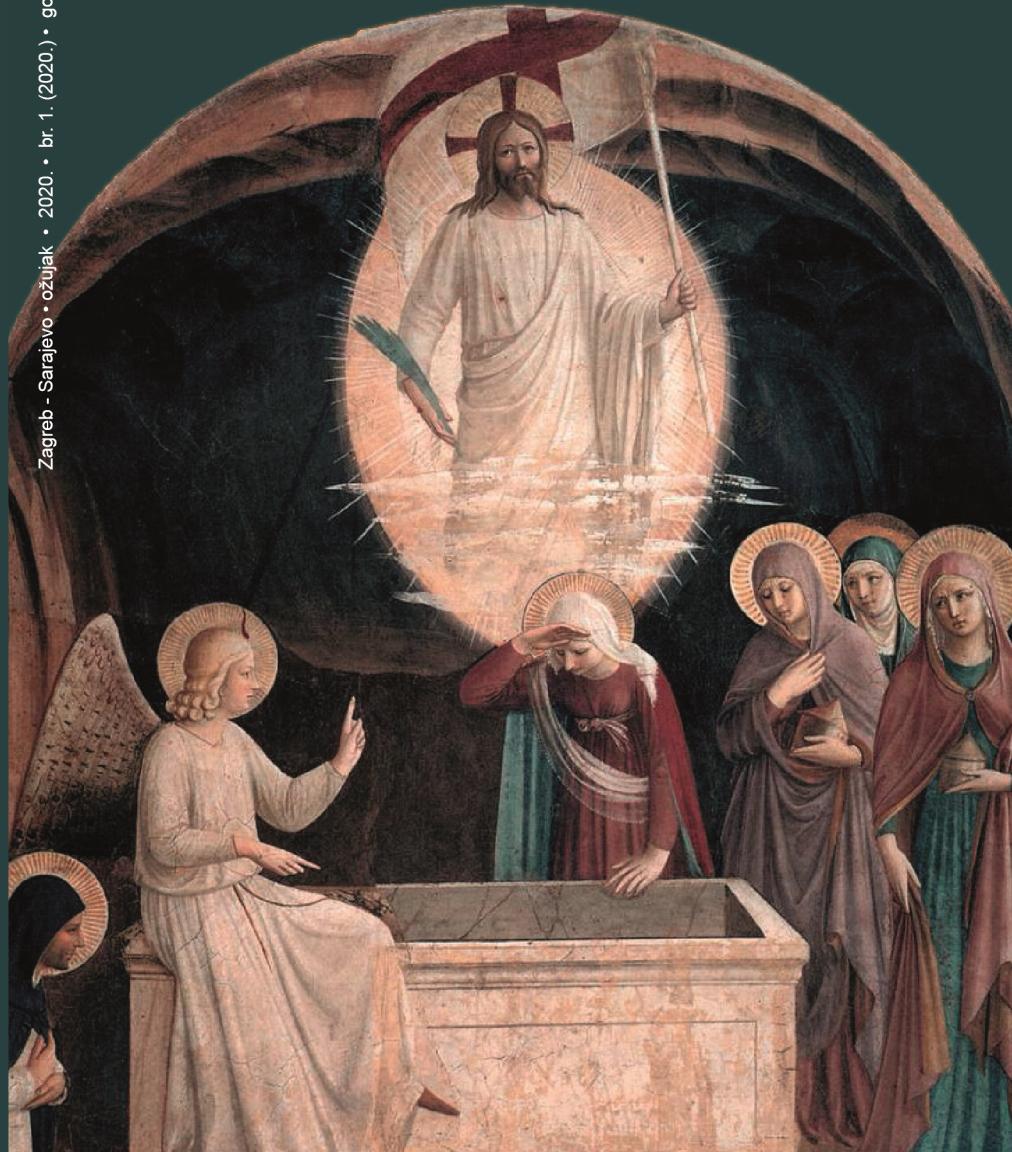

ISSN 1846-8497

VIJESTI

HRVATSKE REDOVNIČE KONFERENCIJE I
KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČNIH POGLAVARA
I POGLAVARICA BOSNE I HERCEGOVINE

Zagreb - Sarajevo • Župljak • 2020. • br. 1. (2020.) • god. XLVIII

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIŠTVA

POSVEĆENI ŽIVOT: U CRKVI I SVIJETU

- XXIV. svjetski dan posvećenog života u Rimu ... **2**
- Devetnaesta skupština UCESM-a: ... **5**
- Priopćenje Kongregacije za UPŽ i DAŽ povodom pandemije ... **6**

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA:

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

- Poruka ... **8**
- Tiskovna konferencija ... **10**
- Zagrebačka nadbiskupija ... **14**
- Gospičko-senjska biskupija ... **18**
- Krčka biskupija ... **21**
- Dubrovačka biskupija ... **24**
- Šibenska biskupija ... **28**
- Sisačka biskupija ... **34**
- Riječka nadbiskupija ... **36**
- Zadarska nadbiskupija ... **38**
- Varaždinska biskupija ... **40**
- Splitsko-makarska nadbiskupija ... **42**
- Požeška biskupija ... **44**
- Porečka i Pulска biskupija ... **47**
- Đakovočko-osječka nadbiskupija ... **50**
- Bjelovarsko-križevačka biskupija ... **52**

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA:

DJELATNOSTI

- Ljetni semestar Škole za novakinje ... **53**
- Sjednica Povjerenstva HRK za predškolski i školski odgoj ... **54**
- Sjednica Povjerenstva HRK za trajnu formaciju ... **55**
- Molitva za duhovna zvanja ... **56**
- Sjednica Povjerenstva HRK za početnu formaciju ... **57**
- Sjednica Vijeća HBK za UPŽ i DAŽ ... **58**
- Priopćenje Vijeća HRK povodom pandemije ... **59**
- Novi broj „Posvećenog života“ ... **60**
- Potres oštetio brojne samostane i crkve ... **61**
- Priopćenje Vijeća HRK povodom potresa ... **67**

KONFERENCIJA VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BIH:

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

- Banjolučka biskupija ... **68**
- Mostarsko-duvanjska biskupija ... **69**
- Vrhbosanska nadbiskupija ... **73**

KONFERENCIJA VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BIH:

DJELATNOSTI

- Sjednica Povjerenstva KVRPPBiH za pastoral zvanja ... **76**
- Sjednica Povjerenstva KVRPPBiH za predškolski odgoj ... **77**
- Šesti susret studenata i mladih u Sarajevu ... **78**
- Poruka predsjednika KVRPPBiH povodom pandemije ... **79**
- Poruka predsjednika KVRPPBiH povodom potresa ... **80**

KRONIKA REDOVNIŠTVA U HRVATSKOJ

KRONIKA REDOVNIŠTVA U BIH

VIJESTI

HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE I KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BIH

ODGOVARAJU: s. Ana Marija Antolović, ASC • fr. Slavko Šlišković, OP
• fra Jozo Marinčić, OFM • s. Ždenka Kozina, ŠSF

UREDILI: s. Krista Mijatović, SCSC • s. Jadranka Obućina, ASC • marija Belošević

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: BANIAN ITC

LEKTURA: Marko Gregorić

TISKAK: Tiskara Želina

NAKLADA: 700 PRIMJERAKA

ISSN 1846-8497

ZAGREB – SARAJEVO – OŽUJAK, 2020. • BR. 1. (2020.) GOD. XLVIII

UL. SLAVOLJUBA BUTIVANA 4 • HR – 10 000 ZAGREB

TEL.: +385 1 3764 281 • FAKS: +385 1 3764 280

WWW.REDOVNISTVO.HR • KONFERENCIJA@REDOVNISTVO.HR

SLIKA NA NASLOVNICI:

FRA ANGELICO

RESURRECTION OF CHRIST AND WOMEN AT THE TOMB / 15. ST.

Drage sestre i braćo u redovništvu, dragi čitatelji!

Pred nama je prvi ovogodišnji broj „Vijesti“. Sadržaj uobičajen za ovo doba godine, a opet poseban zbog okolnosti u kojima se našao cijeli svijet.

Prvi dio časopisa donosi nekoliko vijesti o posvećenom životu u Crkvi i svijetu: Dan posvećenog života u Rimu, Skupština UCESM-a u Roggenburgu, Priopćenje Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života povodom pandemije koronavirusa COVID-19.

Drugi dio „Vijesti“ daje uvid u proslavu Dana posvećenog života u Hrvatskoj. U duhu Nedjelje Božje Riječi, koja se ove godine po prvi put obilježila na inicijativu pape Franje, hrvatsko redovništvo pozvano je promišljati o Božjoj Riječi kao temelju posvećenog života. Na to je potaknuto i Porukom, ali i prigodnim predavanjem fra Darka Teperta, OFM na Tiskovnoj konferenciji u Zagrebu. Nakon panorame o proslavi Dana posvećenog života u svim (nad)biskupijama Hrvatske, slijedi prikaz djelatnosti Hrvatske redovničke konferencije u prvom tromjesečju 2020. godine. Ista shema – proslava Dana posvećenog života i prikaz djelatnosti KVRPPBiH– vrijedi i za područje Bosne i Hercegovine.

U trećem dijelu „Vijesti“ slijedi ‘hod’ po Kronici redovništva u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Iako nas je opasnost od širenja pandemije, uzrokovane koronavirusom COVID-19, spriječila u mnogim aktivno-

stima, ipak bilježimo lijep događanja u redovničkim zajednicama diljem Hrvatske, kao i Bosne i Hercegovine do sredine mjeseca ožujka. Na poseban način riječu i fotografijom podsjećamo na potres koji je 22. ožujka 2020. godine u ranim jutarnjim satima pogodio Zagreb i okolicu, te teško oštetio mnoge crkve i samostane. Bogu hvala, sjedište Hrvatske redovničke konferencije u Bulvanovoj ulici ostalo je netaknuto u potresu.

Neka nam svima u predstojećim danima izlaska iz pandemijske izolacije i materijalne obnove nakon potresa ne uzmanjka pouzdanja u Providnost Onoga koji u svojoj ruci drži svemirska prostranstva i srca ljudi, a sva minula događanja neka nam budu poticaj na korjenitu duhovnu obnovu!

Uredništvo

foto: vaticannews.va

XXIV. SVJETSKI DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA U RIMU

(Vatikan, Bazilika sv. Petra, 1. veljače 2020.)

U povodu XXIV. dana posvećenoga života koji se u cijelom svijetu obilježava 2. veljače, na blagdan Prikazanja Gospodinova, papa Franjo predvodio je euharistijsko slavlje u Bazilici sv. Petra u Vatikanu. U zajedništvu s Papom, euharistiju su slavili predstojnik i tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, kardinal João Braz de Aviz i nadbiskup José Rodríguez Carballo. Nekoliko tisuća prisutnih redovnica i redovnika Papa je pozvao da se ne daju obeshrabriti u svakodnevnom životu.

Ta vidješe oči moje spasenje twoje (Lk 2,30). To su riječi Šimuna, kojeg Evanelje predstavlja kao jedno-

stavnog čovjeka: „pravedan i bogobojan“, kaže se u tekstu (Lk 2,25). Ali među svim osobama koje su bile toga dana u hramu jedino je on u Isusu video Spasitelja. Što je video? Dijete: malo, krhko i jednostavno dijete. Ali u njemu je video spasenje, jer mu je Duh Sveti dao prepoznati u tomu nježnom novorođenčetu „Pomazanika Gospodnjega“ (Lk 2, 26). Uzevši ga u naručje osjetio je, u vjeri, da Bog u njemu ispunjava svoja obećanja. I tada je on, Šimun, mogao poći u miru: video je milost koja je vrijedila više od života (usp. Ps 63,4), i nije očekivao ništa drugo.

I vi ste, draga posvećena braće i sestre, jednostavni muškarci i žene koji ste vidjeli blago vrednije od svih imutaka ovoga svijeta. Zbog toga ste ostavili dragocjene stvari, poput posjeda, poput zasnivanja vlastite obitelji. Zašto ste to učinili? Zato što ste se zaljubili u Isusa, zato što ste vidjeli sve u njemu i, očarani njegovim pogledom, ostavili sve drugo. Redovnički život je ta *vizija*. To znači vidjeti što je zaista važno u životu.

To znači primiti Gospodinov dar raširenih ruku, kao što je to učinio Šimun. To je ono što vide oči posvećenih muškaraca i žena: Božju milost izlivenu u njihove ruke. Posvećena osoba je ona koja svaki dan gleda sebe i kaže: „Sve je dar, sve je milost.“ Draga braća i sestre, nismo si zaslužili redovnički život; to je dar ljubavi koji smo primili.

Ta vidješe oči moje spasenje tvoje. To su riječi koje ponavljamo svake večeri dok molimo povečerje. Njima zaključujemo dan govoreći: „Gospodine, moje spasenje dolazi od Tebe, moje ruke nisu prazne, već su pune tvoje milosti.“ *Znati vidjeti milost* jest polazna točka. Osvrnuti se za sobom, ponovno čitati vlastitu povijest i vidjeti u njoj Božji vjerni dar: ne samo u velikim trenucima života, nego i u krhkostima, slabostima i bijedama. Napasnik, đavao upire prstom upravo u naše bijede, u naše prazne ruke: „Sve ove godine nisi postao ništa bolji, nisi postigao ono što si mogao, nisu ti dopustili da radiš ono čemu si bio sklon, nisi uvijek bio vjeran, nisi sposoban...“ i tako dalje. Svaki od nas dobro poznaje tu priču i te riječi. Vidimo da je to dijelom istina i vraćamo se natrag mislima i osjećajima koji nas dezorientiraju. I riskiramo da izgubimo kompas, a to je besplatna Božja ljubav. Jer Bog nas uvijek ljubi i daruje se nama, čak i u našim bijedama. Sveti Jeronim je toliko toga davao Gospodinu, a Gospodin je tražio još. Rekao je: „Ali Gospodine, dao sam ti sve, baš sve, što još nedostaje?“ – „Tvoji grijesi, tvoje bijede, daj mi svoje bijede.“ Kad držimo pogled čvrsto uperen u njega otvaramo se oproštenju koje nas obnavlja i bivamo potkrijepljeni njegovom vjernošću. Danas se možemo zapitati: „Komu upravljam svoj pogled: Gospodinu ili sebi?“ Tko zna vidjeti

Božju milost prije svega, može otkriti protutrov za nepovjerenje i svjetovni pogled.

Jer redovničkom životu prijeti ova napast: svjetovni pogled. To pak znači da više ne gledamo Božju milost kao ono što ima glavnu riječ u životu, nego tražimo nešto što bi je moglo nadomjestiti: malo slave, neka čuvstvena utjeha, raditi, u konačnici, ono što hoću. Ali kad u središtu posvećenog života više nije Božja milost, tada ostaje prignut nad samim sobom. Gubi poletnost, slabi i stagnira. I znamo što se tada događa: traže se vlastiti prostori i vlastita prava, dopuštamo da nas se uvlači u traćeve i kleverte, vrijedamo se na svaku sitnicu koja nam ne ide od ruke i sipamo jadikovke, tužimo se zbog braće, zbog sestara, zbog zajednice, zbog Crkve, zbog društva. Više ne vidimo Gospodina u svemu, nego samo svijet i njegovu snagu, a srce nam je sve skučenije. Tada postajemo bića navike i pragmatične osobe, dok u nama raste tuga i nepovjerenje, koji se pretvaraju u rezignaciju. Eto do čega vodi svjetovni pogled. Velika sveta Terezija jednom je prigodom rekla sestrama: „Jao sestri koja ponavlja: ‘nepravedno su se prema meni ponijele’, jao li se njoj!“

Da bismo imali pravi pogled na život, molimo da umijemo vidjeti Božju milost za nas, poput Šimuna. U Evandelju se tri puta kaže da je on bio blisko povezan s Duhom Svetim, koji je počivao na njemu, nadahnjivao ga i poticao (usp. Lk 2, 25–27). Bio je u bliskoj vezi s Duhom Svetim, s Božjom ljubavlju. Ako posvećeni život ostane postojan u ljubavi Gospodnjoj, vidi ljepotu. Vidi da siromaštvo nije neki kolosalni napor, nego veća sloboda koja nam daje Boga i druge kao prava bogatstva. Vidi da čistoća nije stroga besplodnost, nego hod u ljubavi

4 POSVEĆENI ŽIVOT: U Crkvi i svijetu

bez posjedovanja. Vidi da posluh nije stega, nego pobjeda nad vlastitom anarhijom u Isusovu stilu. U jednom od krajeva pogodjenih potresom u Italiji – kad već govorimo o siromaštvu i životu u zajednici – bio je benediktinski samostan koji je uništen u potresu, pa je drugi samostan pozvao sestre da se presele kod njih. Ali su se kratko zadržale tamo: nisu bile sretne, razmišljale su o mjestu koje su napustile, o tamošnjim ljudima. Na kraju su se odlučile vratiti i organizirati samostan u dvije prikolice za stanovanje. Umjesto da budu u onom velikom, udobnom samostanu, otišle su tamo, sve zajedno, bilo im je tjesno, ali su bile sretne u svome siromaštvu. To se dogodilo prošle godine. To je lijepa stvar!

Ta vidješe oči moje spasenje twoje. Šimun vidi Isusa kao malog, poniznog, onoga koji je došao služiti, a ne biti služen, i naziva samog sebe *slugom*. On kaže: „Sad otpuštaš *slugu* svojega, Gospodaru“ (Lk 2,29). Onaj tko drži svoj pogled uprt u Isusa uči živjeti tako da drugima služi. Ne čeka da drugi preuzmu inicijativu, već kreće u potragu za svojim bližnjim, poput Šimuna koji je tražio Isusa u hramu. Gdje se u posvećenom životu nalazi bližnji? To je pitanje: gdje se nalazi bližnjega? Prije svega u vlastitoj zajednici. Moramo moliti milost da *znamo tražiti Isusa u braći i sestrama* koji su nam darovani. Upravo tu možemo provoditi u djelo ljubav: u mjestu u kojem živiš, prihvaćajući braću i sestre s njihovim siromaštvima, kao što je Šimun primio Isusa krotka i siromašna. Danas toliki u drugima vide samo prepreke i komplikacije. Moramo imati pogled koji traži bližnjega, koji približava one koji su daleko. Redovnici i redovnice, muškarci i žene koji u svome životu slijede Isusov

primjer, pozvani su u svijet donositi njegov vlastiti pogled, pogled suošjećanja, pogled koji ide tražiti one koji su daleko; pogled koji ne osuđuje, nego hrabri, oslobođa, tješi; pogled suošjećanja. To je ono često mjesto u Evandelju gdje se, govoreći o Isusu, kaže: „sažali se“. To je Isusovo spuštanje do svakog od nas.

Ta vidješe oči moje spasenje twoje. Šimunove oči vidjele su spasenje jer su ga isčekivale (usp. Lk 2,25). Bile su to oči koje su čekale, oči pune nade. One su tražile svjetlost, a zatim vidjele svjetlost naroda (usp. Lk 2,32). Bile su to stare oči, ali oči u kojima je plamlio sjaj nade. Pogled posvećenih muškaraca i žena ne može biti ništa drugo doli pogled nade. *Znati se nadati.* Gledajući oko sebe lako je izgubiti nadu: stvari koje ne idu najbolje, pad zvanja... I dalje vreba napast svjetovnog pogleda koji zatire nadu. No, pogledajmo Evandelje i vidimo Šimuna i Anu: bili su starci, sami, a ipak nisu izgubili nadu, jer su bili u dodiru s Gospodinom. Ana „nije napuštala Hrama, nego je postovima i molitvama danju i noću služila Bogu“ (Lk 2,37). U tomu je tajna: nikada se ne udaljiti od Gospodina, koji je izvor nade. Postajemo slijepi ako ne gledamo Gospodina svaki dan, ako mu se ne klanjamo. Klanjajmo se Gospodinu!

Draga braćo i sestre, zahvalimo Bogu na daru posvećenog života i molimo ga za novi pogled, koji zna *vidjeti milost*, koji zna *tražiti bližnjega*, koji se *zna nadati*. Tada će i naše oči vidjeti spasenje. (IKA)

foto: UCESM

Devetnaesta skupština UCESM-a

Zajedno na putu u susret izazovima za redovnički život u Evropi

(Roggenburg, 9.-13. ožujka 2020.)

U premonstratskom samostanu u Roggenburgu (Njemačka), u ponедјeljak 9. оžујка 2020. године започела је Devetnaesta skupština UCESM-a (*Union of the European Conferences of Major Superiors*). Засједање Скупштине било је предвиђено до 14. оžујка 2020. године, но због изванредне ситуације изазване пандемијом коронавирус COVID-19, Скупштина је завршила са засједањем 13. оžујка 2020. године. У име Хрватске редовнице конференције, на Скупштини су биле prisutne s. Ksenija Leko, OSU (чланica Vijeća HRK) i s. Krista Mijatović, SCSC (тјаница HRK).

UCESM je osnovan 1981. godine; okuplja 39 redovničkih konferenacija iz 28 europskih zemalja (oko 250.000 redovnica i redovnika). Скупштине се одржавају сваке друге године у различitim европским државама. Скупштину у Roggenburgu отворио је предсједник UCESM-a, fr. Zsolt Labancz. Izvješće о djelovanju UCESM-a u razdoblju od prethodne Skupštine UCESM-a, održane 2018. године, do данас поднijela је тјаница UCESM-a, s. Marjolein Bruinen, OP. Finansijsko izvješće је подnio blagajnik UCESM- a, abbe Eric de Sutter.

Првог дана засједања скупу се, уз помоћ видео конференције, обратио префект Kongregације за уstanove posvećеног живота и друžбе apostolskог живота, кардинал João Braz de Aviz. Оsvrнувши се на тему Скупштине „Zajedno na putu u susret izazovima za redovnički живот u Evropi“, кардинал de Aviz је, користећи рјечник папе Франje, све prisutne upozorio на опасности tzv. svjetovne duhovnosti и pozвао на јачу suradnju међу redovničkim konferencijama. Ostali

6 POSVEĆENI ŽIVOT: U Crkvi i svijetu

predavači (mons. Paolo Martinelli i s. Patricia Murray - izvješće UISG i USG) nisu bili u mogućnosti niti uz pomoć video konferencije održati predavanje. Predavanja su održali još: s. Nicole Grochowina (članica zajednice posvećenog života u Protestantskim crkvama) te inicijator projekta „Zajedništvo među karizmama“ u Ottmaringu (Njemačka), fr. Alois Schlachter.

Skupština u Roggenburgu trebala je biti izborna skupština (trebalo je birati potpredsjednicu UCESM-a i dva člana vijeća), no budući da nije bilo kvoruma (iz mnogih europskih država nije došao niti jedan predstavnik, zbog otežavajućih okolnosti koje je uzrokovala pandemija koronavirusa COVID-19), izbori nisu održani. Produljen je mandat postojećoj potpredsjednici i članovima Vijeća do sljedeće skupštine. Na Skupštini se trebalo izglasavati i neke preinake u Statutu UCESM-a. Glasno su pročitani i komentirani svi pristigli odgovori nacionalnih konferencijskih na pitanje o suglasnosti s predloženim izmjenama i dopunama Statuta, no izglasavanje nije provedeno zbog nedostatka kvoruma.

U nekoliko navrata bilo je omogućeno sudjelovanje u radionicama u kojima su sudionici iznosili iskustva njihovih nacionalnih konferencijskih interesa što je bilo vrlo korisno jer se moglo bolje upoznati situaciju posvećenog života u ostalim državama Europe. Običaj je da se na svakoj skupštini organizira jedno kraće izletničko putovanje (ovaj put je to bio grad Augsburg). Skupština je završila s mogućim prijedlozima države „domaćina“ sljedeće skupštine. (s. Krista Mijatović, SCSC)

foto: IKA

Joáo Braz de Aviz, prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života

Priopćenje
povodom pandemije koronavirusa
COVID-19
Vatikan, 16. ožujka 2020.

Draga posvećena braćo i sestre,

Gospodin nas poziva da ovogodišnju korizmu iskusimo na vrlo osobit način, na način koji nitko nije mogao zamisliti ni naslutiti, a koji zahtijeva od svih nas da svakodnevno budemo spremni na radikalne promjene u svom načinu življenja. Obično se tijekom korizme organiziraju mnoge dobrotvorne i molitvene inicijative, kako bismo se obnovljennim i pročišćenim duhom pripremili za vazmene blagdane, dok u našim zajednicama trenutci slavljenja i okupljanja postaju sve češći. I ove smo godine pozvani živjeti s jakom vjerom, s jednakim intenzitetom kao i dosad, ali na sasvim drugačiji način.

Najučinkovitije svjedočanstvo, koje u ovim trenutcima možemo dati, jest prije svega mirna i predana poslušnost onomu što od nas zahtijevaju predstavnici vlasti, kako na državnoj tako i na crkvenoj razini; budimo poslušni u svemu onom čime se želi

zaštititi naše zdravlje, i zdravlje pojedinaca, i zdravlje zajednice. Milosrđe i zahvalnost obvezuju nas da, pojedinačno i zajednički, pojačamo svoju neprestanu molitvu za sve one koji nam pomažu u prevladavanju ovih teških trenutaka. Za sve one koji pružaju svoju dragocjenu pomoć u ovoj nesreći: predstavnici vlasti, zdravstveni djelatnici, volonteri civilne zaštite i oružanih snaga..., trebamo moliti i prinositi žrtve! Nemojmo propustiti dragocjeni doprinos koji svatko od nas može dati upravo ustrajnom molitvom.

Pritom najprije mislimo na sve kontemplativne zajednice, koje teže biti opipljiv znak stalne i pouzdane molitve za cijelo čovječanstvo. Također mislimo na mnoge starije sestre i braću, koji svakodnevnom molitvom prate službu onih koji su aktivni u raznim oblicima djelatnoga apostolata, pružajući ruku svakomu bratu i sestri u potrebi. Ovih dana, s još većim zamahom, pojačajte svoj dragocjeni i nezamjenjivi molitveni apostolat, sa sigurnošću da Gospodin ne će odgoditi svoj odgovor i da će svojim beskrajnim milosrđem otjerati ovaj teški bič. Prikažimo Gospodinu veliku žrtvu nemogućnosti slavljenja svete mise i sudjelovanja kod euharistijskoga stola, sjedinimo tu žrtvu sa svima onima koji inače, zbog malog broja svećenika, nemaju milost svakodnevno sudjelovati u svetoj misnoj žrtvi. Tko god je u mogućnosti, neka ne propusti konkretne znakove ljubavi prema bližnjem, uvijek u skladu s naputcima danim od strane državnih i crkvenih autoriteta, i u potpunoj vjernosti karizmi redovničke zajednice. Kako smo činili u svim povijesnim razdobljima, pa i u nedavnoj prošlosti, dijelimo patnje, bojazni i strahove, ali s čvrstim pouzdanjem da Gospodnji odgovor ne će zakasniti i da ćemo uskoro moći zapjevati svečani *Te Deum* u zahvalnosti.

Sveti otac Franjo htio nas je upravo jučer, na svom hodočašću pred ikonu *Salus Populi Romani* i pred raspelo, pred dva vidljiva znaka koja su spasila Rim od kuge, podsjetiti da su sredstva, koja su nam dostupna u borbi protiv nesreća i katastrofa, u ovom vremenu visoko razvijene tehnologije, ista sredstva koja su koristili i naši predčasnici. Molitva, žrtva, pokora, post i milosrđe: moćna oruđa kojima je iz Presvetog Srca Isusova moguće zadobiti milost potpunoga ozdravljenja od kobne bolesti.

Drage sestre i braćo, uz pomoć modernih sredstava komunikacije imamo mogućnost sudjelovati u proslavama i događajima koji nas oblikuju, imamo mogućnost osjećati se manje samima i izoliranim i moguće nam je učiniti da naš glas dopre do najudaljenijih zajednica. Budimo znak nade i povjerenja, dok ovih dana proživljavamo tjeskobu i bojazan. Budite uvjereni da, učinimo li sa svoje strane najbolje što možemo, možemo doprinijeti ljudskoj zajednici da izade iz sadašnje tame.

Prihvatom s oduševljenjem Papin poziv i povjerimo se s punim pouzdanjem dragoj Majci Božje ljubavi. Izgovorajmo Papinu molitvu svaki dan, ujutro i navečer. „Ti, po kojоj je došlo spasenje roda ljudskoga, znaš što nam je potrebno. Vjerujemo da ćeš, kao što si učinila u Kani Galilejskoj, povratiti nam radost nakon ovih trenutaka kušnje.“ Draga nebeska Majko, pomozi nam da ove teške dane proživljavamo s nadom, s obnovljenim zajedništvom, s istinskim duhom poslušnosti onomu što se traži od nas, sa sigurnošću da će nakon ovog iskušenja nastupiti blaženi čas slavnoga uskrsnuća.

Sve vas pozdravljam s ljubavlju i s velikim poštovanjem, u nadi da će svjetlo i ljubav, koja dolazi od Gospodinova pashalnog otajstva, prožeti cijeli vaš život. (HRK)

**s. Ana Marija Antolović,
predsjednica Hrvatske redovničke
konferencije**

**mons. dr. Zdenko Križić,
predsjednik Vijeća Hrvatske
biskupske konferencije za ustanove
posvećenoga života i družbe
apostolskoga života**

Poruka prigodom Dana posvećenog života 2020. godine *Božja riječ – temelj posvećenog života*

**Zagreb, uoči Nedjelje Božje Riječi,
25. siječnja 2020.**

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu, drage sestre i draga braćo u Kristu!

Po želji pape Franje ove smo godine prvi put proslavili Nedjelju Božje riječi. U svoje pismu *Aperuit illis* kojim je ustanovio ovo slavlje, papa kaže: „Posvetiti jednu nedjelju liturgijske godine Božjoj riječi može omogućiti Crkvi da iznova doživi kako uskrsli Gospodin otvara i za nas riznicu svoje riječi da uzmognemo biti u svijetu navjestitelji toga nepresušnog bogatstva” (*Aperuit illis*, 2). Ovaj poziv osobito stoji pred Bogu posvećenim osobama. Pozvani da naslijeduju Gospodina, oni su pozvani najprije hoditi zajedno s njime, osluškujući njegovu riječ, primajući ovo nepresušno bogatstvo, kako bi ga, životom prihvaćeno, mogli ponuditi i drugima. U temelju mno-

gih redovničkih zajednica i ostalih zajednica posvećena života nalazimo Božju riječ, počevši još od svetoga Antuna opata kojega je pokrenula evandeoska riječ: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom” (Mt 16,24). Iščitavanje Božje riječi potiče svaku zajednicu i svaku Bogu posvećenu osobu da se vrati izvorištu svoga identiteta i svoje karizme.

U svome pismu papa dodaje: „Redovito čitanje Svetoga pisma i slavljenje euharistije omogućuju nam da sebe promatramo kao dio jedne cjeline. Kao kršćani jedan smo narod koji putuje kroz povijest, snažen prisutnošću Gospodina u našoj sredini koji nam govori i hrani nas. Dan posvećen Bibliji ne želi biti ‘jednom na godinu’, nego jednom za čitavu godinu, jer nam je prijeko potrebno rasti u dobrom poznавanju i ljubavi prema Svetom pismu i Uskrslome koji ne prestaje lomiti riječ i kruh u zajednici vjernikâ. Zato nam je potrebno ući u prisni odnos sa Svetim pismom; u suprotnom naša će srca ostati hladna, a oči zatvorene, pogodeni, kakvi već jesmo, bezbrojnim oblicima sljepoće” (*Aperuit illis*, 8). Bez Gospodina usred zajednice nemoguće je graditi duhovno zajedništvo utemeljeno na njegovu pozivu. Stoga smo svi pozvani na još prisniji odnos s njegovom riječi. Još je važnije produbiti takav odnos kad je srce obavijeno hladnoćom, kad u zajednici nedostaje komunikacije ili kad se zajednica suočava s poteškoćama koje proizlaze iz nedostatka duhovnih zvanja.

Papa Benedikt XVI. u apostolskoj pubudnici *Verbum Domini* naglasio je da je Božja riječ u temelju svake autentične kršćanske duhovnosti te je svima preporučio redovitu praksu molitvenoga čitanja Svetoga

pisma (usp. *Verbum Domini*, 86), a osobito metodu *lectio divina* koja je „sposobna otvoriti vjerniku blago Riječi Božje, ali također stvoriti susret s Kristom, živom božanskom riječju“ (*Verbum Domini*, 87). Povratak redovitom molitvenom čitanju odlomaka Svetoga pisma može vratiti živost Kristove prisutnosti svakoj zajednici. Ukoliko takva praksa ne postoji, možda bi bilo dobro da pojedine zajednice skupe hrabrosti i nađu vremena za zajedničko čitanje Božje riječi. Na taj će način život zajednice moći proći kroz vrednovanje pomoću svetopisamskih tekstova te naći poticaje i smjerokaze za budućnost. Osim toga, u molitvenom dijelu takvoga božanskoga čitanja Svetoga pisma moći će se Bogu povjeriti sve potrebe zajednice, za što ponekad nema prilike u ostalim zajedničkim oblicima molitve. Svakom pojedincu ovakvi redoviti susreti s Božjom riječju u molitvenom ozračju, za što ne treba štedjeti vremena, mogu biti prilika da se ponovno susretne s onim Gospodinom koji ga je pozvao te da tako obnovi svoju odluku i dade još snažniji zamah svome življenju redovničkih zavjeta ili svoje posvete. Papa stoga jasno kaže da je nasljedovanje čistog, siromašnog i poslušnog Krista „živa ‘egzegeza’ Riječi Božje“ (*Verbum Domini*, 83).

Ako je Božja riječ u temelju posvećenog života, onda i u okolnostima u kojima se mnoge zajednice susreću s nedostatkom duhovnih zvanja Božja riječ treba biti put. Korjenito življenje evanđeoskih savjeta i evanđelja općenito u određenoj zajednici može snažno progovoriti svima oko nje, pa i privući nekoga da poželi na sličan način nasljedovati Gospodina. To će biti prilika da se ponudi Božja riječ, da se potakne na čitanje i osluškivanje, pa da svatko poput mladoga Samuela kaže: „Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša“ (1 Sam 3,9). Kad je Marija na sličan način odgovorila: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1,38), za nju komunikacija s Božjom riječju nije završila, nego ju je cijeli život trebala pohranjivati i prebirati u svome srcu (usp. Lk 2,19,51). Stoga, učeći iz njezina primjera, valja poticati i sve odgajanike da neuromorno nastave prebirati Božju riječ, tražeći u njoj poticaje, ohrabrenje i putokaz.

Želeći najprije svima vama, Bogu posvećenim osobama, da se neprestano napajate na riječima Svetoga pisma, želja nam je da vaš život bude živa egzegeza Božje riječi za sve ljude!

Od srca vam želimo blagoslovjen Dan posvećenog života! (HRK)

foto: HRK

**Tiskovna konferencija:
Božja riječ u posvećenom životu
(Zagreb, 1. veljače 2020.)**

Povodom Dana posvećenog života, u sjedištu Hrvatske redovničke konferencije u subotu 1. veljače 2020. godine održana je Konferencija za tisak koju je moderirao potpredsjednik Hrvatske redovničke konferencije, fr. Slavko Slišković, OP. Izlaganje „Božja riječ u posvećenom životu“ održao je fra Darko Tepert, OFM.

Pozdravljajući okupljene, potpredsjednik HRK fr. Slavko Slišković, OP podsjetio je kako je Dan posvećenoga života ustanovio papa Ivan Pavao II. 1997., i kako se on slavi na blagdan Pri-

kazanja Gospodinova. „Mi smo oni koji na određeni način žele svoj život prikazati Gospodinu. Rado se prepoznajemo u starcu Šimunu koji je imao eshatološko iščekivanje, a život ima smisla upravo u eshatološkome znaku. Upravo mi bismo trebali biti taj eshatološki znak življenja, ali ne samo čekajući, nego i poput proročice Ane koja je molitvom i žrtvom danomice služila Gospodinu u Hramu. Siguran sam da želimo naslijedovati Blaženu DjeVICU Mariju koja je o svim tim događajima promišljala, čuvala ih u svome srcu i svojim životom upućivala ljude ‘učinite sve što vam kaže’“, rekao je fr. Slišković. Uz temu ovoga skupa, naglasio je važnost Božje riječi jer su redovnici i sami svjesni da trebaju otkrivati snagu i ljepotu Božje riječi, ali jednako tako „želimo biti svjedoci da se ta Božja Riječ i danas može utjeloviti u našem vremenu i po nama u ovom svijetu. Zato su i Hrvatska redovnička konferencija i Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskog života uputili ovogodišnju poruku na tu temu“.

Na početku izlaganja „Božja Riječ u posvećenom životu“, fra Darko Tepert, OFM posvijestio je kako je posvećeni život odgovor na Božji poziv, a u temelju Božjeg poziva stoji Božja riječ koja može biti izrečena na različite načine, što možemo pratiti kroz cjelinu Svetoga pisma. Osvrćući se na poziv riječju u Starom zavjetu, ukazao je na više značajnih likova kojima je upućen Božji poziv: Abraham, Mojsije, Jošua, Gideon. To je potkrijepio citatima iz Staroga zavjeta. Također je podsjetio i na tekstove o pozivu pojedinih proroka: Izajie, Jeremije... Jasno je da poziv nije nešto što ovisi o sposobnostima samoga pozvanoga, nego o Bogu koji

poziva. „Od Boga je upućena riječ čovjeku koji je pozvan. Katkad se Bog služi posrednikom, najčešće u liku anđela. Vidljivo je također da poziv uvijek uključuje i poslanje“, rekao je fra Tepert, te naglasio kako Božja Riječ koja je u temelju poziva sadrži svoju nutarnju moć. K tomu, Božja Riječ mijenja čovjeka kad god dopusti da u njega uđe. „Naime, u susretu s Božjom Riječju osoba ne može ostati ravnodušna, jer ju ona ne prestano provočira da se prema njoj odredi; da je prihvati ili odbaci; da je posluša ili joj se usprotivi. Prihvati li je, ona će u toj osobi djelovati i početi je mijenjati, a ta će mijenja biti ponekad spora i postupna, ali zato i duboka i trajna. Božja Riječ koju prihvaćamo omogućava nam da rastemo, poput biljke na natopljenoj zemlji. Omogućava nam da sazrijevamo kao osobe i da se sve više približavamo onoj slici koju je prilikom stvaranja Bog u nas postavio. A stvorio nas je na svoju sliku i sebi slične. Svako je vrijeme pogodno da dopustimo Božjoj Riječi da u nama dje luje. Stoga se početak slušanja i vršenja Riječi ne smije odgađati“, naglasio je predavač.

Na pitanje je li potrebno zaustavljanje i promišljanje o proročkom pozivu Staroga zavjeta, fra Darko je podsjetio kako je još Dogmatska konstitucija o Crkvi Drugog vatikanskog sabora *Lumen gentium* naglasila ulogu posvećenoga života kao znaka: „Stoga se zavjetovanje savjetā pokazuje kao znak koji može i mora učinkovito privući sve udove Crkve neumornom ispunjavanju dužnosti kršćanskoga poziva“ (LG 44). U naputku Kongregacije za posvećeni život iz 1980. prvi se puta u jednom dokumentu Učiteljstva spominje proročka dimenzija posvećenog života ukoliko su Bogu posvećene osobe pozvane ispitivati znakove vreme-

na i tumačiti ih u svjetlu evanđelja (usp. *Enchiridion della vita consacrata*, 5313–5314). Još jasnije, u Apostolskoj pobudnici o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu, *Vita consecrata*, sv. Ivan Pavao II. podsjeća na ulogu proroka Ilike kao uzora posvećenog života u patrističkoj tradiciji. Sveti Papa ondje dodaje: „Pravo proroštvo se rađa iz Boga, iz prijateljstva s Njim, iz pozornog slušanja njegove Riječi u različitim povijesnim okolnostima. Prorok osjeća kako mu u srcu gori strast za Božju svetost i, prihvativši u dijalogu molitve njegovu riječ, proglašava je životom, govorom i postupcima, pretvarajući se u Božjeg glasnogovornika protiv zla i grijeha“ (*Vita consecrata*, 84).

Govoreći o pozivu riječju u Novom zavjetu predavač je istaknuo kako se i ovdje očituje proročka tradicija. Prvi je primjer zasigurno Blažena Djevica Marija, koja prihvata Božju Riječ upućenu po anđelu Gabrijelu. Slično kao u opisima starozavjetnih proročkih poziva, Marija ulazi u dijalog s Božjom Riječju, traži pojašnjenja, da bi na kraju rekla: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1,38). No, taj dijalog s Božjom Riječju nije tada prestao nego se nastavio kroz njezino osobno iskustvo odnosa s Bogom, dok je Marija u sebi pohranjivala sve događaje i prebirala ih u svome srcu (usp. Lk 2,19), te dok je „brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu“ (Lk 2,51). Također, riječju su pozvani i apostoli, još od onoga prvoga poziva na Galilejskom jezeru. Poseban primjer poziva nalazimo kod svetoga Pavla.

Predavač se osvrnuo i na prva kršćanska iskustva poziva u posvećeni život. Posebno je ukazao na poziv sv. Antuna pustinjaka što ga je zorno u svome Životopisu sv. An-

12 HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA: Dan posvećenog života

tuna prenio sv. Anastazije. Važnost ovoga životopisa tim je veći, znamo li da je izvršio ogroman utjecaj na veliki broj kasnijih životopisa svetaca, ali i na shvaćanje monaškoga i redovničkoga života, a to potvrđuje kako Božja Riječ dobiva nezamjenjivo mjesto u posvećenom životu. „Ona nije prisutna samo na početku poziva, nego je ključna i za nastavak življenja u poslušnosti tomu pozivu i vjernosti vlastitim obećanjima i zavjetima“, dodao je fra Tepert. Predavač je ukazao na Dekret o prilagođenoj obnovi redovničkoga života Drugog vatikanskog sabora, *Perfectae caritatis*, koji naglašava da je zadnje mjerilo redovničkoga života „naslijedovanje Isusa Krista, kako je predloženo u evanđelju“, što treba vrijediti kao „vrhovno pravilo svih redovničkih ustanova“ (*Perfectae caritatis*, 2). Podsjetio je kako u istome dokumentu nalazimo osobito snažne riječi: „Neka zato svi članovi redovničkih ustanova neprestanim marom njeguju duh molitve i samu molitvu, crpeći iz pravih izvora kršćanske duhovnosti. Prije svega, neka svakog dana imaju u rukama

Sveto pismo da čitanjem i razmatranjem božanskoga Pisma nauče ‘najizvrsnije spoznanje Isusa Krista’ (Fil 3,8)“ (*Perfectae caritatis*, 6). „Ovo je nešto što bi trebalo postati dio ispita savjesti svakoga redovnika, ali i svake Bogu posvećene osobe: Jesam li danas imao u rukama Svetu pismo?“

Na tom tragu, sveti Ivan Pavao II. u apostolskoj pobudnici *Vita consecrata* nagašava koji je pravi izvor kršćanske duhovnosti, kad kaže: „Božja riječ je prvi izvor svake kršćanske duhovnosti. Ona hrani osobni odnos sa živim Bogom i s njegovom spasonosnom i posvećujućom voljom. To je razlog što je *lectio divina*, od samog nastanka Ustanova posvećenoga života, posebno u monaštvu, dobila najviši ugled. Zahvaljujući njoj riječ Božja se prenosi u život na koji baca svjetlo mudrosti koja je dar Duha“ (*Vita consecrata*, 94). Upravo se u prakticiranju *lectio divina* događa da „prorok osjeća kako mu u srcu gori strast za Božju svetost i, prihvativši u dijalogu molitve njegovu riječ, proglašava je životom, govorom i postupcima“ (*Vita consecrata*, 84). *Lectio*

foto: HRK

divina je molitveno čitanje Svetoga pisma koje se rodilo i razvijalo u krilu posvećenoga života. To su ponajprije bili pustinjaci poput Antuna i Pahomija. Oni su trajno nastojali svoj život preoblikovati potaknuti dijalogom s Pismom. Po njima, čovjek Božji, koji je prihvatio Božju Riječ, postaje novi tekst. On sam svojim životom postaje neka vrsta Svetoga pisma koje govori drugima i poziva ih na obraćenje i svet život. Sveti Ivan Pavao II. Također potiče na zajedničarsko razmatranje Biblije, kako bi se došlo do „radosnog dijeljenja s drugima bogatstva crpljenih iz riječi Božje, zahvaljujući kojima braća i sestre rastu zajedno i pomažu se u napredovanju u duhovnom životu“ (*Vita consecrata*, 94). Tu je i poticaj pape Franje da se svake godine obilježava Nedjelja Božje Riječi, što je dobra prilika da se unutar ustanova posvećenog života nastoji započeti ili obnoviti praksa čitanja Božje Riječi i razmatranja Božje Riječi u zajednici. „Većina

zajednica obvezna je održavati mjesecne duhovne obnove ili slične oblike susreta. Upravo bi neki od tih susreta mogli biti osmišljeni i kao zajedničko molitveno čitanje Svetoga pisma. Možda bi osluškivanje kako određena Božja Riječ odjekuje iz usta brata ili sestre imalo snažniji učinak nego slušanje nekoga pripremljenoga predavanja. Iz takva osluškivanja mogu se roditi i novi poticaji za djelovanje“, rekao je predavač. Stoga, „potrebno je dopustiti Bogu da nam svojom Riječju pokaže put i načine djelovanja. Potrebno je ‘pohađati’ Božju Riječ, ‘pohađati’ je ustrajno, i samostalno i zajednički, da bismo vidjeli gdje nam Gospodin otvara vrata, da bismo u konačnici spoznali koja je njegova volja“, dodao je fra Tepert, te izrazio nadu da će i Poruka za Dan posvećenog života biti poticaj za novo, snažnije i ustrajno pohađanje Božje Riječi u svim oblicima posvećenog života prisutnima u Crkvi. (Marija Belošević)

foto: Marija Belošević

foto: Marija Belošević

Dan posvećenog života u Zagrebačkoj nadbiskupiji (Zagreb, 2. veljače 2020.)

Svečanim euharistijskim slavljem u nedjelju 2. veljače, na blagdan Prikazanja Gospodinova u zagrebačkoj prvostolnici, proslavljen je Dan posvećenog života u Zagrebačkoj nadbiskupiji. U zajedništvu s više provincijalnih poglavara i redovnika-svećenika slavlje je predvodio pomoći biskup zagrebački, mons. Ivan Šaško. U uvodnom dijelu slavlja, biskup Šaško je blagoslovio svijeće te je u ime zagrebačkog nadbiskupa, kardinala Josipa Bozanića, prisutnim redovnicama i redovnicima čestitao njihov Dan. Nakon poprične molitve, riječ zahvale predvoditelju slavlja izrekao je potpredsjednik Hrvatske redovničke konferencije, fr. Slavko Slišković, OP. Prije završnog blagoslova, zavjetovani članovi redovničkih zajednica obnovili su zavjete. Euharistijsko slavlje pjevanjem je uveličao združeni zbor redovnica i redovnika pod ravnanjem s. Vlaste Tkalec, MVZ uz orguljsku pratnju s. Elizabete Peršić, MVZ.

*mons. dr. Ivan Šaško,
pomoći biskup zagrebački*

Uvod i homilija
u euharistijskome slavlju blagdana
Prikazanja Gospodinova (Svijećnice)
Zagrebačka prvostolnica, 2. veljače 2020.

Braćo i sestre, zaustavili smo se prije pristupanja oltaru da bismo zazvali Božji blagoslov na našu zajednicu i na svjeće, vidljivi znak današnjega blagdana; da bismo najprije zamolili Gospodina da nam daruje iskru ljubavi kojom su Maria i Josip prinijeli Bogu sebe i Dijete Isusa. Zaustavili smo se da bismo promotrili darove svojih bližnjih, večeras osobito redovnika i redovnica, osoba koje su posvetile svoj život Bogu i Crkvi i koje djeluju u našoj Nadbiskupiji. Zbog toga posebno raduje prisutnost mnogopoštovanih provincijala i provincijalnih glavarica, predvođenih ocem Slavkom (Sliškovićem), dopredsjednikom Hrvatske redovničke konferencije. Svima njima u ime našega Nadbiskupa, kardinala Josipa, očitujem zahvalnost zahvaljujući Gospodinu za njih.

Ovdje smo, braćo i sestre, jer želimo biti u Božjim rukama, nošeni Duhom Svetim, prikazati sebe iznoseći svjetlo svojih života, poziva, nastojanja, svojih ranjenosti i grijeha, svojih povratak Ocu i obnove za nove početke. Svatko će od nas gledati plamičak svijeće u svojim rukama. Što će u njemu vidjeti? Možda nešto što ne uspijeva rasvijetliti, prepoznati; možda život koji smo pozvani promicati i štititi od njegova začeća, možda živote za koje smo mislili da su ugašeni ili one koji trebaju našu toplinu. Bilo kako bilo, u rukama nam je svijeća na kojoj primamo dar svjetla od drugih. To budi u nama poniznost. Uđimo zahvalno u ovo slavlje, s radošću što je Krist ušao u naše živote i pobijedio svaku tamu.

foto: Marija Belošević

Homilija

*Liturgijska čitanja: Mal 3,1–4; Ps 24,7–10;
Heb 2,14–18; Lk 2,22–40*

1. Kada se spomenu redovnici i redovnice i pokuša izreći njihova *zajednička posebnost*, tada se ona najčešće sažima u tri zavjeta: zavjete čistoće, siromaštva i poslušnosti, *usmjereneh prema Božjemu kraljevstvu*; življениh snagom privučenosti nebeskim kraljevstvom. Ono je središte traženja, nalaženja i prinošenja. U Isusovu poslanju prikazanje u Hramu očituje prinošenje sebe Ocu i *slika je onoga što je ostvareno u njegovu Vazmu*, u muci, smrti i uskrsnuću, u cjelini otajstva Krista: u Božanskome trojstvu, u utjelovljenju, u Crkvi. Nije rijetkost da se evanđeoski navještaj dopušta raslojiti i predstaviti kao *određena trodijelnost* i po formi i po sadržaju. Takav me osjećaj vodio i u ovo slavlje i otkriva mi razne putove čitanja. Svaki od njih ima svoj odraz u redovničkome pozivu. Najizravnije mi djeluje put i način koji otvara *stvarni smisao Predaje*.

2. Naime, u središtu Evanđelja je *Isus*. Primijetimo što se događa s tim Djetetom. Najprije vidimo da ga Josip i Marija *donose u Hram*. U njihovim je rukama, nakon što je Duh progovorio njihovu srcu; nakon što je tim Duhom začet u Marijinu krilu i rođen kako su navijestila Pisma. Marija i Josip donose ga u Hram, pri čemu taj prostor nije ništo bez značenja, ali su od njega važniji ljudi. Primaju ga od Boga i predaju. U Hramu ga susreće starac Šimun, prepoznaje nešto što drugi ne vide, i *prima ga u naručje*. Jednostavna gesta predivne Predaje! Šimun pak, zagledan u Dijete, izražava sreću i blaženstvo, predajući Dijete svima uz naznaku da je uzdignuće i propast; da je znak osporavan.

16 HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA: Dan posvećenog života

Kao takvoga, *on ga predaje Mariji*, predaje ga Crkvi, držeći ga u rukama kao ispunjenje svoje čežnje, svjedočeći što je ispunilo njegov život. Treći je oblik Predaje onaj o kojemu govori *Ana*. Ne spominje se da ga je primila u svoje ruke, nego da je hvalila Boga. *Primila ga je pogledom i srcem*. I predala davanjem hvale. Isus je došao na svijet, iz *Očeva naručja u naručje Blažene Djevice Marije*. Predaje se u ruke ljudima koji ga mogu prihvati ili odbaciti; predaje se u smrti na križu da bi ostao živjeti u Crkvi kao uskrsli; predaje nam se *u kruhu i vinu, u svojoj Riječi*, da bismo vidjeli, čuli, okusili vječni život. Jedno je u Evanđelju zajedničko ljudima koji su susreli Dijete: *divljenje i zahvaljivanje Bogu*.

3. U jutrošnjoj homiliji ovdje u Prvostolnici istaknuo sam *još jedan put mogućega čitanja*, koji otkriva tri životna pristupa, a time i *tri važna obilježja* koja su nam potrebna u življenu kršćanskoga poziva. Ta su obilježja *kљučna za razumijevanje poteš-*

koća u našoj sувremenosti koje se odražavaju i u životu Crkve. Prvi su *Marija i Josip koji osluškuju Boga i slijede njegovu volju*, znajući da to Dijete nije dano njima "na raspolaganje"; ponizno žive ljubav jedno prema drugomu, pouzdajući se u Gospodina. Drugi je *Šimun koji isčekuje, nada se*, nosi u sebi sigurnost darovanoga sna i živi blaženstvo utjehe i sreće. Treća je *Ana*, koja je živjela mladost, bračno zajedništvo, smrt supruga, povučenost u samoću... Spoznala je da se *ostvarenost njezina života nalazi samo tamo gdje je Gospodin*. Tada ni osamljenost više nije teret, nego prostor hvalospjeva. Braćo i sestre, zajedničko tim trima životnim putovima jest *odnos s Bogom*. Gledajući današnje tri temeljne poteškoće Crkve, pojedinaca i društva, razlog zbog kojih nema radosti i oduševljenja lako vidimo u nedostatku odnosa prema Bogu i prema vječnosti. *Radosti nema tamo gdje se ne traži Božja volja* i ne osluškuje Božji plan s nama; radosti nema

foto: Marija Belošević

foto: Marija Belošević

tamo gdje smo *odbacili snove*, gdje smo se *odrekli čežnje*, gdje je nada svedena na prolaznost želja; radosti nema tamo gdje se *ne dopuštamo oslobođiti od sebičnosti*.

4. Svaki od tih putova u sebi nosi pitanja, ranjenosti i nesigurnosti, ali nas upućuju na *povezanost očiju i srca ili bolje: srca i očiju*, jer treba krenuti od srca. Marija i Josip u srcu su susreli Gospodina; u srcu su živjeli sigurnost i onda kada su očima gledali nerazumljivosti, nejasnoće, suprotnosti. Šimun je konačno očima vidio ono što je u srcu gledao cijeli život. I Ana je u hvalu prenijela ono što je srcem dodirnula, tako živo da joj dodir rukama nije bio potreban, baš kao ni apostolu Tomi pred uskrsnim Gospodinom! U Evandželu postoji još jedan znakovit trolist: *svjetlo, Duh Sveti, iščekivanje*. On se tiče mogućnosti da čovjek ono što upućuje na Boga zatvori u prolaznost. *Puno je svjetala koja stvara čovjek*, a ne dopiru do ljudske tame, svjetala koja zasljepljuju, koja stvaraju novu tamu. *Duh Sveti je začetnik dolaska Svjetla* koje ima Isusovo lice, koje je utjelovljena Riječ i zajedništvo ljubavi. I u svome duhovnom životu, u crkvenim planovima možemo se zavaravati svojim zamislama i provedbama. Tamo gdje *Duh nije začetnik, Inicijator, svaka je inicijativa besplodna*. I iščekivanje je važno. Čovjek koji ne iščekuje je nepokretan, a *nepokretnost je znak da nema ljubavi*. Tako smijemo reći da naš poziv i život Crkve zamire tamo gdje nema iščekivanja.

5. Vraćam se na početak: na čistoću, siromaštvo i poslušnost. Ne bismo se smjeli u našim susretima i slavljima zaustaviti na onome što nam djeluje neostvarivo, očajavati zbog onoga što naše oči vide kao prijetnju, nemogućnosti i neprilike. Tim pogrešnim pristupom stvoren je dojam *da se danas govor o pozivu u Crkvi često svede na pitanje o broju svećenika, redovnika i redovnica koji nam nedostaju, umjesto da se radujemo prisutnosti onih koji su tu. Božji neprijatelj, koji i Isusa iskušava, započinje upravo onim što oči vide: bilo lijepo, bilo ružno. A Isus mu odgovara onim što vidi srce, onim što vidi vjera i pouzdanje u Gospodina*. Današnja Radosna vijest nam dopušta vidjeti srcem i redovničke zavjete. Svaka spomenuta osoba u sebi sadrži sva tri zavjeta, ali možemo vidjeti i zasebne naglaske. *Marija i Josip odražavaju čistoću*, jer u njihovu srcu nema zamjene za Boga; jer njihov pohod Hramu ne slijedi njihovu volju, nego Božju. *Šimun odražava siromaštvo*, jer mu nije potrebno ništa drugo, osim blaženstva ispunjenosti spasenjem; ništa drugo osim blizine lica Iščekivanoga. *Ana odražava poslušnost*, to jest pravu slobodu, u kojoj ne gleda sebe, nego drugima pripovijeda o Djetu.

U tom duhu, dragi redovnici i redovnice, vidim ovaj dan radosti s vama. I *čestitam vam na jedini smislen i primjereni način: zahvalom Bogu za vas*. Ostanite osporavani znak po kojemu nas Bog obnavlja svojim Duhom i raduje vječnošću. Amen.

foto: IKA

Dan posvećenog života u Gospočko-senjskoj biskupiji (Gospic, 31. siječnja 2020.)

Dan posvećenog života za redovnike i redovnice koji djeluju i žive na području Gospočko-senjske biskupije obilježen je u petak, 31. siječnja 2020. godine u Gospicu. U vijećnici Biskupskog ordinarijata u Gospicu, biskup gospočko-senjski, mons. mr. Zdenko Križić održao je predavanje na temu „Depresija u redovničkom životu“. Nakon kraće rasprave, sudionici su pošli u gospočku katedralu gdje je misno slavlje predvodio, a koncelebrirali su, uz spomenute redovnike, biskup u miru mons. Mile Bogović, biskupov tajnik i kancelar preč. Mišel Grgeurić, župnik gospočki preč. Mario Vazgeč, ekonom biskupije preč. Nikola Turkalj. Pjevalo je katedralni zbor pod vodstvom Franje Puškarića. Nakon mise i fotografiranja u Biskupskom domu upriličena je zajednička večera, druženje i slavlje.

*mons. dr. Zdenko Križić,
biskup gospočko-senjski*

Homilija
u euharistijskome slavlju
uoči blagdana Prikazanja Gospodinova
(Svijećnice)

*Gospička pravostolnica, 31. siječnja 2020.
Liturgijska čitanja (petak 3. tjedna kroz godinu):
2 Sam 11,1–4a.5–10a.13.17;
Ps 51,3–7.10–11; Mk 4,26–34*

Ovu prvu prispodobu donosi nam samo evangelist Marko. Ona se na prvi pogled čini jednostavnom, ali ima vrlo konkretnе poruke s obzirom na misterij Božjeg kraljevstva. Glavni naglasak je stavljen na sjeme. U drugim prispodobama ovog tipa naglasak je na sijaču ili terenu na koji se sije, a ovaj put pozornost je usmjerena na sjeme. Istaknuta je misteriozna snaga koju sjeme ima u sebi. Prispodoba ne želi negirati značenje sijača i njegova rada, niti važnost terena na koji se sije. Sve je to jako bitno, ali

se želi istaknuti kako sjeme ima u sebi svoju tajnu snagu koju ne razumije ni sijač niti teren na kojem raste. Sijač može ići spavati, a sjeme koje je posijao polako bez njega raste.

Sjeme je objektivno gledajući nešto sitno, malo, neznatno, slabunjava, ali istovremeno iznimno jako. I sami smo vidjeli bezbroj puta kako je sjeme trave probilo asfalt, beton. Gotovo da nam je to postalo normalno. Već se više i ne pitamo kako je to moguće? Gdje mu je snaga? Zar i to nije čudo? Sjeme je zapravo slika Božje riječi koja je živa, djelotvorna, oštira od dvosjekla mača, i ima u sebi tajnu snagu koje često nismo svjesni. U njoj je Božji duh, Božja snaga. Snagu sjemenu nije dao čovjek nego Bog. Snaga je skrivena u sjemenu.

Čovjek ne zna kako se to događa. Čovjek zna da se to događa, ali ne zna kako. On vidi tu snagu sjemena, ali ne zna od kuda i kako. Ne ostaje drugo nego prihvati ovu tajnu, ovo otajstvo. To je tajna Kraljevstva Božjeg. To je snaga koja se ne vidi jer se čini da proizlazi iz slabosti u koju se ne možemo pouzdati. To je iskustvo svetoga Pavla koji je otkrio da je najjači onda kada je slab. Ta slabost privlači Boga koji onda svoju moć očituje u slabosti.

Pred mnogim tajnama ostajemo nijemi, bez riječi. Vjera nam ne pomaže da sve razumijemo. Naprotiv, za vjeru je misterij nužan i ona samo traži da ga se prihvati. Kada bismo sve razumjeli i znali kako se događa, onda nam vjera ne bi ni trebala. Iz života bi nam iščezlo divljenje i čuđenje. Bez čuđenja i divljenja ne bismo mogli pasti na koljena da bismo adorirali Božja otajstva.

Sijač je posve isključen kada je u pitanju rast sjemena. Ne kaže se da on treba išta činiti ili nešto izbjegavati, on može spavati, biti po strani. Nema nikakvog smisla da

čovjek navlači i razvlači vlati sjemena da bi ono brže raslo i prije dozrelo. On se treba samo diviti i povući se u stranu. Nekada je to najteže. Problem aktivizma koji ne da mesta kontemplaciji može pokvariti sve. U Božje misterije se prodire kontemplacijom i adoracijom, a ne nekim ljudskim aktivnostima ili ljudskom mudrošću. Ne trebamo sve znati, ali se trebamo diviti Božjem djelu.

Kod stvaranja vidimo kako Bog Stvoritelj postaje Bog kontemplativac, Bog koji se divi svome djelu.

Imamo i prispodobu o gorušićinu zrnu, najmanjem od sveg sjemenja koje se tada poznавало u Izraelu, a može uzrasti do stabla na kojem se mogu ptice gnijezditi. Opet misterij velike snage koja se nalazi u neznatnom sjemenu i koja se ne vidi, ali postoji. Bog, za ostvarenje svoga velikog plana bira ono što je neznatno, što je slabo, prezira vrijedno. Pavao to govori kada je u pitanju i sâm posebni poziv. To se očituje kroz cijelu povijest spaseњa u Božjim izborima suradnika. Marija će to glasno isповjediti iz svog vlastitog iskustva govoreći da Bog uzvisuje neznatne, da pogleda i na nju zbog njezine neznatnosti. Bog ne bira ono što je moćno, veliko, silno. Malo i neznatno gorušićino zrno uzraste u stablo koje daje okrilje drugima, pticama nebeskim. Neznatno je otvoreno da prima, ali ne da posvaja. Neznatno nije nasilno, neznatnih se nitko ne boji, njima se uvijek može prići.

U prispodobi prije ovih dviju koje smo danas čuli, Isus govori o pticama koje prijete sjemenu, koje ga pozobaše, a sada su ptice gosti stabla koje se razvilo iz malog sjemena. Ptice su predstavljene kao neprijatelji koji su sada pobijedeni, ne zato što su uništeni, nego što su prihvaćeni. Karakteristika prisutnosti Božjeg Kraljevstva jest prihvaćanje, a ne pro-

gon ili osveta. Veliki su u Božjim očima oni koji primaju, kojima se smije doći, koji drugima daju prostor, koji su otvorena srca. Ove prispodobe danas treba oživjeti. Za modernog čovjeka koji prolazi kroz usjeve, njihov je rast nešto normalno, jednostavan prirođeni proces koji podliježe biološkim zakonima. Čovjek Biblije to gleda drugačije: u svemu tomu on vidi čuda koja izazivaju divljenje.

I Isusov navještaj Kraljevstva Božjeg odgovara ovoj stvarnosti. Ljudi su očekivali Mesiju heroja, ratnika, koji će oslobođiti Izraela iz potlačenosti, povratiti slavu iz prošlosti. Nasuprot njihovu očekivanju Isus se predstavlja posve drugačije. On je čovjek koji isključuje svako nasilje te proklamira praštanje i ljubav i prema neprijateljima. On je čovjek koji se ne srami plakati, koji podnosi poniženja, koji ima razumijevanja za grešnike i s njima se druži, i žene imaju pristup u njegovu zajednicu. Sve je ovo bilo čudno ljudima Njegova vremena, i to su vidjeli kao slabost. Zbog tih slabosti nisu mogli prihvatići da on ima nebesko poslanje. Kod patnje se pokazuje nemoćnim u odnosu na moćnike ovoga svijeta. Završava na križu. A onda opet paradoks slabosti: on tek tada sve privuče k sebi.

Ove prispodobe nam govore kako se Božje Kraljevstvo razvija i raste po malim stvarima, po malim gestama dobrote i ljubavi koje svakodnevno činimo ili možemo činiti. Božje Kraljevstvo u nama tako raste. Nisu potrebna neka herojska djela o kojima će izvještavati mediji i koja će izazivati divljenje kod drugih. Istinska herojska djela su vjernost malim svakodnevnim dužnostima za koje se ne dobivaju nikakva ljudska priznanja i zahvalnosti, mala djela ljubavi koja uglavnom nitko ne zamjećuje i nitko

im ne plješće. Upravo je ovo ono što najviše posvećuje. To je ono Bogu najdraže, i na to uzvrća „Otec naš nebeski“.

Da sažmem:

a) Sjeme Božje riječi ima neizmjernu snagu, ali da bi uzraslo mora biti prihvачeno, mora imati prikladan teren za rast. Pozvani smo prije svega da za to sjeme pripremimo teren naše nutrine. Ako ono ne uzraste i ne doneše plodove, nećemo imati što sijati drugima. Da nam se ne dogodi da sjeme sijemo posvuda, a zanemarimo svoj nutarnji teren koji se lako može pretvoriti u kamen ili trnje. Strah koji je imao Pavao da sâm ne bude odbačen pošto je drugima propovijedao. Uvijek postoji opasnost da pozivamo na obraćenje druge, a sebe ne mijenjamo. Ako bude tako, sjeme koje sijemo neće biti dobro sjeme, žetva će biti vrlo oskudna ili nikakva. Možda će izrasti stabljika, ili stablo na kojem će onda biti samo lišća, ali ne ploda. Onaj tko je gladan od toga nema nikakve koristi. Isus je takvo stablo prokleo.

b) Sjeme Božje Riječi koje smo pozvani sijati jest prije svega sjeme ljubavi i dobrote. Bacajmo to sjeme svima i posvuda. Pa i u trnje, na kamen, kraj puta. To sjeme ljubavi može rastopiti kamen nečijeg srca, može nadvladati trnje nečije zanemarene nutrine, može niknuti i tamo gdje ne bi očekivali. Tu je posrijedi Božje djelovanje. Bacajmo to sjeme ljubavi i dobrote u našim redovničkim zajednicama pa i onda kada nam se čini da ništa ne koristi, da drugi to samo uguše ili pozobaju. Pored svega toga ne smijemo se umoriti sijati Božju ljubav i dobrotu. To nije, i nikada ne može biti beskorisno. Potrebna je strpljivost dok sjeme ljubavi i dobrote ne doneše plod. Nikada se ne obeshrabriti. To je snaga života i budućeg uskrsnuća. Amen.

**Dan posvećenog života
u Krčkoj biskupiji
(Krk, 1. veljače 2020.)**

U subotu, 1. veljače 2020. godine, povodom blagdana Svijećnice – Dana posvećenog života, u Krku je upriličen susret redovnica i redovnika Krčke biskupije. Susret je započeo okupljanjem u dvorani Biskupskog dvoara, gdje su okupljene pozdravili biskupijski povjerenik za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, vlc. Zvonimir Budurina Dudić i krčki biskup, mons. dr. Ivica Petanjak. U kratkom izlaganju predstavio je svoj životni put i bogato pastoralno iskustvo fra Bernardin Rubinić, TOR koji je na službi u Portu na otoku Krku, a 2019. godine proslavio je dijamantni jubilej (65. obljetnicu svećeničke službe). Usljedilo je misno slavlje u krčkoj katedrali, Katedrali uznesenja Blažene Djevice Marije, koje je u koncelebraciji osamnaestorice svećenika i redovnika, predvodio biskup Petanjak. Na kraju misnog slavlja biskup je s okupljenim svećenicima i redovnicima, predvodio molitvu na grobu služe Božjega, biskupa Antuna Mahnića.

mons. dr. Ivica Petanjak, biskup krčki

Homilija
u euharistijskome slavlju
uoči blagdana Prikazanja Gospodinova
(Svijećnice)

Krčka prvostolnica, 1. veljače 2020.

*Liturgijska čitanja (subota 3. tjedna kroz godinu): 2 Sam 12,1–7.10–17;
Ps 51,12–17; Mk 4,35–41*

Na temelju ovog potresnog čina u kojem je kralj David namjestio ubojstvo svome ratniku Uriji Hetitu, kako bi se domogao njegove žene Bat-Šebe, i razgovora između kralja Davida i proroka Natana, spoznajemo vrlo jasno kako je teško prepoznati i priznati vlastiti grijeh! Mi vidimo samo druge. A o sebi znamo ono što čujemo da drugi o nama govore. Ako je ono što se o nama govori oskudno, dodvoravajuće, ili na bilo koji način neistinito, mi možda nikada nećemo spoznati istinu o samima sebi. Moguće je da plovimo između prevelikog ili premalog poštovanja, i da se ponašamo na temelju danas modernih javnih

foto: IKA

istraživanja i anketa, a da uopće ne razmišljamo o značenju onoga što se o nama govorи.

Prihvativati sučeljavanja i kritike na vlastiti račun je veoma teško, ali je od životne važnosti. Snaga djelovanja je u objedinjavanju: s jedne strane svih svojih snaga i sposobnosti, ali, s druge strane, dopustiti da usprkos svega drugi imaju pravo promatrati, prosudjivati, čak i kritizirati ono što činimo. Tuđe korekcije mogu ponekad i promijeniti naše nakane, drugi ih mogu čak i prisvojiti kao svoje ili ih umanjiti odnosno uvećati. Nikomu ne možemo narediti kako nas mora pro-sudit ili o nama misliti i govoriti. David, makar je kralj i ima moć, ima povjerenja u proroka Natana. I Natan se ne boji Davida, usprkos tomu što je on kralj. Minimalna autentičnost ili vjerodostojnost u međusobnim odnosima pomaže Davidu da prepozna svoj dvostruki zločin: ubojsvo i preljub, i da se obrati i promijeni.

Teško je biti iskren prema samom sebi i teško je biti iskren prema prijatelju i onom komu želiš dobro, jer nikad ne znaš hoće li on tvoju riječ doživjeti kao prijateljsku ili kao napad na sebe. Famozna *bratska opomena*, koja u sebi nema ništa zla prema drugome, znak je ljubavi i zajedništva koji bi morali zauzimati središnje mjesto kako u našim redovničkim zajednicama tako i u obiteljima i u cijeloj kršćanskoj zajednici. Papa Franjo kaže da je *bratska opomena* užajamna usluga koju možemo i moramo činiti jedni prema drugima. Dati i primiti opomenu, kao znak ljubavi i brige za bližnjega.

U tom bi se duhu moglo promatrati i današnje evanđelje u kojem Isus učenici-ma najprije daje jednu naredbu – zapovijed, a potom im daje prigovor – opomenu. Isus kaže apostolima: „Prijedimo prijeko!“

(Mk 4,35). Što znači druga strana obale? I za Isusa i za njegove, druga strana obale je poganska strana. Ta druga, poganska zemlja, ulijeva strah i Židovi je promatraju s nepovjerenjem. To je izgubljena i prokleta zemlja u koju se ulazi oprezno. Pa ipak Isus naređuje da se prijede prijeko. Da idemo onamo kamo ne želimo. Moramo se susresti s drugima koji ne misle kao mi. Moramo izaći iz tih naših zaštićenih prostora i krenuti ususret drugima i drugaćijima, s ciljem da im donešemo Kristovo evanđelje. Nije to lak zadatak, jer to nije svijet koji bi nas jedva čekao da dođemo. Upravo obrnuto, svijet će se na sve moguće načine odupirati, ali mi ne smijemo izgubiti iz vida da je svijet Božji. To je svijet koji Bog ljubi i želi spasiti.

Isus ne dopušta da se mi od tog svijeta distanciramo, bez obzira u kakvu ćemo oluju upasti. Dvoje je sigurno: oluja se ne može izbjegći, ali u toj oluji mi nismo sami. S nama je Isus Krist kojemu uvijek treba dati mjesta na svojoj barci i prihvativi ga takvog kakav se nama daje. Znati da je s nama i onda kad spava, i onda kad mislimo da nas ne čuje,... svjesni da će sve uvijek biti drugaćije nego **što** mi to očekujemo i želimo. Mi znamo da ako nešto činimo u ime Isusovo, da je on s nama, ali nikada ne znamo na koji i na kakav način i kad će on odlučiti intervenirati. Tu smo mi potpuno nemoćni. Ostaje samo ono što Isus traži i od svojih učenika – vjera. Ne strah, nego vjera. Postoji pozitivan strah koji nas čuva od brzopletih odluka i potiče na razboritost, a postoji i pretjerani strah koji nas blokira kao da su nam noge odsječene. Vjera ide dalje naprijed i onda kad se uopće ne vidi kako bi se moglo ići i kako će se to dovršiti. U vjeri unaprijed dobivamo

ono čemu se nadamo. Vjera daje sigurnost i snagu da se ide naprijed i da se izdrži unatoč svim mogućim olujama.

Mnoge naše redovničke zajednice danas se u najmanju ruku osjećaju kao one u kojima je Isus zaspao i kao da ne mari što se nalazimo u olujama ili što ćemo nakon više stoljeća možda potpuno nestati. Usprkos tomu samo jedno bi bilo važno: je li Isus Krist u našim zajednicama, pa makar i spa-va? Sve dok On spava u našim zajednicama – mi smo sigurni, jer ga treba samo malo prodrmati, probuditi i on će odmah djelovati. Mi smo u pogibelji i na rubu ponora ako Isusa više nema među nama. Ako smo si umislili da svemu drugome trebamo dati više prostora i da se moramo angažirati na svim mogućim poljima, a to nas doslovno izjeda i pucamo po šavovima, jer nas nema

i jer ne stižemo napraviti ono što se od nas očekuje, a u svemu tomu Isus je u našem životu tek onaj posljednji (ako nakon napor-nog dana stignem, onda ću se malo i Isusom ‘pozabaviti’).

Ne bi bilo naodmet ponovno podsjetiti na riječi sv. Majke Terezije iz Calcutte koje je ona jednom zgodom uputila nadbiskupu Loreta, sada kardinalu, Angelu Comastriu, kad ga je neočekivano zgrabilo za ruke i upitala: „Koliko na dan molite?“ A on joj zbunjen kaže: „Majko! Mislio sam da ćete me pitati koliko sam bolesnika posjetio, koliko sam siromaha pomogao?“ A ona će mu: „Ne! Sve proizlazi iz molitvel!“ Samo ako nam Isus Krist bude na prvom mjestu, možemo s nadom i sigurnošću gledati u bu-dućnost. Amen.

foto: IKA

foto: dubrovackabiskupija.hr

**Dan posvećenog života
u Dubrovačkoj biskupiji
(Dubrovnik, 25. siječnja 2020.)**

U organizaciji Povjerenstva za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, na čelu s fra Stankom Dodigom, OFMCap, Dan posvećenog života u Dubrovačkoj biskupiji proslavljen je u subotu, 25. siječnja. Redovnice i redovnici koji djeluju na području Dubrovačke biskupije okupili su se u dvorani Ivana Pavla II. u Dubrovniku na molitvi i predavanju „Redovništvo – najljepši san Crkve“ koje je održao fra Ivan Boras, OFM, gvardijan Franjevačkog samostana sv. Jeronima u Slanom. Euharistijsko slavlje s obnovom redovničkih zavjeta u dubrovačkoj katedrali Gospe Velike predvodio je dubrovački biskup mons. mr. Mate Uzinić.

mons. mr. Mate Uzinić, biskup dubrovački

Homilija
u euharistijskom slavlju
povodom Dana posvećenog života

*Dubrovačka prвostolnica, 25. siječnja 2020.
Liturgijska čitanja (Obraćenje sv. Pavla,
spomandan): Dj 22,3–16;
Ps 117,1–2; Mk 16,15–18*

Draga braćo i sestre,

Evangelije koje smo upravo čuli govori o poslanju jedanaestorice. A u poslanju jedanaestorice ne vidimo samo jedanaestoricu, odnosno papu, biskupe i eventualno svećenike, nego vidimo cijelu Crkvu, poslanje svih. Volio bih da nam tema bude upravo zajedništvo, odnosno činjenica da nismo

poslani samo kao pojedinci, nego da smo poslani kao zajednica. I u zajednici.

Prije nego se vratim na tu temu želio bih se kratko osvrnuti na poruku uz Dan posvećenog života koju su poslali predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života, mons. mr. Zdenko Križić i predsjednica Hrvatske redovničke konferencije, s. Ana Marija Antolović, ASC. Tema njihove poruke povezana je sa sutrašnjom nedjeljom, trećom nedjeljom kroz godinu, koju je papa Franjo proglašio Nedjeljom Božje riječi.

I zato su oni, kao temu za svoju poruku, uzeli Božju riječ, za koju kažu da je temelj posvećenog života. Iz papinog pisma *Aperuit illis* kojim je ustanovio ovo slavlje Nedjelje Božje riječi izdvojili su sljedeću rečenicu: „Posvetiti jednu nedjelju liturgijske godine Božjoj riječi može omogućiti Crkvi da iznova doživi kako uskrsli Gospodin otvara i za nas riznicu svoje riječi da uzmognemo biti u svijetu navjestitelji toga nepresušnog bogatstva“ (*Aperuit illis*, 2). „Ovaj poziv“, nastavljaju oni, „osobito stoji pred Bogu posvećenim osobama. Pozvane da naslijeduju Gospodina, one su pozvane najprije hoditi zajedno s njime, osluškujući njegovu riječ, primajući ovo nepresušno bogatstvo, kako bi ga, životom prihvaćeno, mogle ponuditi i drugima.“ U nastavku se, između ostalih stvari, upravo posvećenim osobama preporučuje, no to je nešto što se preporučuje i svima, čitanje odlomaka Svetog pisma, ali u zajednici. „Ukoliko takva praksa ne postoji“, kažu, „možda bi bilo dobro da pojedine zajednice skupe hrabrosti i nađu vremena za zajedničko čitanje Božje riječi. Na taj će način život zajednice moći proći kroz vred-

novanje pomoću svetopisamskih teksta te naći poticaje i smjerokaze za budućnost... moći će se Bogu povjeriti sve potrebe zajednice“, ali, naravno, i zajednica će se moći dodatno izgraditi. U središtu je zajednica i Božja riječ koja nas čini više zajednicom i koja nam, kad o njoj razmišljamo u zajednici, daje usmjerenja za cijelu zajednicu.

Fra Stanko Dodig, OFMCap je pozdravljajući na početku, govorio o tomu kako je zajedništvo nešto što nam je nužno. Rekao je: „Jedni bez drugih ne možemo, ali zajedno možemo dosta.“ Puno misli o zajedništvu je bilo u izvrsnom razmatranju koje nam je ponudio fra Ivan Boras, OFM. Evo nekih misli: „Karizma je dar zajednici i živi se u zajedništvu.“ To je usporedio s rukometnom ekipom koja uspijeva samo ako je tim, ekipa, zajednica, ne ako svatko radi svoje, ne ako je pojedinac snažan nego ako svi zajedno surađujemo. „Tako je i s karizmama“, kaže on. Upozorio je i na soliranje u življenu karizmi, čak „mimo, pa ponekad i protiv zajednice“. Povezao je vaše zajednice sa zajednicom Crkve za koju je rekao da je kuća Božja, „zajednica u kojoj redovničke zajednice imaju svoje mjesto i poslanje u zajedništvu s drugima“.

Sve ove misli koje nas stalno vraćaju na pitanje zajedništva na svoj su mi način dale poticaj da progovorim o zajedništvu, ali polazeći od prvog čitanja iz Djela apostolskih i onog trenutka u kojem je Savao doživio objavu koja mu je pomogla postati Pavao. Što je Savao video? Vidio je svjetlost i čuo glas koji mu je govorio: „Savle, Savle, zašto me progoniš?“; „Tko si?“, pita Savao. „Ja sam Isus Krist, kojega ti progoniš.“ Koga je Savao progonio? Nije on progonio pojedince, on je progonio zajednicu, progonio

je Crkvu. I zapravo ovdje na samom početku Novog zavjeta imamo jednu prekrasnu objavu, prekrasnu spoznaju. Onaj tko vidi Crkvu, tko vidi crkvenu zajednicu, vidi Isusa Krista. Isus Krist je prisutan u njoj. Isus Krist koji je hodao zemljom čineći dobro, koji se rodio u Betlehemu, koji je živio u Nazaretu, koji je hodao Galilejom navješćujući i objavljujući siromašnima i odbačenima ovoga svijeta Božje Kraljevstvo, koji je ubijen, umro, uskrsnuo, nastavlja živjeti – živ je – u zajednici Crkve. I preko zajednice Crkve nastavlja svoje poslanje objave Božje radosne vijesti ljubavi prema svakom čovjeku, osobito prema odbačenima. U jedanaestorici, koji su simbol svih nas, nastavlja svoje poslanje. I želimo li nastaviti doista biti svjedoci Isus Krista možemo i moramo, ne samo kao pojedinci nego kao članovi svojih zajednica, počinjući od njih, to činiti.

Kad je riječ o zajednici prisjetio sam se da je papa Franjo za Godinu posvećenog života poslao pismo vama posvećenim osobama. Bila je to godina kad smo to svi čitali i dobivali poticaje, a onda smo to stavili u ropotarnicu povijesti i ništa to više na nas ne utječe. Mislim da bi trebalo ponoviti neke misli o temi zajednice i zajedništva o kojoj danas govorimo. Govoreći o vašim utemeljiteljima i utemeljiteljicama, on kaže da su oni, očarani jedanaestoricom, on kaže Dvanaestoricom s Isusom, kao i zajedništvom kojim se odlikovala prva zajednica, odlučili osnovati vlastite zajednice. Dakle, Crkva, odnosi unutar Crkve, odnosi zajedništva, bili su svakom vašem utemeljitelju model na koji je želio osnovati vlastitu zajednicu. To je sigurno bila želja, ideal. Vi biste trebali biti odraz onoga što je Crkva, kao zajednica, u zajedništvu, te pomagati Crkvi u kojoj

jeste, jer i vi ste dio te crkvene zajednice, da ona može biti što više zajednica, da ona može što više biti, kako je fra Ivan rekao, kuća Božja. Papa je dalje nastavio kako živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju znači biti „prekaljeni u zajedništvu“. Prekaljeni! Nije to ono obično. Kažu da imamo šljivicu koja je prepečena. Pa evo, to znači biti ponovno prepečen. Svi smo mi oni koji su iskaljeni u zajedništvu. Ali ovo prekaljeni znači da vi, redovnici i redovnice, trebate biti još više od nas, duplo više. I kao taki svjedoci i tvorci onoga plana zajedništva koje je na vrhuncu čovjekove povijesti, po Božjem naumu. Vi ste pozvani pružiti konkretni model zajedništva.

Papa u drugom dijelu pisma govori i o duhovnosti zajedništva. Redovnici trebaju biti prvi koji će postati svjesni velikog izazova koji je pred nama u ovom našem tisućljeću, tu se on poziva na sv. Ivana Pavla II., a taj izazov je učiniti Crkvu domom i školom zajedništva. Dakle, vi ste prvi koji trebate biti svjesni toga što mi svi ostali, svi kršćani, trebamo postati. Kako se ostvaruje to zajedništvo? Odakle početi? Bilo bi lijepo kad bismo mi mogli početi od onih drugih. Evo ja sam preko e-maila super sa svojim prijateljima koji su u Pakistanu, Africi, Južnoj Americi. Ali ne počinje se sa zajedništvom od njih, nego od onih s kojima jesam, od vlastite kuće, vlastite redovničke zajednice, vlastite ustanove. Lako je, evo, kao primjer ču uzeti sestre s Danača, neka se ne ljute, njima biti u dobrom zajedništvu sa sestrama koje žive u Stonu. Ali ste vi prije pozvane biti dobre unutar zajednice na Dančama, pa tek onda sa sestrama u Stonu. I naravno da ste puno pozvanije na zajedništvo unutar vlastite zajednice nego s dominikankama ili

franjevkama. Počinjući od vlastite zajednice, vlastite kuće! Od sestre s kojom dijelite život.

Naravno da se tu ne smijemo zaustaviti. Zajedništvo se onda treba širiti među drugima, među različitim ustanovama, prelazeći, o tom smo često govorili u Godini posvećenog života, one okvire sebičnog gledanja, posebno kad su zvanja u pitanju, samo na sebe i svoju zajednicu, a ne imati širinu, i u širini surađujući s drugima pokazati drukčiji pogled na zajedništvo i biti autentičniji. To se treba dogoditi s većom hrabrošću, kaže Papa, izlazeći iz granica vlastite ustavne kako bi se zajednički stvaralo, na lokalnoj i općoj razini, zajedničke projekte, formacije i evangelizacije, socijalnog djelovanja. Mi puno možemo. Puno i činimo. Ja vam doista zahvaljujem za sve što činite i unutar ove Dubrovačke biskupije, bilo vama braćo svećenici redovnici, bilo vama drage sestre, ali koliko bismo više mogli kad ne bi svatko imao tek svoj projekt, nego kad bi bilo to zajedničko. Mi razmišljamo o katoličkoj školi u našoj biskupiji, hoće li se ostvariti ili neće, nijedna redovnička zajednica sada više nije u mogućnosti to napraviti. Ali bismo li mogli zajednički nešto napraviti? Nemamo nijedan vjerski dječji vrtić ovdje. Nijedna redovnička zajednica očito nije sposobna nešto tako napraviti. Ali možemo li zajednički pokušati nešto napraviti? Naravno, i na karitativnom, socijalnom, ma na onom vjerskom, na evangelizacijskom planu. Zajednički. Zajednički možemo puno više. Surađujući. Ne biti jedni drugima konkurenca. Evandelje koje smo i jedni i drugi pozvani propovijedati ne može konkurirati evanđelu koje drugi propovijeda. Nema ono, kako je govorio sv. Pavao, „Pavlov,

Apolonov, Kristov“. Svi smo mi Kristovi. Bez obzira na boju habita, bez obzira čak i na to imamo li ga. Nije važno.

Naravno da je to zajedništvo unutar zajedničke kuće. Ova biskupija je Crkva, i kao Crkva je zajednička kuća svih nas, svih vas. Nije to moje, nije to samo nas dijecezanskih svećenika, to je naše, zajedničko. Naravno da trebamo širiti okvire. Mi smo se u Godini posvećenog života susreli s posvećenim osobama pravoslavne braće i sestara. Večeras će biti zajednička ekumenska molitva u našoj katedrali. Nije to neki hir. Mi smo doista pozvani moliti za jedinstvo Crkve. I to su mali pokazatelji da, iako je Crkva rastavljena, podijeljena, ipak ima elemenata koji nas ujedinjuju. Kad sam prvi put bio u Svetoj Zemlji, onda me, moram priznati, najviše razočarala bazilika Groba Isusovog. Katolici su se nadjačavali s pravoslavnim, sve Crkve imaju svoje mjesto i prostor, a svi su nekako konkurenca drugima. Kad sam drugi put došao, onda sam otkrio da je to ono mjesto na kojem smo, usprkos svoj našoj podijeljenosti, zajedno više nego na ijednom drugom mjestu. To nas mjesto povezuje. Isus Krist, raspeti i uskrsnuli, nas povezuje.

Vratit će se sv. Pavlu, danas je još bio Savao pa je postao Pavao. Što je Savla učinilo Pavlom? Viđenje? Da, viđenje, ali ne viđenje Isusa koji mu se obraćao kroz glasove, čudesna ukazanja, nego Isusa koji mu se očitovao i pokazao u kršćanskoj zajednici, koja je bila zajednica, u kojoj je prepoznao Isusa Krista živa. To je ono što želim i svima vama, vašim zajednicama, to je ono što želim našoj Crkvi, da Isus Krist živi može biti prepoznat od ljudi našeg vremena, da oni kada ga vide mogu pasti s konja i zajedno s nama krenuti novim putem. Amen.

foto: sibenska-biskupija.hr

Dan posvećenog života u Šibenskoj biskupiji (Šibenik, 1. veljače 2020.)

Prigodom Dana posvećenog života, redovnice i redovnici Šibenske biskupije okupili su se u subotu, 1. veljače 2020. godine, u Samostanu svetog Frane u Šibeniku. Susret je započeo prigodnim obraćanjem biskupijske povjerenice za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, s. Renate Azinović koja je naglasila kako je ovogodišnje okupljanje redovnica i redovnika upriličeno u Samostanu svetog Frane jer je u Šibenskoj biskupiji proglašena jubilarna godina prigodom pedeset godina od kanonizacije svetog Nikole Tavelića. Skup je pozdravio biskup šibenski, mons. mr. Tomislav Rogić, a izlaganje o svetom Nikoli Taveliću održao je gvardijan Samostana svetog Frane, fra Ivan Bradarić, OFMConv. Pozdrav biskupa Rogića i izlaganje fra Bradarića donosimo u cijelosti.

mons. mr. Tomislav Rogić, biskup šibenski

Pozdrav

Bogu posvećenim osobama na Susretu povodom Dana posvećenog života

*Samostan sv. Frane u Šibeniku,
1. veljače 2020.*

Poštovane i drage sestre redovnice i braće redovnici! Pozdrav franjevcima konvencionalcima i gvardijanu fra Ivanu, našim domaćinima danas. I zahvala s. Renati Azinović koja vodi brigu o našim susretima.

Ovdje smo u Nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavelića, domaćeg sina koji je prije pedeset godina proglašen svetim. Bio je to Bogu posvećen život koji je sve stavio na kocku da Krista navijesti i onima koji ga nisu bili spremni prihvati. I poslije više od šest stotina godina od te žrtve života u Jeruzalemu, mučeništvo sv. Nikole Tavelića izaziva, provocira naš um, našu vjeru i po-

uzdanje u Gospodina i kao da traži trajno preispitivanje koliko smo mi doista Bogu posvetili svoj život?

Rekli smo „Da!“ Njegovu pozivu. On nas je izabrao i posvetio sebi, izdvojio iz svijeta za drugačiji život. Nekako mi ne da mira ta igra riječi u našem hrvatskom jeziku: Bogu posvećen život i Bog koji posvećuje naš život. U jednoj riječi kao da je i Božja akcija izabranja i naše pristajanje. Mogli bismo reći: mi *posvećujemo* (sebe) da bismo bili *posvećeni* (od Boga). Ili bolje obrnuto: Bog nas posvećuje da bismo Mu mi bili posvećeni. Kaže se za nekoga umjetnika, sportaša, znanstvenika da je svoj život posvetio svom zanatu, vještini, nadarenosti, istraživanju... Mi svoj život nismo posvetili nekoj sposobnosti, poslu, vještini – nego Bogu Trojedinomu koji nam je u Isusu Kristu pokazao put, istinu i život. Ta utjelovljena Riječ i danas jednako odzvanja, zove, upućuje, bodri, kori i oprašta, vodi prema punini života zauvijek. To smo pozvani svjedočiti putem različitih posvećenja, karizmi, uloga i službi koje nam Bog dariva.

Posvećenje traži žrtvu, odricanje, život drugačiji nego ga svijet živi i nudi. To najbolje svjedoči sv. Nikola Tavelić: život predati – posvetiti Bogu, da bismo ga dobili zauvijek. Neka nas svakodnevno posvećivanje života Bogu, posveti u Istini objavljene Riječi Života za svako odricanje, žrtvu, strpljivost, ustrajnu molitvu i služenje u poniznosti. Neka nas svakodnevno s Bogom sve više veže i posvećuje: naš rad, molitva, sveta euharistija i međusobno zajedništvo kojim svjedočimo Božju ljubav za ovaj svijet.

fra Ivan Bradarić, gvardijan Samostana sv. Frane i upravitelj Svetišta sv. Nikole Tavelića

Izlaganje „Sveti Nikola Tavelić, misionar. Ako tko hoće ići za mnom... (Lk 9,23)“

Bogu posvećenim osobama na Susretu povodom Dana posvećenog života

Samostan sv. Frane u Šibeniku, 1. veljače 2020.

Uvod

U buli proglašenja svetim Nikole Tavelića i njegovih drugova papa Pavao VI. u uvodu kaže: "Božanskog Učitelja one vrlo ozbiljne riječi: Ako tko hoće ići za mnom, neka se odreće samog sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi!" (Lk 9,23) ne samo da očituju što Krist svojim sljedbenicima zapovijeda činiti kako bi mogli prezreti zemaljska a postići vječna dobra, nego nagovješćuju i to da se oni češće moraju i hrabrije ponijeti pa katkada i sam život izložiti. (...) Takvo su slavno svjedočanstvo postojanosti dala četvorica redovnika, kojima se ponosi ponajprije Franjevačka redovnička obitelj, a s njom i čitava Crkva. To su: Nikola Tavelić, rođen u Šibeniku iz plemenite hrvatske obitelji; Deodat iz Rutinicija u Akvitanijskoj; Petar iz Narbone u Francuskoj; Stjepan iz Cunea u Italiji – svećenici Reda manje braće, ljudi divnih vrlina duha, hrabri i postojani u podnošenju smrtnih muka."

Mi, redovnici i redovnice, koji živimo, molimo i djelujemo na području Šibenske biskupije, slavimo Dan posvećenog života 2020. godine, okupljeni danas u ovoj drevnoj crkvi sv. Frane te od hrvatskih biskupa proglašenoj Hrvatskim nacionalnim sveti-

štem sv. Nikole Tavelića. Biskup šibenski, mons. mr. Tomislav Rogić uoči blagdana sv. Nikole Tavelića 2019. godine dao je svečani proglaš, a potom na sâm blagdan i proglašio Godinu sv. Nikole Tavelića za Šibensku biskupiju. U proglašu poziva: "Neka se stoga u cijeloj Šibenskoj biskupiji kroz ovu godinu, od svečeva blagdana 14. studenoga 2019. do njegova blagdana 2020. godine vjernički puk utječe zagovoru sv. Nikole Tavelića. Neka se u katehezama i propovijedima razmatraju svečeve krepsti i snaga vjere po kojoj se suočavao sa životnim poteškoćama i izazovima. Neka primjer sv. Nikole Tavelića potakne svaku vjerničku dušu na svjedočenje vjere u Krista uskrsloga u današnjem svijetu. Njegovo ponizno služenje u redovničkom pozivu neka bude poticaj za istinsko kršćansko bratoljublje prema svakom čovjeku. Mučeništvo sv. Nikole neka u savjestima probudi spremnost na velikodusnost i žrtvu kojom se pokazuje ljubav prema Bogu i dosljednom kršćanskom življenju."

Evo, kako rekoh, mi upravo ovom današnjom gestom odgovaramo na poziv i poticaj našega biskupa, te se na današnji dan spominjemo najsvjetlijeg lika koji je rođen i djelovao na području ove biskupije. I, recimo i to, nije jedini. Možemo barem spomenuti i druge svete likove koji su svoj ovozemni život započeli upravo ovdje na našoj šibenskoj grudi. To su službenica Božja Majka Klara Žizić, utemeljiteljica Družbe sestara franjevki od Bezgrješne, te sluga Božji, otac Ante Antić, snažni duhovni lik dvadesetoga stoljeća i djelitelj Božjega milosrđa. Vjerujem da će vrlo brzo doći dan kada ćemo i njima moći posvetiti više prostora dok čekamo da Crkva potvrdi njihove krepsti i stavi ih za primjer svim vjernicima. „Sveti Nikola Ta-

velić, Šibenčanin, svećenik, franjevac, misionar i mučenik za Krista prvi je proglašeni svetac hrvatskoga naroda. Proslavio je Šibenik s cijelom Crkvom u Domovini i po svijetu 1970. godine prvi proglašenog zaštitnika i mučenika, slavljem koje se i danas pamti“ – prisjeća se dalje biskup Tomislav te poručuje: „Pedeset godišnjicu kanonizacije želimo proslaviti kroz ovu pastoralnu godinu iščitavajući u životu svetog Nikole Tavelića poziv na svetost svakom vjerniku: ‘Budite sveti jer sam ja svet’ (1 Pt 1,16).“

Poziv na svetost

Geslo naše jubilejske godine jest poziv na svetost iščitana kao poziv koji, od Starog zavjeta i Levitskog zakonika preko Mojsija, upućuje Bog svemu narodu: „Jahve reče Mojsiju: Govori svoj zajednici Izraelaca i reci im: ‘Sveti budite! Jer sam svet ja, Jahve, Bog vaš!‘“ (Lev 19,2). Sveti Petar u svojoj Prvoj poslanici – odakle je uzet i citat za naše jubilejsko geslo – poziv na svetost povezuje s budnosti: „Zato opašite bokove pameti svoje, trijezni budite i savršeno se pouzdajte u milost koju vam donosi Objavljenje Isusa Krista. Kao poslušna djeca ne supričujte se prijašnjim požudama iz doba neznanja. Naprotiv, kao što je svet Onaj koji vas poziva, i vi budite sveti u svemu življenju. Ta pisano je: Budite sveti jer sam ja svet“ (1 Pt 1,13–16). Nije to samo, kako Levitski zakonik donosi, nepregledni niz odredaba, koje se slijepo i bez prigovora moraju izvršavati, nego prvenstveno milost po kojoj smo upoznali Isusa Krista i njegovu Radosnu vijest.

U apostolskoj pobudnici *Gaudete et exultate – Radujte se i kličite* o pozivu na svetost u suvremenom svijetu, papa Franjo, u svom već prepoznatljivom stilu govori o

najponiznjim članovima naroda nazivajući ih 'srednja klasa svetosti'. Tim izrazom papa želi reći kako je svetost, život malenih, jednostavnih stvari, vlastita svakom životnom staležu. Tako i redovnicama i redovnicima. Jer, kaže papa: „Život u zajednici (...) satkan je od mnoštva malih svakodnevnih detalja. Tako je bilo i u svetoj zajednici Isusa, Marije i Josipa gdje se oslikavala na najuzorniji način ljepota trojedinoga zajedništva. To je i ono što se događalo u zajedničkom životu koji je Isus provodio sa svojim učenicima i s običnim ljudima iz naroda. Sjetimo se kako je Isus pozivao svoje učenike da obrate pozornost na pojedinosti. Mali detalj o tomu kako je nestalo vina na jednoj svadbi. Mali detalj o tomu kako nema jedne ovce. Mali detalj o udovici koja je u milostinju ubacila sav svoj imetak. Mali detalj o tomu kako treba imati ulja za svjetiljke, ukoliko bi zaručnik kasnio. Mali detalj da apostoli provjere s koliko kruha raspolažu. Mali detalj kojim je vatra spremna a riba na žaru, čekajući učenike u zoru.“

Život za drugoga

Prijedimo sada na osobni poziv koji mi je upućen: Ako hoćeš? „Hoću!“, odgovorio je naš Nikola, i pošao na svoja misijska putovanja. Pred očima je imao lik dragoga Učitelja kako hoda poljima Galileje, kako je izgnan iz Nazareta, kako nije primljen u Samariji, kako je osporavan u Jeruzalemu, kako se uspinje na Golgotu... I sve to je podnosio ne bi li našao izgubljenu ovcu. Zato jer je Sin čovječji došao da spasi što je izgubljeno (usp. Lk 19,10).

To je bila i Nikolina želja. Shvatio je da su ljudi više zavedeni nego što su u sebi zli i pokvareni. Žele dobro, ali ga sami ne pro-

nalaze. A i ono što pronađu brzo odbacuju i traže opet nešto novo.

Na dnu svakog srca tinja dobro koje treba razgrijati i raspaliti. U svojoj duši nosio je taj plamen s kojim je želio dospjeti do svih da im kaže da ih Bog ljubi, da im prašta, da ima nade za svakog čovjeka, da ih čeka...

Svoj lagodni stil života koji mu je obećavao život bez goleme muke i neizvjesnosti zamjenjuje Nikola hodom za Kristom. Put spasenja jednak je za sve, i stare i mlade, i bogate i siromašne. Treba se žrtvovati. I on je trpio. I on se odričao. Postio je, molio, trapio se i bičevao, borio se protiv loših nagnuća i zle sklonosti. Kada je intelektualno i duhovno postigao potrebnu zrelost i puninu, kada je ovlađao sobom i pustio da milost Božja djeluje po njemu, bio je spreman pomoći i drugima. U svemu tomu gonila ga je ljubav Božja koja se po Duhu Svetom razlila u njegovu srcu (usp. Rim 5,5). Otišao je za misionara u Bosnu gdje je proveo dvanaest godina. Nije on te godine u Bosni proveo na način da se provodio, nego ih je proveo tako da je za sobom narod poveo i k Isusu priveo. Uskratio je sebi svaku udobnost. Pomirio se s najrazličitijim patnjama i oskudicama. Penjaо se po gorama Vlašića, Veleža, Maglića, Majevice i Jahorine kako bi dopro do najudaljenijih mjesta. Neprestance je pješačio i išao za narodom ravnom Posavinom, Lašvanskom dolinom, sad Ličkim, sad Duvanjskim poljem, sad je na Kupresu, a sad eno ga na Vrhbosni. Po kiši i ledu, gladan i prozebao. A onda po žarkom suncu opet sve iznova. Život mu je bio trajno u opasnosti. Ali, tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove (usp. Rim 8,35), pjevao je hodajući uz Vrbas i Bosnu, Savu i Unu, i putem molio zajedno s apostolom Pavlom,

svjestan kako ljubav sve podnosi (usp. 1 Kor 13,7). Pa poput Neretve koja moru žuri, i on je samo k cilju hitio, svome Isusu.

Konkretna misija

Po nauku i primjeru svoga oca i zakonoše svetog Franje, Nikola i njegovi drugovi su posvetili život na korist vjernika, a i tomu da druge, osobito islamski svijet, privedu kršćanskoj vjeri i bogoštovlju. Teško je biti prorok u vlastitom okruženju, u vlastitu narodu, u svojoj obitelji, a kamo li tek otići u svijet potpunih različitosti i suprotnih stajališta. Mi iz Nikolina života sasvim pouzdano znamo samo svršetak, kraj jednoga života. I to kakav kraj, okrutan i težak. Mučenički. Sve nam djeluje da je sastavljen po uzoru na drevne martirologije mučenika prve Crkve. Ne kažem da nije tako bilo, ali želim reći da nije samo tako bilo. Mi imamo izvješće koje je, poput fotografije, uhvatilo samo jedan trenutak. A što je svemu tomu prethodilo?

Dopuštam si malo mašte. Ne mislim da činim nešto pogrešno. Nadopunjujem ono što nedostaje u službenom životopisu našega sveca. A odgovor dobivam – gdje? U Riječi Božjoj koju je naš Nikola volio, po njoj živio i nju propovijedao. I to upravo po ovoj riječi koju sam stavio u naslov današnjega nagovora: „Ako tko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi“ (Lk 9,23). Ovu rečenicu Lukina evanđelja, kao i inače kada obavljamo razmatranje, trebamo iščitavati i raščlaniti. Naime, to da je Nikola pošao za Isusom, to smo više puta naglasili, a nije možda ni bilo potrebno. Svima nam je jasno i svi smo to usvojili kao istinu. Pa čak ni to da se Nikola odrekao samoga sebe i pošao za Isusom. Ali, možda nam izmiče onaj dru-

gi dio rečenice koji kaže da je Nikola svaki dan uzimao križ svoj i slijedio Isusa. Prisjetimo se: „Ako tko hoće ići za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi“ (Lk 9,23). U toj rečenici želim iščitati kako je Nikola u Jeruzalemu slično kao i u Bosni naviještao Riječ Božju, *bilo to zgodno ili nezgodno*, čineći svaki dan jedan korak više i bliže Gospodinu. Ili, kako papa Franjo reče, nastojeći za početak živjeti možda tek ‘srednju klasu svetosti’ predajući svaki dan život svoj za brata bližnjega, svjestan da ga to može i života koštati. Odnosno, svjestan da time može i život zadobiti, ali i život svoga bližnjega te dospijeti do ‘prve klase svetosti’.

Jasno i vjerodostojno svjedočanstvo

Papa Pavao VI. dalje u buli proglašenja svetim opisuje njihove kreposti: „Pripovijeda se kako su oni god. 1384. iz različitih zemalja došli u grad Jeruzalem, vođeni velikom pobožnošću prema mjestima Palestine, kojima je hodao sam Otkupitelj ljudi. Jasno i vjerodostojno svjedočanstvo, napisano od jednog očevica i svjedoka njihova mučeništva, govori da su oni bili ljudi vrlo velike pobožnosti, da su provodili vrlo kreposten život. Pripovijeda se, osim toga, da su bili potpuno vjerni zakonima i odredbama svoga Reda, sa starješinama naјspremnijom voljom sjedinjeni i od njih vrlo mnogo cijenjeni. A njihova osoba vjera u Boga i postojanost duha zasjala je u onome času kad su odlučili otvoreno posvjedočiti za Krista, javno propovijedati i tumačiti njegovo Evanđelje, u kojem se nalazi blago istine i put kojim ljudi mogu postići vječno spasenje.“ Dalje sve znamo. Smion nastup. Ustrajnost i dosljednost u isповijedanju vjere, svjedočanstvo i nepokolebljivost.

Štovanje mučenika

Tolika krepot i tolike muke, podnesene zbog vjere, nisu zaboravljene. Glas o mučeništvu prešao je palestinske granice i raširio se po krajevima Europe te je stigao i u matični samostan u njegov Šibenik. Nikolino svjedočanstvo i herojski čin mučeništva unesen je u ljetopise Franjevačkog reda te su ih njihova subraća ovoga samostana neprestano štovala već od prvih godina. I upravo zahvaljujući tom neprekinitom kultu potrebno je istaknuti kako je šibenski biskup Fosco, pokrećući Tavelićevu kauzu, odlučio tražiti od Svetе Stolice priznanje zakonitosti kulta koji je Tavelić uživao u Šibeniku, odnosno u Šibenskoj biskupiji. Drugim riječima, tražio je tzv. ekvipotentnu kanonizaciju na temelju neprekinitoga mučenikova štovanja (*via cultus*) pri čemu nije trebalo tražiti formalno priznanje mučeništva.

I napokon, 21. lipnja 1970. godine, u Bazilici sv. Petra u Rimu, papa Pavao VI. svečano je proglašio Nikolu Tavelića svetim: „Na čast svetoga i nerazdjeljivog Trojstva, na uzvišenje katoličke vjere i unapređenje kršćanskoga života, vlašcu Gospodina našega Isusa Krista, blaženih apostola Petra i Pavla i našom, pošto smo zrelo promislili i češće za božansku pomoć molili: odlučujemo i ustanovljujemo da su blaženi Nikola Tavelić, Deodat iz Ruticinija, Stjepan iz Cunea i Petar iz Narbone, braća franjevačkog reda, sveti. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.“

Misija danas

Vjerujem da Nikola Tavelić, unatoč vremenskoj udaljenosti, kulturnoj i društvenoj raznolikosti, ima što poručiti i nama redovnicima i redovnicama 21. stoljeća i nama koji danas živimo i djelujemo u njegovu Ši-

beniku. Živimo u vremenu punom izazova. A izazov smo najveći možda mi sami sebi. Nedovoljno povjerenje i nepotpuno predanje onim riječima: Ako hoćeš slijediti me... (usp. Lk 9,23) Hoću, odgovara i svaki od nas, pojedinačno: katkad ponosno i odvažno, kao ono kod svečanih zavjeta: katkad tjeskobno i zabrinuto, kada nas pritisnu nevolje; a ponekad, vjerujem i najčešće, u punini naše vjere i zrelosti našega zvanja, oslonjeni u potpunosti na Onoga koji nam snagu daje, odgovaramo: „Hoću, umnoži mi vjeru, Gospodine!“

Kardinal Robert Sarah u svojem djelu „*Zamalo će večer*“ hrabri svećenike i osobe posvećenog života: „Svećenici i posvećene osobe su svojim poniznim i darovanim životom strašan izazov bačen u lice moći ovoga svijeta. Htio bih podsjetiti vas, sve svećenike i redovnike skrivene i zaboravljene, vas koje društvo kadikad prezire, vas koji ste vjerni obećanjima svoga ređenja, da sile ovoga svijeta pred vama dršću. Vi njih podsjećate da se ništa ne može oduprijeti snazi vašeg životnog dara za istinu. Vaša prisutnost knezu laži je nedopustiva. Vi niste branitelji neke apstraktne istine ili neke stranke. Vi ste se odlučili iz ljubavi trpjeti radi istine, radi Isusa Krista. Bez vas, draga braćo svećenici i osobe posvećenog života, čovječanstvo bi bilo manje veliko i manje lijepo. Vi ste živi štit istine jer ste prihvatali ljubiti sve do križa.“

foto: IKA

Dan posvećenog života u Sisačkoj biskupiji (Sisak, 2. veljače 2020.)

Proslava Dana posvećenog života u Sisačkoj biskupiji održana je u subotu, 1. veljače 2020. godine, u Katedrali uzvišenja sv. Križa u Sisku. Tom prigodom svečano misno slavlje predvodio je sisački biskup, mons. dr. Vlado Košić u zajedništvu s biskupijskim povjerenikom za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, fra Goranom Rukavinom, OFMCap i drugim svećenicima. Na početku euharistijskog slavlja sve okupljene pozdravio je biskup Košić pozvavši na molitvu za duhovna zvanja kako bi oni koji su pozvani u posvećeni život ustrajali u tom pozivu. „Hvala vam prije svega, braćo i sestre redovnici i redovnice, za svjedočanstvo posvećenosti Bogu i Crkvi koje je kao svjetlo u ovom svijetu i zato je baš uz blagdan Svjećnice ovaj vaš dan“, poručio

je biskup. Prije mise u Pastoralnom centru katedralne župe održan je susret redovnika i redovnika gdje je kratko izlaganje na temu „Tko je Krist za mene i tebe?“ održao fra Goran Rukavina, OFMCap. Fra Goran je izrekao i homiliju na euharistijskom slavlju.

*fra Goran Rukavina, biskupijski povjerenik
za ustanove posvećenog života i družbe
apostolskog života*

Homilija
u euharistijskom slavlju
blagdana Prikazanja Gospodinova
(Svijećnice)

Sisačka prвостолница, 2. veljače 2020.

Večeras, uoči blagdana Svjećnice, i slaveći Dan posvećenog života te razmišljajući o posvećenom životu ili redovništvu u Crkvi, od pustinjačko-monaških početaka do

danас, „dobri Bog često puta se nasmijao gledajući tolike žene i muškarce kako se trude slijediti Njегова miljenika Isusa Krista tvoreći raznolikim dobrim djelima sadržaj vlastitoga života. Štoviše, na mnoge od njih može se primijeniti uzrečica da su u svome vremenu bili ‘odgovor odozgor na potrebe odozdo’”, rekao je fra Antun Badurina citirajući Hansa Ursu von Balthasara.

Kada vi, braća i sestre laici, razmišljate o nama redovnicima, siguran sam kako postoji različita mišljenja koja su često takva da rezultiraju rađanjem distance između vašeg i našeg načina života. Ali budite uvjereni, ne radi se o dva odvojena svijeta jer svatko od nas, i vi i mi, pozvani smo na svetost kako bismo iskusili puninu spasenja odnosno puninu života u vjeri u Isusa Krista. I to nam je svima zajednički cilj. Svatko od nas treba naslijedovati Isusa, ali mi – redovnici i redovnice – pokušavamo ga naslijedovati izbliza, što bi se neposredno trebalo izražavati u našem načinu života. Mi redovnici, prije svega po svojim zavjetima (siromaštvo, čistoća, poslušnost), trebali bismo biti vidljivi znakovi Krista i Njегova Kraljevstva. Trebali bismo u ovome svijetu biti vidljivi podsjetnik na život po evanđelju. Dakle, svetost nam je zajednički put na kojem smo jedni drugima itekako potrebni.

Utemeljiteljica Družbe sestara Presvete Duše Kristove, majka Paula Tajber, redovnički život usporedila je s elektranom koja se nalazi unutar velikog grada. Sama elektrana nije mjesto, kaže ona, koje bi stanovnici neke aglomeracije često posjećivali, ali to nimalo ne mijenja činjenicu da je elektrana – srce nekog grada, izvor energije. Jedna redovnica ili redovnik predaje se Bogu na raspolaganje da bi se On objavio u njihovu

životu i njima/nama se poslužio na dobro cijele Crkve.

Sutra, kada budemo slavili blagdan Prikazanja Gospodinova u Hramu, imat ćemo pred očima Svetu obitelj koja je, kao vjerni Židovi, opsluživala sve ono što je propisivao Mojsijev zakon. U Hramu Sveta obitelj susreće starca Šimuna i staricu Anu. Starac Šimun tada je u zanosu, držeći djetešce Isusa u naručju, rekao: „Svjetlost na prosvjetljenje naroda...“ (Lk 2,32) Kaže evanđelist Ivan u Prosloru svog evanđelja da je Riječ, tj. Bog, tijelom postala i prebiva u nama (usp. Iv 1,14). U toj Riječi je život, a život je svjetlost. Bog je sâm postao u ljudskom tijelu „svjetlost na prosvjetljenje naroda“ (Lk 2,32) i zato bi i iz našeg života trebala sjajiti ta svjetlost. Šimun starac, u svome zanosnom optimizmu, prepoznao je tada Mesiju. Šimunova vjera i zanos mogu biti i nama primjer i poticaj da niti u jednom trenutku ne gubimo nadu, jer Krist – Svjetlost na prosvjetljenje naroda želi obasjati i nas.

Sveti Ivan Pavao II. svojevremeno je rekao kako je Isus sunce, a mi, Crkva, mjesec. Ako ustrajemo u povezanosti s Kristom, svjetlo milosti odražavat će se u našoj nutritri i tada ćemo među drugima postati vidljivi, iako sami nismo izvor toga svjetla. Naime, uvjek smo pozvani postati i biti Kristov odbljesak. To je zadaća svih nas. Poslanje i nas, redovnika i redovnica, i vas, braće i sestara laika jest: svi zajedno s Kristom biti svjetlost na prosvjetljenje naroda.

foto: IKA

Dan posvećenog života u Riječkoj nadbiskupiji (Rijeka, 1. veljače 2020.)

Svjećica i Dan osoba Bogu posvećenog života u Riječkoj nadbiskupiji ove su godine proslavljeni dan ranije, 1. veljače, kada su se u Katedrali sv. Vida okupili članovi svih redovničkih zajednica koje djeluju na području mjesne Crkve. Svetu misu predvodio je fr. Zvonko Džankić, OP. Euharistijsko slavlje započelo je obredom blagoslova svjeća i Večernjim hvalama, a završilo obnovom zavjeta vjernosti Bogu.

fr. Zvonko Džankić, OP

Homilija
u euharistijskom slavlju
uoči blagdana Prikazanja Gospodinova
(Svjećnice)

Riječka pravoslavnica, 1. veljače 2020.

Drage sestre i braće, danas slavimo svetkovinu Prikazanja Gospodnjeg. Slavimo također i Dan posvećenog života. Terminologija koju nam nosi današnja svetkovina i koja se uz nju veže pruža nam mogućnost da u potpunosti shvatimo teološku pozadinu samog blagdana. Podsjecam, ponajprije spominje-

mo Marijino očišćenje, potom susrećemo naslov susreta, prikazanja Gospodinova i Svjećnicu. Vraćamo se prvom nazivu Marijina očišćenja. Nekad se držalo da je današnja svetkovina Marijin blagdan. Što se ovim blagdanom i naslovom htjelo reći? Kao što smo to imali prigodu čuti u današnjem evanđelju i Majka Božja i Sin Božji obdržavali su ondašnji Zakon, zakon Židova. No, postavlja se pitanje zašto je to potrebno kad znamo da je Marija Djevica. I to Djevica prije poroda, Djevica za vrijeme poroda i Djevica nakon poroda. Nameće se, dakle, pitanje zašto je Djevica trebala učiniti to, tj. doći u Hram Gospodnji i pristupiti obredu čišćenja. Ta gesta želi reći kako je Marija ponizna, u potpunosti poslušna Bogu Ocu. To je dakle čin potpune poniznosti. Marija se u potpunosti predaje. Dolazimo do naslova susreta. Tko koga susreće? Evanđelje kaže kako je starac Šimun čekao. Čekala je i proročica Ana. To čekanje nije bilo kratkoga vijeka već je trajalo prilično dugo. Šimun se pripremao na taj susret. Svoj život provodi u molitvi. I konično susreće Sina Božjega u naručju Majke Marije, prima ga i izgovara divne riječi, govoreci na neki način sljedeće: „Sada mogu umrijeti“, u smislu „Sada mogu zakoračiti k Tebi, Oče, mogu se u potpunosti prepustiti Tvome zagrljavaju jer sam vidojao Svjetlo na prosvjetljenje naroda.“ Dolazimo i do naslo-

va prikazanja Gospodinova. Isus je položen na žrtvenik Gospodnji, na oltar. Marija i Josip su ga željeli u potpunosti predati Bogu Ocu, premda ne moraju to činiti. Isus je dar. Ta nas gesta vraća na Jordan kada se Isus daje krstiti od Ivana Krstitelja. Zašto? Da posveti vode Jordana kako bismo i mi mogli biti kršteni. To je isti taj čin. Ne da ga on mora učiniti, već tu stvarnost želi za nas posvetiti. Želi da ta blagoslovljena voda poškropi naš život, da ga učini drugačijim. I dolazimo do četvrtog naslova Svjećnice. Kada je starac Šimun primio Isusa u naručje, objavio je da je Isus svjetlo koje prosvjetljuje, Svjetlo koje obasjava, Svjetlo koje otvara oči, ponajprije oči srca da ga mogu prepoznati.

Ova četiri naslova vode nas prema drugom dijelu današnje svetkovine koji na osobit način slave posvećene osobe. Kakav trag ovi naslovi ostavljavaju u životima svakoga od nas, Bogu posvećenih osoba? Vraćamo se ponajprije Marijinu očišćenju koje možemo shvatiti kao žrtvu okajnicu, što nam u svijest doziva sakrament pomirenja i pokore. Drugo čemu se vraćamo jest stvarnost susreta. Susret je svakodnevna stvarnost, ili bi to barem trebao biti, posebice euharistijski susret i osobna molitva. Kroz te čine mi susrećemo Boga. Potom prikazanje Gospodinovo: kao što je Sin Božji prikazan, na neki način i mi smo pozvani svakodnevno se prikazivati Bogu, darivati se jer jesmo dar. Ovo me podsjeća na zanimljivu priču jednog afričkog dječaka koji je jednom zgodom sudjelovao na misi, i kada su se skupljali darovi – milostinja, a tamo se dosta darova daje u naturi, možda i više nego u novcu, pa su i te košare bile puno veće od naših košarica za milostinju – kako taj dječak nije imao ništa, a košara je bila velika, a on malen, sjeo je

u tu košaru i rekao da jedino ima sebe za dati kao dar Bogu. I to je pravo prikazivanje. Na isti način i mi trebamo ‘sjesti’ svaki dan u tu košaru, odnosno reći Bogu: “Evo me!” Jedino što mogu jest otvoriti se Bogu i biti spreman čuti Njegov glas i vršiti Njegovu volju. Konačno dolazimo do naslova Svjećnice. Kroz naš vjernički život uvijek se proteže ideja tame i svjetla. Ne samo naš redovnički život, već kroz život svakog čovjeka. U svakom životu prisutna je ta igra svjetla i tame. No, ovdje nije riječ o nekom običnom svjetlu, o nekoj običnoj svijeći koja je zapaljena, nego je riječ o Bogu, Bogu Sinu i ako se na tom svjetlu svakodnevno užižemo zasigurno će se i naš život početi mijenjati. Zato je bitno da shvatimo dubinu riječi koje je izrekao starac Šimun o „Svjetlu na prosvjetljenje naroda“ (Lk 2,32). Isus je svjetlo koje obasjava, svjetlo koje pobjeđuje tamu, otvara vidike i obzorja. Isus je Svjetlo koje vodi. To je izrazito značajno za sve nas. Bitno je da se slaveći današnju svetkovinu i sami upalimo na tom svjetlu, da se ugrijemo od te topline i da kada krenemo odavde, da krenemo u život svjesni da je Bog ona svijeta kojoj se uvijek možemo vraćati i koja je uvijek spremna da nas zagrije za drugoga te da ponesemo tu svijeću ljubavi, svijeću dobrote, svijeću nježnosti. Ovaj svijet je toga potreban. Mi sami nismo svjetlo već prinosimo svjetlo Kristovo. Osobito ovom našem gradu, koji večeras postaje europska prijestolnica kulture. Da građani našega grada u nama mogu vidjeti istinsku kulturu, istinsku ljepotu koju nam predočuje i današnja svetkovina. Tako i mi, kao posvećene osobe, možemo dati jedno lijepo svjetlo i jedan ljestvi primjer, ne samo ovome gradu nego i svemu narodu. Tako neka bude. Amen.

foto: IKA

Dan posvećenog života u Zadarskoj nadbiskupiji (Zadar, 2. veljače 2020.)

Dan posvećenog života u Zadarskoj nadbiskupiji proslavljen je u nedjelju, 2. veljače 2020. godine, na blagdan Prikazanja Gospodinova svećanim misnim slavljem koje je u crkvi Svetе Marije u Zadru predvodio nadbiskupijski povjerenik za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, fra Ante Kekez, OFM.

Na misi su se okupili redovnici i redovnice iz osam ženskih i šest muških redovničkih zajednica prisutnih u Zadarskoj nadbiskupiji. „Duh i milost pokretači su svakog čovjeka koji dopusti da u njemu progovori čežnja i koji uvidi da nas grijeh pritišće prema zemlji. Kad nam se čini da smo slabí, da ne зна-

mo pronaći ispravan način i put djelovanja u budućnosti, kad se osjećamo iscrpljenima, ne zaboravimo da vjetar Duha najlakše podiže suhi list“, ohrabrio je nazočne fra Ante, poželjevši da u redovnicima ne nestane čežnje za Gospodinom, za služenjem braći i sestrama.

Svaka redovnička zajednica ima svoja nastojanja i traženja za pokušajem novog zamaha, a u tomu Svijećnica može biti dragocjeni poticaj. Prorok Šimun koji je dionik Prikazanja Gospodinova u hramu vraća nas na čežnju i oduševljenje. „Zato smatram vrijednim, ne toliko stajati nad onim o čemu ne poznajemo dovoljno jasne odgovore, nego nad početkom u kojemu je svaki od redovnika i redovnica bio siguran u te odgovore. Oni su Božji dar, izvor oduševljenja i radosti. Ponekad je teško pronaći poticaj koji je došao kao poziv od Gospodina, ali lako je sjetiti se trenutka i mesta

kad ste dali odgovor i bili sigurni u njegovu ispravnost, jer ste gledali spasenje. Na te se odgovore vraćaju redovničke zajednice kad se obnavljaju i traže izvornost svoje karizme. Te ste odgovore nosili kad ste primali redovničko odijelo i kad ste davali odgovore na pitanje o predanosti Bogu“, poručio je fra Kekez.

Propovjednik je govorio i o simbolici redovničkog habita. „U habitu se spaja pojava-
nost i nutarnji smisao, imati i biti ono što
jesmo i što značimo, baštinjeno i obećano.
Svećeničko i redovničko odijelo je znakovi-
to, go(vo)rljivo, hvaljeno ali i osporavano.
U njemu se čita naviještanje i svjedočenje
Crkve, ali i njezine rane. Habit u drugima
postavlja pitanje i o tomu zašto se netko
odlučio upravo tako živjeti. Nadalje, habit
bûdi pomisao da netko imao odgovor na
pitanje o otajstvu života, njegovu početku,

smislu i smrti. U habitu je redovnik *hoda-
jući odgovor*“.

Fra Ante je istaknuo i lik bl. Alojzija Stepinca u čijem je životu i umiranju moguće vidjeti podudarnost sa Šimunovim hvalospjevom Bogu. „Stepinac je u svojim riječima i djelima očitovao svoju sigurnost u Božja obećanja, sigurnost da je Bog vje- ran. Zato je njegovo geslo i bilo: „U tebe se, Gospodine, uzdam.“. Stepinac je raz- matrao načine na koje Bog ostvaruje obe-ćanja. Molimo da dah Stepinčeve mudro- sti i mi svjedočimo.“, poručio je fra Ante i nastavio: „blagdan Svićećnice je poziv da ponovno otkrijemo post i molitvu, zbog Onoga prema kojemu nas post i molitva vode – zbog Isusa Krista koji je protagonist svakog života, a osobito posvećenog živo- ta“. (IKA/HRK)

foto: IKA

foto: IKA

Dan posvećenog života u Varaždinskoj biskupiji (Varaždin, 2. veljače 2020.)

Redovnice i redovnici koji žive i rade na području Varaždinske biskupije, svečano su 2. veljače u Varaždinu proslavili blagdan Prikazanja Gospodinova u Hramu ili Svićećnicu, koji se ujedno obilježava i kao Dan posvećenog života. Susret je započeo u prostorijama Biskupskog ordinarijata gdje im je prigodni nagovor o temi „Život obasjan svijet(l)om Isusa Krista“ održao fra Zdravko Tuba, OFMConv. Usljedila je svečana procesija i blagoslov svijeća te Večernje hvalе i euharistijsko slavlje u varaždinskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije. Misno slavlje predvodio je varaždinski biskup, mons. mr. Bože Radoš u zajedništvu s umirovljenim biskupom mons. Josipom Mrzljakom te desetak svećenika i redovnika Varaždinske biskupije.

Sedamdesetak redovnica i redovnika okupilo se najprije u Ordinarijatu gdje su im dobrodošlicu zaželjeli biskup varaždinski, mons. mr. Radoš i vlč. Siniša Dudašek, biskupijski povjerenik za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. Fra Zdravko Tuba, OFM-Conv u nagovoru je potaknuo okupljene da na trenutak zastanu i zajedno promišljaju što bi to u današnjem vremenu značilo biti obasjan Isusom Kristom i kakav je to svijet Isusa Krista. Razmatrajući nadalje o karakteristikama posvećenog života prema pobudnici *Vita Consecrata* sv. Ivana Pavla II. te na temelju svetopisamskih tekstova i zapisa raznih svetaca, odnosno blaženika, fra Tuba je govorio o važnosti i ulozi redovničkog života u Crkvi i svijetu. „Posvećeni život je hod za Kristom, odgovor na osoban i jedinstven poziv Božje ljubavi. Redovništvo ima svoj početak u riječima sv. Petra: „Evo, mi sve ostavismo i podosmo za tobom.“ (Mk 10,28). Redovništvo ostvaruje ideal Crkve kroz nekoliko karakteristika, a to su: privrženost Gospodinu bez pridržaja, zajedništvo

dobra, poslušnost Božjoj volji koja se očituje u riječi poglavara, zajednička molitva, pokora, redovničko odijelo... „, pojasnio je fra Zdravko, dodavši da je Blažena Djevica Marija najveći uzor redovničkog života: „Marija nas uči osluškivati stvarnost Isusova svijeta, uči nas biti u sjeni Svevišnjega, pustiti da Duh Sveti djeluje u našem životu.“

U homiliji je biskup Radoš, krenuvši od simbolike svijeće i svjetla, podsjetio: „Slaveći, Dan osoba posvećenog života na blagdan Svićećice, prepoznajemo osobitu ulogu redovnica i redovnika u Crkvi i društву. Svjetlo koje je Gospodinu zapalio u njima po njihovu redovničkom pozivu treba postati svjetlo u zajednicama gdje su pozvani. Tako redovnice i redovnici postaju znak Evanđelja, odnosno evandeoskih kreposti čistoće, siromaštva i poslušnosti. Danas se želimo zagledati u naše redovnike i redovnike te moliti zajedno s njima da im Gospodin bude svjetlo kako bi mogli svijetliti u Crkvi u našem narodu“, poručio je biskup Radoš.

U nastavku homilije mons. mr. Radoš razmatrao je događaj Isusova prikazanja u Hramu. Posebno se zaustavio na liku proročice Ane koja je bila prisutna u Hramu kad su Marija i Josip došli prikazati Isusa. Evanđelist Luka opisuje Anu u nekoliko rečenica bremenitih značenjem. Ana je kći Penuelova, iz plemena Ašerova. Ašer je bio osmo dijete Jakova, praoca izraelskog naro-

da. Značenje imena Ašer jest „Bog čini sretnim – Bog daje blagoslov“. Penuel pak znači „vidjeti Boga licem u lice“. Tim je imenom praočac Jakov nazvao mjesto gdje je susreo Boga licem u lice (usp. Post 32,31). Proročica Ana je žena koja strpljivo čeka. Ustrajno je čekala, prebivajući u Hramu Božjem poput sjene, kroz dugi niz godina. I doživjela je milost susresti Boga licem u lice. Nakon tog susreta proročica Ana ima dva poslanja. Prvo je na sva usta hvaliti i slaviti Boga. Upravo je to i poslanje redovnica i redovnica i svih Bogu posvećenih osoba. Nakon susreta s Bogom nije moguće drugačije nego slaviti Boga i zahvaljivati Mu. Drugo poslanje proročice Ane jest svima govoriti o Djjetetu, o Bogu koji je došao, o dugo iščekivanom Mesiji. To je temeljna zadaća i Bogu posvećenih osoba: riječima i djelima, cijelim životom govoriti drugima o susretu s Bogom licem u lice“, zaključio je biskup Radoš.

Na kraju euharistijskog slavlja mons. mr. Radoš zahvalio je biskupijskom povjereniku za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, vlč. Dudašeku, na organizaciji ovog susreta i fra Zdravku Tubi, OFM-Conv na promišljanju koje je bilo uvod u godišnji susret redovnica i redovnika koji žive i rade na području Varaždinske biskupije. (IKA/HRK)

foto: IKA

foto: IKA

Dan posvećenog života u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji (Split, 2. veljače 2020.)

Euharistijskim slavljem kojeg je 2. veljače predvodio splitsko-makarski nadbiskup i metropolit, mons. dr. Marin Barišić, u splitskoj pravoslavni, Katedrali uznesenja Blažene Djevice Marije, proslavljen je blagdan Svjećnice i Dan posvećenoga života u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji.

Uvodeći u proslavu blagdana Svjećnice u splitskoj Crkvi sv. Dominika nadbiskupijski povjerenik za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, fra Petar Lubina, OFM rekao je: „Starac Šimun nas u Hramu upozorava na potrebu čežnje i oduševljenja. Pozvani smo vratiti se u vrijeme u kojem smo prvi put odlučili krenuti za Isusom. Tada je svatko od nas bio siguran kako je pronašao najbolje odgovore na svoja životna pitanja. Ti odgovori su nam Božji dar, vrelo oduševljenja i radosti. Prema njima se trebamo usmjeriti svaki put kada tragamo za izvornošću svojih karizmi i utemeljitelja“. Slavlje je započelo blagoslovom svjeća i svečanom procesijom do Katedrale Uznesenja Blažene Djevice Marije u kojoj su sudjelovali brojni svećenici, redovnici, redovnice, redovnički odgojitelji, redovnički pripravnici i pripravnice te vjernici laici.

U homiliji nadbiskup Barišić istaknuo je da „Prikazanje Gospodinovo ne slavimo kao povjesni kronološki događaj, nego kao otajstvo vjere. Marija i Josip prikazuju svoga prvorodenca Bogu kako bi ispunili odredbe iz vjerske tradicije izraelskog naroda. Oni prikazuju novi život Bogu, ali Bog Otac preko starca Šimuna očituje svoga Sina nama. Šimun je običan i ograničen čovjek kojem Bog snagom svoga Duha prosvjetljuje srce. Zbog toga on uspijeva u vidljivom malom djitetu vidjeti nevidljivog Boga te izriče divne riječi: ‘Svetlo na prosvjetljenje naroda, slava puka svoga izraelskoga’ kojima obuhvaća cjelokupno otajstvo Božjeg spasenja u Isusu Kristu“.

Mons. dr. Barišić pojasnio je kako je u evanđelju posebno važan termin *divljenje* jer „nas uči životnoj dimenziji koja nam je

svima potrebna, pa i osobama posvećenog života. Kako bismo to ostvarili, trebamo biti otvoreni novosti Duha Svetoga. Ako toga nema postajemo stari, umorni, površni i frustrirani. Ljudi oko nas nam postaju zapreka i opterećenje. Baš zbog toga u svjetlu Duha Svetoga trebamo živjeti divljenje prema drugima jer ćemo ih tako prepoznati u njihovoј dobroti. Iako nismo od svijeta, živimo u svijetu i pozvani smo ljudima svjedočiti radosnu vijest Isusa Krista, a to smo sposobni samo ako i sami autentično živimo njezinu novost“, ustvrdio je nadbiskup Barišić i dodao kako je život moguće jedino u zajedništvu s drugima: „Duh nije nešto apstraktno, On se utjelovljuje u zajedništvu i zajednici. Zbog toga se trebamo

boriti protiv individualizma koji narušava našu potrebu za suživotom“. Ustvrdio je kako su redovnice osobe koje prate ljudske živote od začeća do svršetka te kako njihova prisutnost „od vrtića do domova za starije i nemoćne osobe“ šalje snažno svjedočanstvo o Kraljevstvu Božjem koje je Kraljevstvo života. Zaključujući, poželio je „da se prepoznamo u dimenziji divljenja kako bismo se u svjetlu Duha Svetoga mogli boriti za promociju i obranu života“.

U koncelebraciji mise s mons. dr. Barišićem bili su mnogi splitski redovnici. Euharistijsko slavlje je pjevanjem uveličao zbor redovnica i bogoslova pod ravnjanjem mo. s. Mirte Škopljanc Mačina uz orguljašku pratnju mo. don Ivana Urlića. (IKA/HRK)

foto: IKA

foto: pozeska-biskupija.hr

Dan posvećenog života u Požeškoj biskupiji (Požega, 2. veljače 2020.)

Na blagdan Prikazanja Gospodinova – Svi-jećnicu, 2. veljače, redovnice i redovnici koji djeluju na području Požeške biskupije oku-pili su se u Požegi na proslavu Dan posveće-nog života. Program je započeo u Dvorani bl. Alojzija Stepinca Biskupskog doma gdje je fra Tomislav Glavnik, OFMConv održao izlaganje „Redovnički poziv i poslanje u okviru konkretnog vremena i prostora“.

Fra Glavnik je govorio o aktualnom stanju redovništva u Crkvi, upućujući istovremeno na polazišta redovničkog života i poslanja kako proizlaze iz crkvenih dokumenata i tradicije. Nanizao je više životnih primjera iz redovničke svakodnevice kojima je želio istaknuti izazov redovničkog poziva u svakom vremenu u kojem se osoba koja se odaziva na Božji poziv nalazi. Govo-rio je također o tomu kako se svaki koji je od Boga pozvan u redovništvo mora smje-stiti u određeni kontekst vremena i prostora te u realnosti života svakodnevno odgovara-ti na poziv koji je primio, što je cjeloživotni

proces. Ohrabrio je redovnice i redovnike da uvijek pred očima imaju Onoga kojega su odlučili nasljedovati te da se po karizmi koju su primili od svojih utemeljitelja izno-va oduševe živjeti vjerno i predano zavje-te što su ih dali Bogu u Crkvi i koje sada konkretno žive u određenoj mjesnoj Crkvi. Potom su redovnice i redovnici u crkvi Sv. Lovre moili Večernje hvale i imali prigodu pristupiti sakramantu svete ispovijedi.

Središnji dio programa održan je u ka-tedrali gdje su se redovnicima pridružili vjernici u molitvi krunice te nakon toga sudjelovali u euharistijskom slavlju koje je predvodio požeški biskup, mons. dr. An-tun Škvorčević u zajedništvu sa svećenicima predstavnicima redovničkih zajednica, sve-ćenicima iz središnjih biskupijskih ustanova i župe sv. Terezije Avilske. Slavlje je započelo ulaznom procesijom redovnica i redovnika s upaljenim svijećama te blagoslovom svije-ća na ulazu u katedralu. Biskup je u uvo-du u euharistijsko slavlje rekao „kako nas ovaj blagdan podsjeća na Isusov susret sa svojim narodom koji se zbio u jeruzalem-skom Hramu po starcu Šimunu i proročici Ani“ te je pozvao sudionike slavlja, napose redovnice i redovnike da ono što obredno

vjerom čine, pridonese susretu s Gospodinom u sadašnjem trenutku njihova života te bude naznaka i početak konačnog susreta u vječnosti.

U homiliji se biskup Škvorčević osvrnuo na razgovor koji je vodio s jednim svojim prijateljem o programu prigodom proglašenja Rijeke ovogodišnjom europskom prijestolnicom kulture. Kazao je kako se nije u potpunosti složio s njegovim mišljenjem da je taj program bio obični *karusel*, odnosno mješavina svega i svačega, naglasivši da je u njem najveću ulogu igralo svjetlo koje je dočaralo sa svih strana i obasjavalo pozornicu, i koje je na neki način bilo prisutno u jeku i visokim, svijetlim i tamnim tonovima glasova i glazbe koji su se čuli, te u neobičnim likovima koje su glumci uprizorili, da bi sve završilo velikom igrom svjetla boja u vatrometu. Ustvrdio je kako je spomenutim programom suvremeniji čovjek grčevito posvjedočio da mu treba svjetla, te kao da u riječkim performansama odjekuje vapaj što ga je na samrti izgovorio njemački književnik Goethe: «*Mehr Licht – Više svjetla*».

Tragajući za istinom o svjetlosti, biskup je istaknuo kako je znakovita i izazovna činjenica da je Bog kao prvu stvarnost stvorio upravo svjetlost, „i kako nam ona, nakon svih naših napora da je shvatimo i razumijemo, ostaje nedokučiva i neshvatljiva. Zadivljeni smo činjenicom da svjetlo, kako god maleno ono bilo, ima moć pobijediti mrak. To je od silnog značenja za nas ljude koji u srcima ranjenima zlom nosimo iskustvo onoga posljednjeg mraka kojemu je ime smrt, i koji bez svjetla ostajemo izgubljeni na svim razinama našeg postojanja“, ustvrdio je biskup. „Naprotiv, kad ujutro zasja sunce i svojom nam svjetlošću omogući

da vidimo ljepotu lica i prirode oko nas, i premda u tom trenutku ne možemo doseći dubinu stvarnosti mi u dnu našeg bića bivamo očarani ljepotom koja nas kroz svjetlo zapljuškuje. Pored toga, sav ljudski rad i umjetnost ostvaruju se u igri svjetla, tame i bojâ, kojih bez svjetla ne bi ni bilo. Svjetlost je začudujuće otajstvo koje je povezano s duhovnim dimenzijama našeg postojanja, o kojima nam Bog progovara u svojoj riječi“, ustvrdio je biskup. Kazao je da sv. Luka u evanđeoskom ulomku blagdana Isusova prikazanja u Hramu prikazuje starca Šimuna kao pravednog i bogobojsnog čovjeka ispunjena Duhom Svetim, uključena u događanje svjetla u srcu koje se naziva vjera, po kojem je u djitetu Isusu mogao prepoznati Božjeg Pomazanika i Spasitelja svijeta, Svjetlost na prosvjetljenje naroda koje pobjeđuje mrak smrti. Pozvao je sudionike slavlja da i oni sa starcem Šimunom u svojim srcima stvaraju raspoloženje bogobojsnosti i pravednosti, te da vođeni Duhom Svetim budu zahvaćeni Isusom Kristom kako bi on u njima i po njima pobjeđivao svaki životni mrak.

U radosti „što među nama i u nama postoji svjetlo Isusa Krista koje nas prosvjetljuje u tminama naših nemoći“, biskup je čestitao blagdan Svjećnice svim sudionicima slavlja, osobito redovnicama i redovnicima. Istaknuo je da je u njihovim srcima i životima svjetlo Isusa Krista zasjalo i na taj način su otkrili duhovni poziv, prepoznali sebe i svoju sudbinu u redovničkom zvanju, da su smogli snage u slobodi se za njega opredijeliti. Ustvrdio je da ostvarivati redovničko zvanje znači odložiti sve ono što prijeći da žive potpuno u Božjem svjetlu, i da po zavjetima trajno svjedoče da su ljudi

foto: IKA

svjetla. Pozvao ih je da na Dan Bogu posvećenih osoba provjere koliko su radosni zato što je u njima na osobit način po redovničkom pozivu prisutno svjetlo Isusa Krista u njegovoј Crkvi u Hrvatskoј i u Požeškoј biskupiji. Također ih je pozvao da zahvale Isusu Kristu što ih je smatrao prikladnim da kroz življenje svojih redovničkih zavjeta budu osobe koje svijetle njegovom bližinom. Preporučio im je da se molitvom, razmatranjem Božje riječi i vjernošću svestim pravilima svoga reda jačaju i učvršćuju u opredjeljenju da svoje redovničke zavjete žive poput starca Šimuna u bogobojaznosti i pravednosti. Još im je rekao neka nikomu i ničemu ne dopuste da naruši njihovo redovničko zajedništvo, već da baš u onima s kojima trenutno žive prepoznaju brata i sestru koje im je Bog darovao te tako prihvate put koji im je On odredio. Zajedništvo je djelo Duha Svetoga, ustvrdio je biskup, pozvavši redovnici i redovnike neka mu dopuste da u njima može ostvarivati to svoje djelo, na radost njima samima i svima onima kojima služe u Crkvi i društvu. Potaknuo ih je neka mole da im Bog udijeli srce starca Šimuna i proročice Ane, koje je ispunjeno bogobojaznošću i pravednošću prema Bogu i ljudima, i koje je vođeno Duhom Svetim, kako bi svjedočanstvo Crkve po njima bilo vjerodostojnije i uvjerljivije. Vjernike je po-

zvao da svojom molitvom podupiru redovnice i redovnike na putu pobjede svjetla nad mrakom „u našim osobnim, obiteljskim i društvenim životima“.

Nakon homilije redovnica i redovnici obnovili su svoje redovničke zavjete. Prije popričesne molitve svi sudionici slavlja izmolili su molitvu u Godini Božje rijeći i otpjevali geslo „Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka“, a nakon molitve Andeoskog pozdravljenja otpjevali su poklik „Blažena ti što povjerova“. Biskup je poručio redovnicama i redovnicima da se to blaženstvo odnosi i na njih, jer su povjerovali da se isplati poslušati Božju riječ kojoj je ime *Poziv*, krenuti za njom i oblikovati svoj život u skladu s njom. Zahvalio im je za vjernost Isusu Kristu u njihovu pozivu i poslanju, te ih je povjerio Njemu i Njegovoј presvetoj Majci, da ih u njihovim životima prati svojim zagovorom. Čestitao je im endan svima onima koji ga slave na ovaj blagdan. Nakon završnog misnog blagoslova svi sudionici slavlja s upaljenim svijećama u rukama i pjesmom „Sred te se pećine“ pozdravili su Gospu Lurdsku, kojoj su ovim slavljem započeli devetnicu. Program Dana Bogu posvećenih osoba završio je zajedništвom biskupa, redovnica i redovnika te svećenika na domjenku u Domu pape Ivana Pavla II. (IKA/HRK)

Dan posvećenog života u Porečkoj i Pulskoj biskupiji (Pula, 2. veljače 2020.)

O blagdanu Svjećnice, Prikazanja Gospodinova u Hramu, i prigodom Dana posvećenog života, u nedjelju 2. veljače 2020. godine, u Samostanu sv. Franje Asiškog u Puli održan je susret redovnica i redovnika koji žive i djeluju na području Porečke i Pulsko biskupije. Blagoslov svijeća prije euharistijskog slavlja održan je u sugestivnom ambijentu klastra drevnog Samostana sv. Franje Asiškog u Puli, a potom su svi sudionici u procesiji, predvođeni klerom, ušli u crkvu. Svečano koncelebrirano misno slavlje s blagoslovom svijeća te obnovom redovničkih zavjeta, predvodio je porečki i pulski biskup, mons. dr. Dražen Kutleša, uz koncelebraciju okupljenih redovnika-svećenika.

Biskup je u homiliji podsjetio da se blagdan Prikazanja Gospodinova u Hramu ujedno zove Svjećnica jer je došla „Svetlost na prosvjetljenje naroda“ (Lk 2,32). „Danas želimo na osobit način obratiti pozornost na osobe koje su posvetile svoj život u redovničkom pozivu“, rekao je propovjednik. „U svjetlu toga želio bih razmišljati o današnjem evanđelju koje nam želi poručiti nekoliko stvari koje su bitne za običnog vjernika, za redovnika, redovnicu, svećenika i sve one koji se nalaze u Crkvi Božjoj. Marija i Josip nakon 40 dana dolaze u Hram da prikažu, ili kako kaže Sveti pismo da se očiste, da dožive očišćenje kako je propisano odredbama Staroga zavjeta. Da bi čovjek mogao biti uzoran, da bi mogao kršćanski živjeti, da bi mogao kršćanski vjerovati on sâm mora biti čist. Ako to nije onda ne može drugima biti primjer. Pogledamo li

foto: IKA

povijest Crkve, od svetog Benedikta i svih drugi Božjih ugodnika, sv. Franje, sv. Dominika, oni su, da bi mogli drugima pokazati put, najprije doživjeli osobnu preobrazbu, jer čovjek koji ima čistu savjest, koji se čuva grijeha, on može drugima biti putokaz. Upravo smisao redovništva i redovničkih zavjeta jest čistoća, čuvanje od grijeha i pokazivanje svjetu onoga što je Božje. Možda u današnje vrijeme, kada govorimo o zavjetima siromaštva, poslušnosti i čistoće, postoji osjećaj da je to zastarjelo, da nema nikakva smisla, jer čini se da čovjek danas treba biti u središtu pozornosti, treba biti najbolji, najljepši i može ciniti što god želi. Redovništvo ukazuje na stavove sasvim suprotne od tih, želi čovjeka koji je ponizan, a ne čovjeka koji je ohol. I mi smo danas pozvani očistiti se od grijeha, biti ljudi koji će težiti svetosti, jer jedino tako može doći do promjene u čovjekovu životu“, pojasnio je biskup Kutleša.

„Nadalje, u današnjem evanđelju vidimo kako je starac Šimun tražio utjehu Izraelovu. U njegovo je vrijeme židovstvo bilo previše opterećeno različitim zakonima i propisima, ona najljepša vremena bila su prošla, osjećala se neka težina i svi su iščekivali da treba doći Spasitelj, Mesija koji će spasiti izraelski narod. Starac Šimun doživio je objavu da neće umrijeti dok ne vidi Mesiju. Gledamo starca Šimuna i staricu Anu koji, živeći u Hramu svoj život posvećuju Bogu. Možemo se zapitati što je to ‘Utjeha Izraelova’ i blaženi mir kojemu svaki čovjek teži. To je naša želja da susretnemo Gospodina u Kraljevstvu Nebeskom. To možemo ostvariti jedino preko Isusa Krista kao što ga je i starac Šimun primio u svoje ruke kada je zapjevao i rekao ‘Sad otpuštaš slugu svojege u miru.’ I mi možemo naći utjehu i mir

jedino kada susretnemo i kada upoznamo Isusa Krista. Zato i mi trebamo uvijek znati odgovoriti na pitanje ‘Tko je Isus Krist za nas?’ u dubini svoje duše. Mi možemo naučiti različite teološke definicije koje su drugi veliki umovi izmislili, možemo izvrsno poznavati teologiju, a istodobno uopće ne biti vjernici. Pozvani smo na koljenima pokazati svoju vjeru. U suprotnom, čovjek se brzo umori i vidi se da ne živi ono što govorи i o čemu govorи“, istaknuo je mons. dr. Kutleša i nastavio: „Stavljeni smo pred izbor: jesmo li za Isusa Krista ili smo protiv njega. Svatko može odlučiti kako želi, jer ‘On će biti na uzdignuće i na propast mnogima’. Pogledamo li Isusovo rođenje imamo niz ljudi koji su bili za Isusa i koji su bili protiv njega, jednako tako i u događajima Velikog tjedna. Tako i mi danas živimo u vremenu u kojem se trebamo opredijeliti za Isusa Krista, trebamo se opredijeliti jesmo li za dobro ili smo za zlo. Mi trebamo biti uzori drugima kako živjeti. U prvome redu su upravo redovnici pozvani na to poslanje, mijenjati duhovno ovaj svijet“, istaknuo je predslavitelj.

„Danas na poseban način vidimo da je Isus Krist svjetlo na prosvjetljenje naroda. Pogledamo li simboliku svjetla vidimo tri odlike koje se odnose i na redovnike i redovnice. Svjetlo je ono koje nam omogućava da vidimo i da se orijentiramo. Svjetlost razgoni tamu i omogućava nam da vidimo što je bitno. Ako nešto skrivamo i bježimo od svjetlosti onda nešto nije u redu s nama. Svatko od nas najbolje u svojoj savjesti zna što nije u redu s njime i što treba popraviti i promjeniti. Zato nemojmo se bojati svjetlosti jer jedino nas svjetlost može spasiti. Druga je značajka svjetlosti da nam daje putokaz, to nam najbolje pokazuju svjetionici i njihovo

foto: biskupija-porecko-puljska.hr

značenje za pomorce. To svjetlo u današnjem svijetu trebaju biti redovnici i redovnice koji će, unatoč svim protivljenjima znati pokazati koji je pravi put. Možda će nekada biti osuđeni od drugih i izrugani da ne shvaćaju trendove ovoga vremena, no jedino po Svjetlosti, po Isusu Kristu dolazi svjetlost na prosvjetljenje naroda. Kao što čovjek bira hoće li biti uz Isusa tako biraju i narodi. Što biramo, to će nam u životu biti. U sudbini naroda taj proces dulje traje, taj proces umiranja ako izabiremo tamu, dok u čovjekovoj sudbini traje kraće i svatko to vrlo brzo osjeti na svojoj koži. Svjetlo nam, kao primjerice crveno svjetlo u prometu, pokazuje i upozorenje. I mi trebamo biti to svjetlo koje će mlađim naraštajima govoriti što je dobro, a što nije dobro i usmjeravati ih da čine dobro. Isto tako i redovnici i redovnice trebaju biti svjetlo koje će upozoravati druge ljude o dobru i zlu“, istaknuo je biskup Kutleša.

„Da bismo mogli biti svjetlo, moramo se najprije pročistiti. Da bismo se pročistili i da bismo uzeli Isusa Krista u svoje ruke, čovjek treba živjeti sveto i primati Isusa Krista u presvetoj euharistiji. Danas smo svi pozvani primiti ga čiste savjesti i čistog srca, da budemo na svjetlosti i da se ne bojimo tame, jer jedino svjetlost može nadvladati tamu i jedino dobro može pobijediti зло. Zato danas molimo to na osobit način za sve redovnike i redovnice“, zaključio je mons. Kutleša.

Nakon euharistijskog slavlja biskupijski povjerenik za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, fra Đuro Honić, OFMConv predvodio je obnovu redovničkih zavjeta te prije završnog blagoslova uz prigodne zahvale izrekao kratko promišljanje o redovništvu danas. (IKA/HRK)

foto: IKA

Dan posvećenog života u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji (Đakovo – Slavonski Brod, 2. veljače 2020.)

Dan posvećenog života u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji već se tradicionalno obilježava u nekoliko regionalnih središta: Đakovu, Osijeku, Slavonskom Brodu i Vinkovcima. Ove godine, Bogu posvećene osobe okupile su se u Đakovu i Slavonskom Brodu.

Dan posvećenog života u Đakovu

Blagdan Prikazanja Isusova u Hramu – Svićećica, ujedno i Dan posvećenog života, svečano su proslavljeni u nedjelju 2. veljače 2020. godine misnim slavljem u đakovačkoj prvoštolicni, koje je uz nadbiskupa, mons. dr. Duru Hranića, pomoćnog biskupa mons. mr. Ivana Čurića te još jedanaestoricu svećenika predvodio umirovljeni nadbiskup mons. dr. Marin Srakić, koji je toga dana proslavio svoj imendant. Slavlje je započelo svečanom procesijom i blagoslovom svijeća. U procesiji su sudjelovale brojne Milosrdne

sestre sv. Križa, koje su tijekom misnog slavlja obnovile svoje zavjete.

„Danas upiremo pogled u Krista, središte blagdana kojeg slavimo. Gledajući u Njega, isповijedamo vjeru u Onoga koji je ‘Svjetlo na prosvjetljenje naroda i slava puka svoga izraelskoga’. Ispovijedamo vjeru u Krista Gospodina, Sina Božjega i svojom isповijedi vjere sudjelujemo u onoj vjeri koja je ispunila srca osoba koje su bile prisutne u Jeruzalemu kad je donesen na prikazanje. To je vjera Majke Marije, ponizna i velika vjera Josipa, vjernog Djevičina zaručnika i Isusova pooćima, to je vjera pravednog i bogobojsavnog Šimuna, vjera vođena po Duhu Svetom, koja ga je dovela u Hram i dala mu radost vidjeti Mesiju i primiti ga u naručje, koja mu je nadahnula onaj himan utjehe ‘Sad otpuštaš slugu svoga, Gospodaru, po rijeći svojoj u miru.’ Konačno, to je vjera proročice Ane“, rekao je u propovijedi nadbiskup Marin, razlažući dalje o vjeri proročice Ane.

„Evangelje spominje njezinu starost. Ona je slika i model vedre, od Boga blagoslovljene, radosne i mirne starosti, djelatne

i pune nade. Njezine 84 godine nisu bile izgubljeno vrijeme. Nakon njih nije ostala praznih ruku“, rekao je nadbiskup, tumačći kako je za evanđelista Luku, Ana bila utjelovljenje hvale Bogu. Spomenuo se potom Dana posvećenog života te je naglasio: „Ako je današnji dan posvećen Božjoj slavi, redovnički zavjeti na poseban način primaju i ostvaruju milost i odgovornost za krštevičko posvećenje. Zemaljski život, obveze i zadaće nisu tu da nas udalje od Boga. Ovaj svijet je Božjih Hram u kojem smo svi skupa pozvani slaviti Gospodina“, poručio je nadbiskup Srakić. (IKA/HRK)

Dan posvećenog života u Slavonskom Brodu

Proslavom Dana posvećenog života – Svićećicom započela je u nedjelju 2. veljače u Franjevačkoj crkvi Presvetog Trojstva u Slavonskom Brodu tradicionalna devetnica Gospi Lurdskoj, čiji se blagdan u toj crkvi slavi od 1892. Svečano večernje euharistijsko slavlje predvodio je fra Goran Male-

nica, OFM. U prigodnoj homiliji posvjetio je da blagdan Svijećnice povezuje dva velika blagdana: Isusovo rođenje i Isusovo uskrsnuće. Ustvrđio je kako je Hram Božji mjesto gdje ćemo sigurno susresti Boga, baš kako su ga u Hramu na prikazanju susreli starac Šimun i proročica Ana.

Nadalje je pojasnio kako su kršćani doista djeca Božja te takvi trebaju biti svjetlo u ovome svijetu, a napose da se to odnosi na osobe posvećenog života, po kojima Gospodin ispunjava svoja obećanja. „Mi smo, redovnici i redovnice, na poseban način pozvani razmatrati Riječ Božju, predati svoj život Gospodinu i dopustiti mu da nas podržava svojom milošću kako bismo ustrajali u svom redovničkom životu“, zaključio je fra Goran.

Pri kraju euharistijskog slavlja, nakon blagoslova svjeća, slijedila je kroz klaustar samostana procesija sa svijećama, a potom su prisutni redovnici i redovnice slavonskobrodskoga dekanata obnovili svoje redovničke zavjete. (IKA/HRK)

**Dan posvećenog života
u Bjelovarsko-križevačkoj biskupiji
(Bjelovar, 2. veljače 2020.)**

Na blagdan Prikazanja Gospodinova – Svićećnicu, 2. veljače, bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak predvodio je euharistijsko slavlje u katedrali Sv. Terezije Avilske u Bjelovaru.

Nakon ulazne procesije biskup je u središnjem dijelu lađe pozvao okupljeni narod Božji da otvore svoja srca i u tom euharistiskom slavlju prikažu sebe i svoje živote Bogu i susretnu živog Boga u Riječi i lomljenju kruha. Nakon blagoslova svjeća procesija s ministrantima i svećenicima u koncelebraziji krenula je do oltarnog prostora.

U homiliji biskup Huzjak istaknuo je: „Mi smo već u samoj ulaznoj procesiji označili što danas slavimo. Bog dolazi, u rukama svoje Majke i sv. Josipa, ispuniti pravednost zakona i prožeti ljudsku stvarnost svojim svjetлом. U dubini se ovdje uzdiže čovjekovo dostojanstvo i pobožanstvenije se, Bog i čovjek se susreću u Hramu. Izvana izgleda posve jednostavno i skromno: Josip i Marija prikazuju svoga prvorodenca i prinose za nj ono što zakon propisuje, dvije grlice ili dva golubića. Ta upravo skromnost označuje Božju brigu za čovjeka. Jer i naš se život odvija u ovim odnosima; On nam daje dostojanstvo djece Božje, da budemo svjetlo ovome svijetu. Sviest da smo i da nosimo svjetlo Božje treba nam biti snaga za naš život. Komu možemo nositi svjetlo? Ili jedno pitanje bih postavio sebi i vama: Imamo li mi pravo svijetu navijestiti Svjetlo, Boga? I pozvani smo i poslani naviještati, najprije svojim životom, svojim primjerom, svojim

obraćenjem, svojom odanošću Bogu. A ono prvočno što je sadržaj navještaja je da Bog jest. Prisutan je. Tako je bilo lijepo izrečeno na Teološko-pastoralnom tjednu u Zagrebu. On je živ i prisutan. Smijemo li takvog Boga naviještati? Ili, stidimo li se te istine, da Boga ne možemo sakriti? On je vidljiv i On je tu. Tamu može jedino Bog prosvjetitliti. A svjetlo ulazi u svijet po žrtvi. Naši životi, ako ne izgaramo za Boga, gase se, u njih se uvlači tama. Propadamo kao pojedinci, i kao zajednice, i kao društvo.“

„Dan posvećenog života, što se slavi na Svićećnicu, stavlja pozornost na one koji se Bogu posvetiše na poseban način, u redovništvu. Molimo za sve koji se Bogu posvetiše, da nam budu poticaj i snaga u svakidašnjici života posvećivati se Bogu i živjeti od svjetlosti, kojoj su i sami povjerivali te da budu ustrajni u osluškivanju Boga kojeg sreću u hramu svoje duše. Živimo od Božje svjetlosti, Božje riječi. Zato i mi možemo Boga navijestiti svakomu i tako što nećemo u naše rijeći i razgovore uvlačiti ono što pripada tami. Zašto ne bi naši razgovori bili o Bogu, o onome što nas ispunja i izgrađuje? Neka nas zato Božji duh prožme, kao što je i starca Šimuna, da naša svjetlost svijetli na posvećenje naših života i našega naroda”, pozvao je biskup Huzjak. (IKA/HRK)

foto: s. Edith Budin

foto: Marija Belošević

Ljetni semestar nastave u Školi za novakinje (Zagreb, 5. veljače 2020.)

U organizaciji Povjerenstva za početnu formaciju redovnika i redovnica Hrvatske redovničke konferencije, u srijedu 5. veljače je u sjedištu HRK započeo ljetni semestar Novicijatske škole. Školu pohađaju novakinje iz Družbe sestara milosrdnica sv. Vinaka Paulskog, Školskih sestara franjevki više provincija, potom Družbe sestara Presvetog Srca Isusova, Kćeri Božje Ljubavi te Služavke Maloga Isusa.

Tijekom ljetnoga semestra koji će trajati do 30. travnja, novakinje će slušati sljedeća predavanja: Moralna teologija (doc. dr. sc. Mislav Kutleša), Liturgika (prof. dr. sc. Marijan Steiner), Poslanice i otkrivenje (doc. dr. sc. s. Silvana Fužinato) i Duhovna teologija (izv. prof. dr. sc. Marija Pehar).

Tijekom zimskog semestra koji je trajao od 9. listopada do 19. prosinca 2019. novakinje su slušale predavanja iz kolegija: Proroci i psalmi (doc. dr. sc. Božidar Mramovići), Moralna teologija (dr. sc. s. Marta Carti), Duhovna teologija (izv. prof. dr. sc. Marija Pehar) i Evanđelja (doc. dr. sc. s. Silvana Fužinato).

Školu za novakinje inicirale su 1993. godine tadašnja predsjednica Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica, s. M. Goretti Krznar i voditeljica odgojne Komisije, s. M. Slavka Sente, OP. Početak rada Škole veže se uz prostor Instituta za teološku kulturu laika, koji je tada djelovao na Kaptolu 31. Prostorije je 19. siječnja 1994. godine blažoslovio Sluga Božji kardinal Franjo Kuharić, te time otvorio za rad Škole za novakinje. (Marija Belošević)

foto: Marija Belošević

**Sjednica Povjerenstva HRK
za predškolski i školski odgoj
u ustanovama koje vode
redovničke zajednice
(Zagreb, 19. veljače 2020.)**

U srijedu 19. veljače 2020. godine, u sjedištu Hrvatske redovničke konferencije održana je sjednica Povjerenstva za predškolski i školski odgoj u ustanovama koje vode redovničke zajednice.

U radu sjednice sudjelovale su: s. Katarina Pišković (voditeljica Povjerenstva), s. Patricija Jurić, s. Danijela Koprek, s. Bernardica Novoselec i s. Antonija Matić. Nakon uvodne molitve koju je predvodila s. Katarina Pišković, Povjerenstvo je raspravljalo o organizaciji sljedećih događanja: Stručni skup za odgojiteljice u vrtićima (20. – 21. ožujka 2020.), Hodočašće vjerskih vrtića u Mariju Bistricu (23. svibnja 2020.), Tečaj Prve pomoći te izrada *memory* kartica sa svecima zaštitnicima vrtića i osnivačima redovničkih zajednica. O zaključcima sjednice već su obaviještene redovničke zajednice. (s. Katarina Pišković)

foto: Marija Belošević

Sjednica Povjerenstva HRK za trajnu formaciju redovnika i redovnica (Zagreb, 21. veljače 2020.)

U prostorijama Hrvatske redovničke konferencije u petak 21. veljače 2020. godine održana je sjednica Povjerenstva za trajnu formaciju redovnika i redovnica.

Okupljeni članovi Povjerenstva – fra Ivo Martinović, TOR (voditelj Povjerenstva), o. Vinko Mamić, OCD, s. Ksenija Leko, OSU, i s. Krista Mijatović, SCSC – nakon uvodne molitve koju je predvodio fra Ivo Martinović, TOR, osvrnuli su se na događanja u organizaciji Povjerenstva održana u razdoblju nakon posljednje sjednice Povjerenstva: Redovnički dani 2019. godine, Adventska duhovna obnova te tiskovna konferencija i

euharistijsko slavlje povodom Dana posvećenog života. Nakon osvrta na prethodne događaje i njihova vrednovanja, uslijedila je rasprava o organizaciji Korizmene duhovne obnove i Redovničkih dana u 2020. godini. Korizmenu duhovnu obnovu vodit će p. Nikola Stanković, SJ, u Crkvi Presvetog Srca Isusova u Palmotićevu 29. ožujka u 15:30 sati. Okvirna tema Redovničkih dana 2020. godine jest „Sveto pismo“, povodom Papina apostolskog pisma *Aperuit illis* kojim je ustavio Nedjelju Božje Riječi. U tijeku je komunikacija s potencijalnim predavačima na Redovničkim danima. (fra Ivo Martinović)

foto: Marija Belošević

Molitva za duhovna zvanja

(Zagreb, 29. veljače 2020.)

Uoči Prve korizmene nedjelje, u subotu 29. veljače 2020. godine, u Crkvi sv. Franje u Zagrebu održana je Korizmena molitva za duhovna zvanja. Organizator ovoga okupljanja redovnika/ica, redovničkih novak(inj)a, postulanat(ic)a, kandidat(ic)a i sjemeništaraca bilo je Povjerenstvo za promicanje duhovnih zvanja Hrvatske redovničke konferencije i Juniorat Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda.

Program je započeo molitvom Večernjih hvala, nakon čega je slijedilo euharistijsko slavlje koje je predvodio odgojitelj bogoslova Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, fra Filip Đurđević, OFM u zajedništvu s više redovničkih svećenika, među kojima je bio i provincial Hrvatske pokrajine Družbe Isusove, p. Dalibor Renić, SJ. Uvodeći u slavlje, fra Đurđević je naglasio kako „želimo moliti za nova duhovna zvanja koja su toliko potrebna ovoj Crkvi. Želimo moliti za sveta nova zvanja, da Gospodin pozove mladiće i djevojke koji će oduševljeno prihvati njegov poziv“.

Prigodnu homiliju održao je voditelj Povjerenstva za promicanje duhovnih zvanja pri HRK fra Mate Bašić, OFM, koji je ukazao na odaziv Levija, tj. apostola Mateja. On je za razliku od drugih apostola koji

su većinom bili ribari, bio carinik koji je na Isusov poziv odmah sve ostavio, ustao sa svojeg radnog mjesta i krenuo za njim. „Sigurno je da se Matej nakon toga više nije mogao vratiti na svoje radno mjesto, dok su ribari to uvijek mogli. Kod Mateja je, dakle, prisutno to tiho herojstvo, jer za Levija povratka starom zanatu više nije bilo. Sigurno je da vlasti nikad ne bi ponovno primile u službu čovjeka koji je jednostavno napustio svoju carinarnicu. Njegovo nasljedovanje Isusa bila je konačna i neopoziva odluka“, rekao je fra Bašić, te nastavio: „Naše kršćansko nasljedovanje Isusa, po primjeru Levija, ima biti konačna i neopoziva odluka, kakva god nepogoda bila na tom putu, kakva god smrt prijetila, što god bilo, jer to znači čuvati život vječni. U suprotnom živimo samo motivirajuću, a ne postojanu vjeru.“

Fra Mate je također naglasio kako „čovjek, osobito kršćanin mora shvatiti da mu život nije dan zato da ga čuva za sebe, nego da ga potroši za druge; ne da čuva plamen života ovdje na zemlji, nego da sagori za Krista i ljude. To znači spasiti život svoj gubeći ga poradi Krista. Svi smo, a osobito mi, Bogu posvećene osobe, pozvani biti takav plamen“.

Nakon mise uslijedilo je euharistijsko klanjanje, a potom u blagovaonici franjevačkoga samostana *agape*. Euharistijsko slavlje i klanjanje pjevanjem je animirao Redovnički *band aid*. (Marija Belošević)

foto: HRK

Sjednica Povjerenstva HRK za početnu formaciju (Zagreb, 9. ožujka 2020.)

U samostanu Sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga u Zagrebu održana je u ponедjeljak 9. ožujka 2020. sjednica Povjerenstva za početnu formaciju pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji.

Okupljeni članovi Povjerenstva osvrnuli su se na početak ljetnoga semestra 2019./2020. godine u Novicijatskoj školi, dogovorili mjesto i vrijeme održavanja Susreta sestara juniorki te utinacili dnevni red i konačni prijedlog programa 49. vijećanja redovničkih odgojitelja koje će se održati u Medugorju od 27. – 29. ožujka 2020. Voditeljica Povjerenstva, s. Danijela Anić, ASC izvjestila je prisutne o svemu što je poduzeto u svezi sa Školom formacije. Sestra Tea Juratović, MVZ koja je bila ‘domaćica’ ovoga sastanka, nakon sastanka upoznala je članove Povjerenstva sa samostanskim prostorima Sestara milosrdnica u Frankopanskoj u Zagrebu. (HRK)

foto: IKA

Sjednica Vijeća HBK za Ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života (Zagreb, 17. ožujka 2020.)

Vijeće HBK za Ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života održalo je svoju sjednicu u utorak 17. ožujka 2020. godine u prostorijama Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu pod predsjedanjem predsjednika Vijeća gospičko-senjskog biskupa Zdenka Križića, OCD.

Na sjednici su bili nazočni s. Ana Marija Antolović, fr. Slavko Slišković, fra Darko Tepert, s. Damjana Mihaela Barbarić, p. Blaženko Nikolić, s. Elizabeta Peršić, s. Ivana Margarin, fra Tomislav Glavnik, fra Zvonimir Brusač i don Mladen Delić. Na sjednici se raspravljalo o proslavi Dana posvećenog života po hrvatskim nad/biskupijama. Članovi Vijeća ocijenili su pozitivnim vrednovanje zauze-

tosti redovništva i Bogu posvećenih osoba u cijelosti u djelovanju Crkve u Hrvatskoj kao i potrebu djelatnije i zauzetije molitve za redovnička duhovna zvanja.

Vijeće je razmatralo eventualne prijedloge za sljedeći susret članova HBK s višim redovničkim poglavarima i poglavarica, koji će se održati 8. lipnja 2020., a u svjetlu smjernica dokumenata Svetе Stolice i posebnih naputaka Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. U nastavku se razgovaralo o nizu tema od zajedničkog interesa vezanih za bolje usklađivanje i unaprjeđivanje djelovanja između pojedinih nad/biskupijskih ustanova s Hrvatskom redovničkom konferencijom i njezinim tijelima. (IKA/HRK)

Vijeće Hrvatske redovničke konferencije

**Priopćenje
povodom pandemije koronavirusa
COVID-19**
Zagreb, 17. ožujka 2020.

Poštovane i drage Poglavarice i Poglavari redovničkih zajednica!

Želimo vas pozdraviti i izraziti zajedništvo sa svima vama i članovima vaših zajednica, a ujedno pozvati na sve veću povezanost u molitvi i solidarnosti s onima koji su posebno pogodjeni širenjem infekcije koronavirusa COVID-19.

Ovo je vrijeme u kojem svi zajedno trebamo pokazati veliku ozbiljnost i odgovornost poštjući odredbe mjerodavnih institucija civilne i crkvene vlasti. Naše uobičajene aktivnosti svedene su na minimum, zato nastojmo ovo vrijeme razumjeti kao poziv i poticaj na jaču i dublju aktivnost koja bi trebala biti sastavni dio svakog ljudskog bića, a osobito posvećenih osoba: traženje i otkrivanje Božjeg govora u životu pojedinaca i društva. Želimo se uzajamno ohrabriti i graditi zajedništvo, te osobno i u svojim zajednicama biti molitelji i zagovornici za svu našu braću i sestre: za one kojima je povjerenio vodstvo i donošenje odluka u ovom izvanrednom stanju, za bolesne i ne moćne, a osobito za zdravstvene djelatnike koji, ne štedeći vlastiti život, nesobično služe drugima.

Brojne članice i članovi naših zajednica po svojoj su službi već uključeni u sustav javnog zdravstva, želimo im biti podrška, ali i konkretna pomoć, ako se to od nas bude tražilo. Vjerujem da će se u našim zajednicama pronaći osoba koje će biti spremne, po uzoru na mnoge posvećene osobe koje su u doba epidemija, bolesti i izolacija išle tamo gdje nitko nije htio, staviti se na raspolaganje u službi općem dobru.

Radi novonastale situacije već smo odgodili ili otkazali neka događanja iz programa Hrvatske redovničke konferencije, a vjerojatno će i u mjesecima koji su pred nama trebati mijenjati neke već planirane aktivnosti, o čemu ćemo dobiti informacije iz Tajništva HRK.

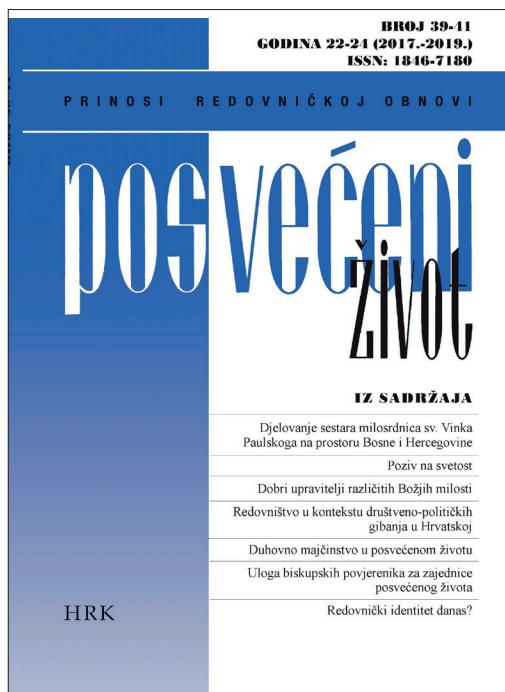
Dok molimo da se učvrsti naša vjera, sve vas iskreno pozdravljamo! (HRK)

**Novi broj „Posvećenog života“
- časopisa Hrvatske redovničke
konferencije**
(Zagreb, 20. ožujka 2020.)

U ožujku 2020. godine, iz tiska je izašao novi broj časopisa „Posvećeni život“. Nakon malo dulje vremenske stanke, Hrvatska redovnička konferencija publicirala je još jedan broj znanstveno-stručnog časopisa koji se jedini na hrvatskom govornom području bavi tematikom posvećenog života.

Hrvatska redovnička konferencija vjeruje da „Posvećeni život“ ima potencijala i dovoljno mogućnosti da se u jednom kraćem razdoblju razvije u kategorizirani znanstveni časopis, koji će kao takav biti prepoznat i priznat, a napose vrednovan zbog kvalitete radova i tematike koju obrađuje. Na ovom tragu novo uredništvo „Posvećenog života“ želi dati poticaj svim redovnicama i redovnicima za istraživanje bogate redovničke baštine u hrvatskom narodu, njezine povijesti, duhovnosti, specifičnosti, uloge u Crkvi i društvu. „Posvećeni život“ dakle, otvara prostor sustavnom, znanstvenom i kvalitetnom proučavanju redovništva, ne samo njegove prošlosti nego i aktualne tematike, teoloških poticaja i svega onoga što zahvaća stvarnost koja se naziva redovništvo u Crkvi. (fra Daniel Pafta, OFM)

Katedrala Uznesenja
Blažene Djevice Marije
i svetih Stjepana i Ladislava
(Zagrebačka prvostolnica)

Potres oštetio brojne samostane i crkve u Zagrebu i okolini (Zagreb, 22. ožujka 2020.)

Grad Zagreb i širu okolicu, u nedjelju 22. ožujka 2020. godine, pogodio je cijeli niz potresa, a najjači se dogodio u 6.24 sati kada

je, prema podacima Seismološke službe Hrvatske, magnituda potresa iznosila 5,5 prema Richteru s epicentrom kod Markuševca. Jedna djevojčica je preminula, a 14 osoba lakše je ozlijedjeno. Oštećeno je više od 600 zgrada, među njima brojni samostani, crkve i Zagrebačka katedrala.

foto: Josip Ninković

Bazilika Presvetog Srca Isusova (Palmotićevo ulica)

Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije (Remete)

Crkva sv. Franje Asiškog (Kaptol)

Crkva sv. Franje Ksaverskog (Ksaver)

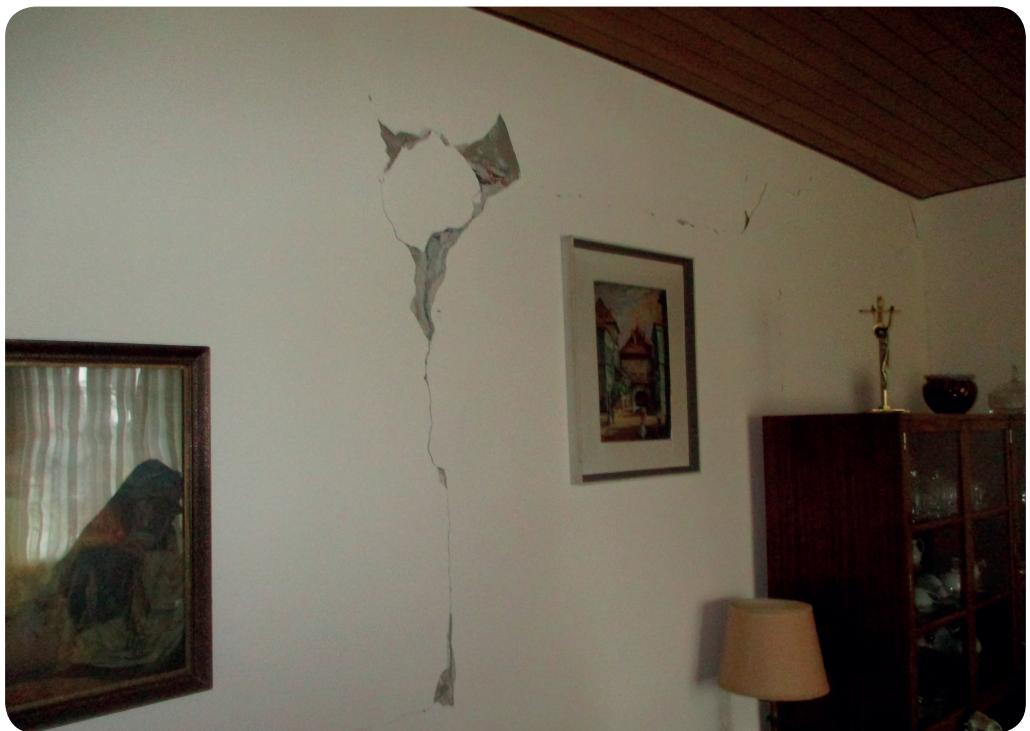
Samostan sestara Rimske unije Reda sv. Uršule
(Vlaška ulica)

Samostan sv. Klare (Mikulići)

Samostan sestara Služavki Malog Isusa – vrhovna uprava (Naumovac)

Samostan sestara Reda sv. Bazilija (Jurjevska ulica)

Crkva sv. Vinka (Frankopanska)

Samostan Družbe sestara Naše Gospe
(Primorska ulica)

Samostan sestara Kćeri Božje ljubavi (Nova Ves)

Vrtić Družbe sestara Naše Gospe (Bukovačka cesta)

Dom za nezbrinutu djecu sestara Karmelićanki Božanskog Srca Isusova (Vrhovec)

Vijeće Hrvatske redovničke konferencije

**Priopćenje
povodom potresa u Zagrebu i okolini
Zagreb, 25. ožujka 2020.**

Poštovane i drage Poglavarice i Poglavari redovničkih zajednica!

Korizmeno vrijeme 2020. godine cijelom je svijetu donijelo izvanredno stanje zbog pandemije koronavirusa COVID-19. Hrvatski je narod k tomu, a na poseban način stanovništvo Zagreba i okolice, 22. ožujka 2020. godine još pogoden i elementarnom nepogodom potresa.

U ime svih redovničkih zajednica koje okuplja Hrvatska redovnička konferencija izražavamo solidarnost i molitvenu povezanost sa svima koji su pogodjeni potresom. Posebnu blizinu želimo izraziti redovničkim zajednicama s područja grada Zagreba čije su crkve i samostani pretrpjeli jaka oštećenja, te su morali potražiti drugi smještaj za članice i članove svojih zajednica. Kao Bogu posvećene osobe dobro znamo, poput mudrog Joba, da je dobro sve što Bog daje. Samo su Svevišnjem u potpunosti znani, a nama često nedokučivi, putovi čovječanstva i svjetske povijesti. U ovom svijetu opće nesigurnosti, zaštitu nam daje pouzdanje u Onoga u čijoj su ruci svemirska prostranstva i srca ljudi.

Budimo pred Licem Svevišnjega neuromni zagovornici za cijeli svijet, za hrvat-

ski narod, za Crkvu, a napose za redovničke zajednice da u svim minulim, sadašnjim i budućim događanjima znamo čitati Božji govor ljudskom biću. Iskoristimo vrijeme opće izolacije kako bismo moleći boravili u Božjoj blizini. Tako ćemo, iako fizički zapriječeni, biti blizu i ljudima u potrebi, jer tko boravi u Božjoj blizini i sâm postaje Božja blizina za druge. U duhu korizmenog vremena dajmo se potaknuti na post i vršenje pokorničkih čina, prinesimo ih Gospodinu kao zadovoljštinu za grijehu u našem naruču i za svoje osobne grijehu.

Redovničke zajednice u Zagrebu i okolini trebale su u nedjelju, 29. ožujka 2020. godine, imati korizmenu duhovnu obnovu u bazilici Presvetog Srca Isusova u Palmotićevoj ulici. Budući da to nije moguće, pozivamo sve zajednice u Hrvatskoj da nam se pridruže u molitvi klanjanja u nedjelju 29. ožujka od 15:00 do 16:00 sati. Uz poziv da se ujedinimo u molitvi, ponovno pozivamo i potičemo sve redovničke članice i članove na odgovorno ponašanje i poštovanje svih odredaba koje nam šalju nadležne institucije oko sprječavanja širenja infekcije koronavirusom. Ne zaboravimo da su to mjere kojima štitimo sebe i druge.

Srdačan pozdrav, uz molitvu da Gospodin blagoslovi sva naša nastojanja oko Njegove veće slave i spasenja duša! (HRK)

foto: biskupija-banjalučka.org

Dan posvećenog života u Banjolučkoj biskupiji (Banja Luka, 1. veljače 2020.)

U subotu, 1. veljače 2020. godine, redovnice i redovnici koji žive i djeluju u Banjoj Luci i okolici svečano su i dostojanstveno proslavili Dan posvećenoga života. Susret, na kojem se okupilo 30-ak sudionika, predvodio je pomoćni biskup banjolučki, mons. dr. Marko Semren, koji je uime domaćina čestitao svima Dan posvećenog života te istaknuo kako je redovništvo zapravo redovničko lice Isusa Krista i Crkve na prostoru na kojem živimo.

Potom je uslijedilo predavanje biskupa Semrena o temi „Krist živi“ prema pobudnici pape Franje. Pobudnica se sastoji od devet točaka i u njoj Papa ističe kako je Isus vječno mlad te napominje da se prema starosnoj dobi nikada ne mogu određivati i postavljati granice, te određeni privilegiji. Poseban je naglasak stavlja na mlade na kojima svijet ostaje, ističući kako Papa u dokumentu moli da se Crkva osloboди starenja i odvlačenja u prošlost, a upravo su mladi ti koji mogu pomoći Crkvi da ostane vječno mlađa. U tom duhu Papa poziva mlade da žive slobodno, ali odgovorno; da žive opu-

šteno, ali ne i razuzdano. U procesu razlučivanju zvanja nipošto se ne treba isključiti mogućnost otvaranja Bogu i osluškivanja Njegova zova u duhovni stalež.

Nakon predavanja uslijedila je kratka diskusija u kontekstu nedostatka zvanja gdje je mons. Semren istaknuo kako bez kulta i kulture nema ni identiteta. Tamo gdje ima života - ima i zvanja, a gdje nema života - nema ni zvanja. Biskup je nadalje naglasio kako je za dobar odgoj važno da odgojitelji posjeduju troje: more ljubavi, ocean strpljivosti i bezdan povjerenja. Uz ovakve vrline odgojitelja i mladi će biti dobro usmjereni u život.

Pola sata prije svete mise molila se Vечernja molitva liturgije časova od Prikazanja Gospodinova. Nakon molitve, u predvorju Biskupske dvore pristupilo se obredu blagoslova svjeća, nakon čega su redovnice i redovnici zajedno s Božnjim pukom i biskupom u procesiji krenuli prema banjolučkoj prvostolnici, Katedrali sv. Bonaventure, gdje je slavljenno svečano euharistijsko slavlje. Susret je bio poticaj redovnicama i redovnicima da se nikada ne predaju, nego s pouzdanjem u Boga i zagledani u Krista hrabro svjedoče svoju vjeru. (KVRPP BIH/
www.samostan-petricevac.org)

**Dan posvećenog života
u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji**
(Mostar, 2. veljače 2020.)

Blagdan Prikazanja Gospodinova i Dan posvećenog života, 2. veljače 2020. godine, svečano je proslavljen u mostarskoj katedrali Marije - Majke Crkve. Na početku susreta, okupljene redovnice i redovnike koji žive i djeluju u Mostaru i okolini pozdravio je generalni vikar, don Željko Majić. Pokorničko bogoslužje predvodio je fra Iko Skoko, OFM vikar Hercegovačke franjevačke provincije, a zatim je bila prigoda za sakrament pomirenja. Za vrijeme ispovijedanja predstavnici raznih redovničkih zajednica predmolili su Gospinu krunicu. Mons. dr. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski predvodio je euharistijsko slavlje tijekom kojega su redovnice i redovnici obnovili svoje redovničko zavjetovanje. Biskup Perić izrekao je i prigodnu homiliju.

mons. dr. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski

Homilija
u euharistijskom slavlju
blagdana Prikazanja Gospodinova
(Svijećnice)
Mostarska prvostolnica, 2. veljače 2020.

Susret do susreta

Braćo i sestre! Crkva danas slavi Dan Bogu posvećenih osoba i uopće Dan života, dan naše zahvale na milosnu daru života, koji po roditeljima primismo od Oca nebeskoga. U današnjem evanđeoskom odlomku blag-

dana Gospodinova Prikazanja ili Svijećnice (Lk 2,22-40) spominje se poimence pet osoba u raznim susretima u jeruzalemskom Hramu: jedno Dijete, dvije mlade osobe i dvije u poodmakloj dobi. A sve petero „u punini vremenâ“.

1. Isus. Sin Božji, Druga Božanska Osoba Presvetoga Trojstva, sišao s nebesa radi nas ljudi i radi našega spasenja. Zato sveopći Otkupitelj Mukom, Smrću i Uskršnucem svojim; Otkupitelj - jer nam nudi otkupljenje od grijeha naših, i Spasitelj - jer nam nudi konačno spasenje u nebu, uz našu suradnju da sa strahom i trepetom radimo oko svoga spasenja na ovoj zemlji.

foto: md-tm.ba

foto: nedjelja.ba

2. Marija – Gospa. Po planu Očeva, Sin je Božji utjelovljen po Duhu Svetome u povijesnom vremenu i prostoru, uvezši tijelo od Djevice Marije sjedinjujući pod svoju Božansku Osobu – pod svoj Božanski JA - sva svojstva Božje naravi i sva svojstva ljudske naravi, osim grijeha. Zato je Bog Mariju predodredio, pripremio i učinio bezgrješnom od prvoga trenutka njezina začeća i bezgrješnom od svakoga osobnoga grijeha. Ona je Djevica i Majka i samo je nju od svih ljudskih bića Bog uznio dušom i tijelom u nebesku slavu.

3. Sv. Josip. On je onaj pravednik koga je Otac nebeski dao za zaručnika Bogorodići Djevici; on je onaj vjerni i mudri sluđa koga je isti Otac nebeski postavio nad svojom obitelji da umjesto zemaljskoga oca čuva Očeva Jedinorodenca, začeta po Duhu Svetom, Isusa Krista, Gospodina našega.

Josipu je, dakle, povjerena očinska skrb da Isusa i Mariju prati, hrani, brani, štiti i pomaže. Josip je savršeno obavljao svoje zadaće do Isusove dvanaeste godine, kada je dječak u židovskom narodu podlijegao određenim hramskim zakonima: hodočašće, hramski porez, itd. Ove se tri osobe nazivaju Sveti Obitelj. Već nakon povratka iz Jeruzalema u Nazaret, kada je Isusu bilo dvanaest godina, ne spominje se više sv. Josip među živima, iako ne znamo točno kada je preminuo. Isusu, Svjetlu od Svetila, pravomu Bogu od pravoga Boga, pripada naše klanjanje, Gosi naše nadštovanje, sv. Josipu prvoštovanje, a svim ostalim svećima i sveticama, apostolima i mučenicima pripada naše štovanje ili čašćenje. Evo Svetе Obitelji u Hramu, četrdeseti dan nakon rođenja Maloga Isusa, da ga majka Marija i Josip prikažu Gospodinu kao prvorodeno

muško čedo. Budući da su bili sirotinja, uvaženo im je da umjesto janjeta kao žrtvu prinesu dvije grlice ili dva golubića (usp. Lk 2,24), što su zahvalno i radosno i učinili. U međuvremenu, pojavi se još jedna nepredviđena osoba u Hramu.

4. Šimun. Sv. Luka izričito piše da je Šimun živio u Jeruzalemu, a ne u Hramu. Bio je „pravedan i bogobojan“ (Lk 2,25). Duh mu je Sveti objavio da ne će umrijeti dok ne vidi Pomazanika – Mesiju – Krista. I ponukan tim istim Duhom, dođe u Hram. A upravo tada i tuda prolaze Marija i Josip s djetetom Isusom. Zamoli ih Šimun i primi Dijete u naručje, blagoslovi Boga i reče onaj svoj himan koji mi svećenici, redovnici i redovnice u svakom *Povečerju* molimo i ističemo četiri velika dobra Božja: Mir, Spasenje, Svjetlost i Slavu. Po onim riječima: *Sad otpuštaš slugu svoga, Gospodaru, zaključujemo da je Šimun bio u jesenskoj dobi života. Ne znamo je li se i ženio, ovdje je nastupio sam, i čini se prilično star. Ne spominje mu se ni žena, ni djeca. Mi smo ga navikli nazivati Šimun starac, iako to Biblija ne bilježi. Nije on rekao samo za Isusa da je on Spasenje, Svjetlost i Slava, nego se obratio i Gospi i njoj prorekao ozbiljne riječi: „Ovaj je, evo, postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan – a i tebi će samoj mač probosti dušu – da se razotkriju namisli mnogih srdaca“ (Lk 2,34).* *Mnogima na propast:* jer će odbiti Isusa kao jedini Put, jedinu Istinu i Život. Odbit će njegov Križni put. A izvan križa nema Krista! U križu je moć, u Križu je sreća, u Križu je spas. *Mnogima na uzdignuće:* jer će mnogi prihvatići Isusov Križni put, Istinu koja oslobođa i Život vječni. Po križu, Svjetlu Kristovu! *Znak osporavan:* tj. jedni će Ga

štovati, drugi će Ga psovati. Neki će Ga nijekati, drugi će se za Njega žrtvovati; jedni će Ga veličati, a drugi će ratovati protiv Njega i Njegove Crkve do Sudnjega dana. Jedni će Ga smatrati legendom i maštom, a drugi će govoriti: „Izvan Krista nema ništa!“, i za Njega živote davati. *I tebi će samoj mač probosti dušu:* i pomorom djece u Betlehemu, i bijegom u Egipat, i nestankom Maloga u Hramu u dobi od dvanaest godina, i osudom na Gabati, i raspećem na Golgoti, i pokopom na Kalvariji...

5. Baka Ana. Evo i pete osobe, „proročice Ane“ (Lk 2,36). Za nju znamo da je bila udana. Živjela s mužem sedam godina, a onda sama do svoje 84. godine. Je li proslavila koji jubilej? – Jest, zlatni jubilej udovištva. Gdje je stanovaла? - Nije napuštala Hrama. Čime se hranila? - postovima i molitvama. Je li se susrela sa Svetom Obitelji? – Jest. Upravo u taj čas nadodje.

Je li išta rekla Isusu, Mariji i Josipu? – Jest. Hvalila Boga i pripovijedala snove o ovom Djitetu.

Po čemu je „proročica“? – Svakomu je govorila što mu je činiti danas. Jer od našega današnjega rada i dana ovisi nam vječnost.

Malo posljednje crkvene statistike iz 2016. godine pa ćemo zaključiti:

1 – Pučanstvo na zemlji: 7 milijardi i 300 milijuna ljudi; od toga katolika: 1.299.000.000 ili 17%.

2 – Svećenici: 415.000 (od kojih oko 132.000 redovnici), svake godine oko 1.000 manje svećenika; redovnice: 659.000, svake godine oko 10.000 sestara manje; braća: 52.000.

Zašto je duhovnih zvanja sve manje?

Nedostaje prave vjere. Imaju oni vjere, ali u vlastite fantazije, u požude tijela, u ponude svijeta, u praznorječiva obećanja, samo nema prave vjere u pravoga Boga koji nam ovaj život daje za kušnju, a vječnost za zaslужen život. *Nema prave molitve Bogu* da pošalje žeteoce i žetelice u žetvu svoju. Imamo mi možda časoslovna psalmiranja, s Bogom na usnama, a daleko nam od srca, kako veli prorok Izajia. Ako svaki dan ne padnemo na koljena, ako svaku večer ne molimo Gospodara žetve, ne možemo očekivati da će nas Bog obasuti novim zvanjima, nego će Božja žetva postajati sve izobilnija, a ljudska „žetelačka snaga“ sve oskudnija! *Nemaju smisla za žrtvu.* Imaju oni žrtve na koje se ljute i koje možda proklinju. Nemaju ljubavi prema žrtvi koju Bog šalje. A nema pravoga života bez prave žrtve. Za svaki uspjeh, traži se žrtva. Za velike uspjehe, velike žrtve. Žrtve ljudi odgajaju, i ohola im srca lome. *Nema potpune predanosti Kristu.* Da budeš dostojan ili dostoјna Krista, trebaš se odreći oca, majke, muža ili žene, djece, njive, vile, barke, banke. Ako je tako, onda onaj mladić kojega Isus „zavolje“ (Mk 10,21), Njegovu ljubav prezre i žalostan ode jer imaše velik imetak. Isus mu nudi plemenitiji i savršeniji put, a on bira ovaj sebični, tvarni i kvarni! Ispričava li se možda iz sličnih motiva i onih 30% pozvanih kandidata za biskupe (kako nas nedavno upozna kard. Ouellet)? *Nemaju ni kiše milosti, ni sunca radosti, ni otpora trnju i žilju* da darovano zrno proklijie i uzraste. A ono četvrto zrno pade na plodno tlo pa da vidiš....

Gdje je izvor zvanja?

Pa ipak mali Isus na dan svoga Prikazanja Ocu nije se okružio vijencem mladih pitomaca Jeruzalemske bogoslovije, nego s dvoje pozvane i počašćene stare čeljadi, Šimunom i Anom, kojima bijaše zajedničko: da su Božji Hram silnom ljubavlju voljeli (2,27; 2,37); da su iščekivali utjehu Izraela (2,25) i otkupljenje Jeruzalema (2,38); da se „ponukani Duhom“ nadioše „u taj čas“ s malim Isusom (2,28; 2,38); da je i jedno i drugo hvalilo Boga do neba (2,29-32; 2,38). I dok bude ovako revnih i vjernih Šimuna i Ana, bit će i mladih Šimuna novaka i Ana juniorki, koji će postovima i molitvama danju i noću služiti Bogu! **Dao svemogući Gospodin!**

Dan posvećenog života u Vrhbosanskoj nadbiskupiji (Sarajevo, 1.- 2. veljače 2020.)

Blagdan Prikazanja Gospodinova i Dan posvećenog života svečano je proslavljen 1. i 2. veljače 2020. godine, u Katedrali Srca Isusova u Sarajevu. Uoči blagdana Svjećnici, u subotu 1. veljače, u poslijepodnevnim satima u sarajevskoj katedrali organizirano je klanjanje pred presvetim oltarskim sakramentom koje je predvodio fra Danijel Nikolić, OFM meštari bogoslova. Večernju molitvu liturgije časova animirao je Franjevački bogoslovski zbor. Euharistijsko slavlje predvodio je o. Mato Anić, SJ ravnatelj i glavni urednik Radio Marije BiH i poglavар zajednice Družbe Isusove u Sarajevu. O. Anić je prigodnu homiliju izrekao u kontekstu slavljenja Nedjelje Božje Riječi, ističući snagu Božje Riječi po kojoj nam se objavljuje sam Isus Krist.

Na blagdan Svjećnice, svečano euharistijsko slavlje predvodio je nadbiskup i metropolit vrhbosanski, kardinal Vinko Puljić u koncelebraciji s petnaest svećenika među kojima su bili članovi Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, Hrvatske salezijanske provincije sv. Ivana Bosca koji djeluju u Žepču, Hrvatske pokrajine Družbe Isusove koji djeluju u Sarajevu i dijecezanski svećenici Vrhbosanske nadbiskupije. Na svetoj misi sudjelovale su brojne sestre iz raznih redovničkih zajednica: Milosrdnice sv. Vinka Paulskog Provincije Majke Divne – Sarajevo, Služavke Maloga Isusa Provincije Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, Školske sestre franjevke Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina – Sarajevo, Kćeri Božje ljubavi Provincije Božje providnosti, Školske sestre franjevke Krista Kralja Svetе Obitelji – Mostar, Klanjateljice Krv Kristove Regije Zagreb i Franjevke Marijine misionarke

foto: nedjelja.ba

foto: nedjeljaba

iz Odžaka te članice zajednice posvećenih osoba Djela Marijina – Pokret fokolar u Sarajevu. Također su sudjelovali bogoslovi iz sve tri zajednice: Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa, Franjevačke teologije i Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa „Redemptoris Mater“. Na početku misnog slavlja kardinal Puljić čestitao je okupljenima Dan posvećenog života koji je ustanovio papa Ivan Pavao II. 1997. godine, a zatim je blagoslovio svijeće i uslijedila je procesija sudionika slavlja oko katedrale.

U homiliji je kardinal Puljić rekao kako je svetkovina Prikazanja Gospodinova u Hramu zapravo vršenje zakona. „Marija i Josip žele izvršiti što je Mojsije propisao, da se svako prvorodenče prikaže Gospodinu i otkupi. Osmi dan nakon rođenja neka se

obreže, a 40 dana kad prođe vrijeme čišćenja neka se dijete prikaže u Hramu. Taj je običaj na neki način prisutan i u Crkvi kroz povijest – da su roditelji brižno nosili dijete nakon rođenja za krštenje, a onda bi majka četrdeseti dan dijete donijela i prikazala ga u crkvi.“ U nastavku propovijedi, vrhbosanski se nadbiskup osvrnuo na lik starca Šimuna. „Simpatično je kako starac Šimun iščekuje Mesiju i nadahnut Duhom Svetim dolazi baš kad Marija i Josip nose dijete. Znate, mi ne znamo što to znači iščekivati Mesiju jer imamo dar vjere, a oni su stoljećima Spasitelja iščekivali. Bila je to jedna gorljiva čežnja za Spasiteljem. I starac, pobožni Šimun, on iščekuje – i kad je Božjim nadahnućem ugledao to dijete, blagoslivlja Boga: ‘Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodine,

po riječi svojoj u miru, jer oči moje vidješe svjetlost na prosvjetljenje naroda.' Upravo te riječi koje on izgovara – svjetlo na prosvjetljenje naroda, jest zapravo ono što mi danas činimo blagoslovom svijeća. Svjeća simbolizira Krista koji je Svetlo na prosvjetljenje naroda. Simbolizira i vjeru koja je upaljena u času krštenja, kad smo postali djeca Božja." Zatim je kardinal postavio pitanje: „Koja je bit jednog redovnika/ice?“ te odgovorio: „Ono što kaže Sveti pismo: 'Evo dolazim Gospodine vršiti volju twoju' – to je bit. Izvršiti volju Oca nebeskog, posvetiti se, predati se. Tu nam je divni primjer Marije, zato vi redovnice uz svoje ime uzimate i njezino ime. To ne smije biti formalnost, tu mora biti opredjeljenje.“

Nakon popričesne molitve, redovnice i redovnici obnovili su svoje redovničke zavjete.

Na koncu euharistijskog slavlja, kardinal Puljić pozvao je sve sudionike slavlja na druženje u Svećeničkom domu Vrhbosan-

ske nadbiskupije. Ljepoti liturgijskog slavlja, prvog i drugog dana proslave, svojim skladnim pjevanjem i sviranjem pridonio je franjevački bogoslovski zbor „Fra Nenad Dujić“ pod ravnanjem fra Emanuela Josića. (KVRPP BIH)

foto: KVRPP BIH

foto: IKA

**Sjednica Povjerenstva KVRPPBiH
za pastoral zvanja**
(Sarajevo, 22. veljače 2020.)

Povjerenstvo za pastoral zvanja pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH održalo je u subotu 22. veljače 2020. sjednicu u prostorijama Konferencije u Sarajevu pod predsjedanjem voditeljice Povjerenstva s. Ana Marije Kesten, SMI.

Na Sjednici su članovi razgovarali o mogućim rješenjima kako bi se pomoglo mladima i osobama koje su u traženju svoga osobnog poziva i životnog puta, a zatim su članovi izmjenjivali svoja iskustva te planirali djelovanje Povjerenstva. Među ostalim, dogovoreno je da će se VI. susret studenata i mladih održati u Samostanu sv. Vinka sestara milosrdnica u Sarajevu (Titova 44) u četvrtak, 5. ožujka 2020. Susret će započeti euharistijskim slavlјem u 19.00 sati u Crkvi sv. Vinka, a zatim će slijediti svjedočanstva iz života mladih te druženje.

Članovi Povjerenstva će i ove godine pripremiti tekst brošure povodom Nedjelje Dobrog Pastira, odnosno Svjetskog dana molitve za zvanja. Brošura će biti objavljena na mrežnoj stranici Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine (www.redovnistvo.ba) te na mrežnim stranicama Hrvatske redovničke konferencije (www.redovnistvo.hr i www.susret.net). (KVRPP BIH)

Sjednica Povjerenstva KVRPPBiH za predškolski odgoj

(Sarajevo, 27. veljače 2020.)

Povjerenstvo za predškolski odgoj pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine održalo je u dopodnevnim satima 27. veljače 2020. u franjevačkom samostanu na Kovačićima u Sarajevu svoju sjednicu pod predsjedanjem voditeljice Povjerenstva s. Benedikte Boškić, članice sestara Kćeri Božje Ljubavi.

Sjednici je nazočio predsjednik Konferencije fra Jozo Marinčić, OFM i članice Povjerenstva: s. Dominika Anić, ŠSF Provincije Svetе Obitelji i s. Judita Matić, SMI Provincije Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije. Na početku sjednice, voditeljica Povjerenstva uputila je pozdravne riječi svima, posebno predsjedniku Konferencije fra Jozi što je izdvojio vrijeme i iskazao svoje zanimanje i podršku za rad vjerskih vrtića.

U radnom dijelu sjednice, razgovaralo se o problemima glede financiranja vjerskih vrtića u Bosni i Hercegovini, iskustvima, poteškoćama i radostima u radu s predškolom djecom. Fra Jozo je istaknuo važnost vjerskih vrtića koji svojim odgojnim i obrazovnim djelovanjem i prisutnošću, između ostalog, potiču i pridonose opstanku i ostanku hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini.

Na koncu sjednice doneseni su prijedlozi koji će biti izneseni na sjednici Izvršnog odbora Konferencije. Sudionici sastanka izrazili su zajedničko stajalište da bi bilo dobro i potrebno organizirati sastanak sa svim voditeljima katoličkih vrtića u BiH. Nakon sjednice slijedio je predah i razgovor uz okrepnu. (KVRPP BIH)

Šesti susret studenata i mladih u Sarajevu (Sarajevo, 5. ožujka 2020.)

Šesti susret studenata i mladih održan je u četvrtak, 5. ožujka 2020. godine, u Samostanu sv. Vinka sestara milosrdnica u Sarajevu u organizaciji Povjerenstva za pastoral mladih pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine.

Na početku susreta na kojem je sudjelovalo 40-ak studentica i studenata, s. Ana Marija Kesten, voditeljica Povjerenstva, pozdravila je prisutne te kazala: „Nemojte dopustiti da vam brige i zavodljivosti svijeta otmu nadu i radost, da vas općine i učine robom svojih interesa. Odvažite se za nešto više, jer je vaš život važniji od bilo čega drugog. Ništa nemate od toga ako se pretvarate da ste netko drugi! Najljepše je postati ono što Bog, tvoj Stvoritelj želi od tebe!“

Sudionici susreta imali su mogućnost za sakrament pomirenja prije svete mise koju je u večernjim satima u Crkvi sv. Vinka predslavio fra Davor Petrović, OFM promicatelj duhovnih zvanja u Bosni Srebrenoj i područni duhovni asistent FRAMA-e u suslavljaju s vlč. Damjanom Soldom, pastoralnim suradnikom u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ i u zajedništvu đakona fra Vinčenca Kajtazija, OFM.

U svojoj homiliji fra Davor je istaknuo: „Život bez duhovnih vrednota danas je najveće siromaštvo. Bez duhovnosti čovjek je bijedniji nego bez materijalnih dobara. Mi kršćani moramo shvatiti da nas čin krštenja obvezuje da pomažemo drugima. Naša solidarnost s Kristom produbljuje se svaki put kad ga primamo u svetoj pričesti. Mi u sebi imamo snage da učinimo veličanstvena djela za Boga. Nosimo dično ime kršćana, sljedbenici smo Kristovi i pripadamo njemu.“ Ipak, propovjednik se zapitao: „Kako to onda da nam tako često manjka sigurnosti?

foto: KVRPBiH

Zašto se smatramo bespomoćnima? Isplati li se činiti dobro iako nam to nekad ne ide u korist i ne vraća nam se?“ te odgovorio: „Potrebno nam je nadahnuće Duha, moramo govoriti o Bogu kao ljudi koji Ga poznaju, kao ljudi koji su vidjeli nevidljivo. Moramo razumjeti i cijeniti važnost molitve u našem životu, župe trebaju postati škole molitve, obitelji trebaju izgraditi svoje jedinstvo na zajedničkoj molitvi, naše laičke organizacije neće se ustaliti ako ne pomognu svojim članovima da usrdnije mole. Na našim skupovima trebamo provesti neko vrijeme u zajedničkoj molitvi. No ta zajednička molitva nikako ne smije biti puka formalnost. Bog ulazi ponekad u naš život na dramatičan način, neočekivano, nenajavljen, iznenada, kao što oluja provaljuje nakon lijepog vremena. Kao što se dogodilo sv. Pavlu. No najčešće, Božji dolazak je manje upadljiv i miran, poput večernjeg povjetarca na kraju sparnog dana.“

S obzirom na korizmeno vrijeme i odričanje, fra Davor je istaknuo: „Većinom je riječ o odricanju od materijalnih stvari. Nema tu ništa loše, ako je naš konačni cilj Krist. Najteže je odreći se samoga sebe, svojih grijeha, loših navika i lošeg društva. Mi nosimo križeve, a nigdje Krista.“ Sudionike susreta potaknuo je da se trude nositi svoje križeve s Kristom te da post i molitva trebaju rezultirati i obraćenjem. Propovijed je završio Kristovim riječima: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom.“ (Mt 16,24) Nakon euharistijskog slavlja svoje iskustvovjere u životnom hodu posvjedočile su studentice Marina Papić i Anamarija Matijević. Slijedilo je druženje uz ugodan razgovor, igre, kolače i piće. (s. Jadranka Obućina)

foto: KVRP BiH

*fra Jozo Marinčić, predsjednik Konferencije
viših redovničkih poglavara i poglavarica
Bosne i Hercegovine*

Poruka
povodom pandemije koronavirusa
COVID-19
Sarajevo, 24. ožujka 2020.

Drage redovnice i redovnici, dragi vjernici!

Suočeni s teškoćama pandemije koronavirusa, a osjećajući se duboko povezani s našim ljudima i narodima na ovom tlu, pozivam sve nas, kao i vjernike katolike da postojeće teško stanje razmatramo u svjetlu Božje riječi, te da se pridržavamo preporuka nadležnih vlasti.

Nije li ovo vrijeme poštasti, znak i upozorenje svima nama da u novonastalim okolnostima sebi postavimo pitanje: Jesmo li se svi pomalo uspavalii u naručju lažne sigurnosti ovoga svijeta? Nismo li oslonac i pouzdanje tražili u onome što je prolazno i nesigurno, zaboravljajući Gospodinove ri-

jeći: „Ja sam Put i Istina i Život“ (Iv 14,6). Propitujući svoje živote i čvrstoću osobne vjere, stavimo sebi pred oči primjer nepokolebljive vjere tolikih naših starih koji su, usprkos brojnim nevoljama ljubili ovu zemlju i vjerničko stado koje im je povjerenio, hraneći ga evanđeoskom istinom. Jednako tako, prisjetimo se žive vjere našega naroda, koji je kroz minula stoljeća svakom životnom izazovu i križu pristupao hrabro, s čvrstom vjerom i postojanom molitvom.

Što nas je drugo nosilo kroz teške trenutke naše burne povijesti, nego ustrajna molitva? Pozivam vas da u svim našim redovničkim zajednicama i obiteljima svakodnevno molimo otajstva Gospine krunice. Po usrdoj će molitvi nestati ljudski strah – taj veliki neprijatelj koji krade mir u našim srcima. Stoga, ne bojimo se! Ostajmo hrabri, obnovimo čin vjere, ufanja i ljubavi znajući da „Bog sve okreće na dobro onima koji ga ljube“ (Rim 8,28). Ne dajmo mjesta nikakvoj panici. Svakoga dana prisjetimo se Isusovih riječi: „U svijetu imate muku, ali hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!“ (Iv 16,33). Ne vjerujmo onima koji nas plaše apokaliptičnim prizorima i raznim zlogukim proročanstvima o svršetku vremena. Mi kao vjernici – oslanjajući se na Isusove riječi – znamo da se događaju i da će se u budućnosti događati teške stvari, ali ne dopustimo da nam to ukrade ljepotu zajedništva s Bogom, koji je naš „Otc milosrđa i Bog svake utjehe i On nas tješi u svakoj našoj nevolji“ (2 Kor 1,3–4).

Umjesto neprestanog praćenja vijesti i traženja beskorisnih informacija koje nam kradu nutarnji mir, radije čitajmo Svetu pismo. Razgovarajmo više jedni s drugima. Zadržimo duh radosti i nade! Priskočimo

jedni drugima u pomoć. Nazovimo one koje smo možda zaboravili i uputimo im riječi ohrabrenja i nade. Okoristimo se ovom časovitom nevoljom da u nama bude više ljudskosti i da porastemo u vjeri.

Neka sve nas, našu zemlju i cijeli svijet, po zagovoru Bezgrešne Djevice Marije i svih svetih, blagoslovi i čuva Svetogogući i Trojedini Bog! Mir i dobro! (KVRPPBiH)

*fra Jozo Marinčić, predsjednik Konferencije
viših redovničkih poglavara i poglavarica
Bosne i Hercegovine*

Poruka
povodom potresa u Zagrebu i okolici
Sarajevo, 6. travnja 2020.

Poštovana i draga s. Ana Marija!

Sve nas je ražalostila vijest o nedavnom potresu koji je pogodio grad Zagreb i okolicu uz ionako otežane uvjete zbog koronavirusa. Među brojima koji su pretrpjeli štetu tijekom potresa su i samostani i kuće redovničkih zajednica Vaše Konferencije.

Ovim pismom, uime svih članova i članica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine i u svoje osobno ime, Vama i redovnicima i redovnicama u Hrvatskoj želim izraziti blizini i molitvenu potporu u ovim teškim trenutcima. Ujedno stojimo na raspolaganju za bilo koji oblik bratsko-sestrinske pomoći koju može pružiti naša Konferencija. Mir i ustrajnost u dobru uz srdačan pozdrav u Gospodinu! (HRK)

KRONIKA REDOVNIŠTVA U HRVATSKOJ

Pjesmom kroz 175. godina djelovanja Sestara milosrdnica na hrvatskom tlu

Zagreb, 1.-6. siječnja 2020.

U vrijeme Božića sestre milosrdnice održale su božićni koncert na tri lokacije. Već tradicionalno, na samu Novu godinu koncert je održan u Crkvi sv. Vinka u Zagrebu. Na drugu nedjelju Božića, koncert je održan u Kliničkom bolničkom centru „Sestre milosrdnice“ u Crkvi Srca Isusova za bolesnike, bolničko osoblje, župljane i sve goste. Na blagdan Tri kralja održan je koncert u Duškovno-obrazovnom centru „Marijin dvor“ u Lužnici, u Dvorcu sestara milosrdnica, uz velik broj posjetitelja.

Tematski koncert o 175. obljetnici djelovanja sestara milosrdnice na hrvatskom tlu, fotografijom i božićnim napjevima raznih zemalja svijeta pratio je širenje Družbe od 1845. godine do danas. Uz Zbor sestara milosrdnice, vedrom i raspjevanom raspoloženju pridonio je tamburaški sastav sestara i pripravnica, sastav flauta pod vodstvom bivše učenice, a danas prof. flaute Tihane Golubić, uz pratnju violončelistice Marije Golubić, te vrtićke skupine dječice sv. Vinku Paulskoga, koju je pripremala sestra Dorothea Hontić.

Publika je aktivno sudjelovala u zajedničkim božićnim napjevima te pokazala zadovoljstvo i potrebu ovakvih glazbenih večeri. Sve sestre milosrdnice to obvezuju da prema svojim mogućnostima oživljavaju hrvatsku božićnu tradiciju i Riječ Božju prenose vedrim zvucima glazbe. (s. M. Elizabeta Peršić)

Slavlje redovničkoga oblačenja u Samostanu sestara klarisa u Splitu

Split, 4. siječnja 2020.

Splitska klarisa, s. Marija Agnes od Božjega Milosrda (Jelena Ćubelić) obukla je redovničko odijelo i ušla u novicijat u subotu, 4. siječnja 2020. godine u Samostanu klarisa u Splitu za vrijeme misnoga slavlja koje je predvodio don Ivan Ćubelić, novakinjin stric. „Novicijat je vrijeme odgoja i cjelovite priprave za posvećeni život kroz iskustvo služenja Bogu upravo u ovoj redovničkoj zajednici i u zajedništvu s ovim sestrama. Vrijeme je to u kojem se dublje upoznaje duhovnost i karizma reda svete Klare Asiške. No, prije svega, otkriva se poruka Isusova života i traži se način kako njega najbolje naslijedovati. Ono najljepše što donosi iskustvo novicijata jest unutarnje dozrijevanje duhovnog zvanja i redovničkog poziva, to jest usklađivanje zvanja sa svojim srcem i razumom“, rekao je dr. Ćubelić na početku svoje propovijedi.

Novicijat, taj duhovni trud i osobno putovanje do cilja, taj miris slobode, prostranstva i otvorenog srca, povezao je s doガđajem koji je opisan u Evandđelju, a govori o tomu kako se Isus okreće prema onima koji ga žele slijediti. U tom je kontekstu don Ćubelić istaknuo: „Nekad za mladim apostolima Ivanom i Andrijom, a danas se obazire i milo gleda našu dragu Jelenu, pa opet postavlja isto pitanje: Što tražite? To su bile prve Isusove riječi u Ivanovu evandđelju. On tako odgaja da najprije pita, pa u prvi plan ne stavlja sebe nego nekad onu dvojicu mladića, a danas mladu djevojku koja ga želi slijediti.“ Naglasio je da je pitanje: „Što tražite?“ jednostavno pitanje, koje nije

rezervirano samo za učenjake ili mudrace, nego „na koje svatko može odgovoriti, neuki i umni, sveci i grešnici. Isus je učitelj srca pa se najprije obraća ljudskoj čežnji i snovima, jer dobro zna koja su to važna pitanja što život znače. On svoje učenike želi povesti od površnoga k bitnome. Bitnih je pak stvari tako malo i do njih se dolazi samo ključem srca i iskrene ljubavi“. U nastavku je naglasio da se razlog da netko podne za Isusom ne nalazi u nama, „nego iznad nas, u Gospodinu koji dolazi k nama, a mi ga vjeron prepoznajemo kao objavljenog Boga. Samo u toj školi uskrsnulog Isusa moguće je shvatiti da je u srcu najprije mjesto za Boga. Tko to shvati može mu se potpuno predati po životu molitve i duhovnog sjedinjenja s Kristom“.

Poželio je s. Agnes da joj zagovornica na putu prijateljstva s Isusom bude svetica, koju danas slavi franjevačka obitelj diljem svijeta, sv. Andjela Folinjska, koja po svojim mističnim susretima s Bogom svjedoči zašto je toliko sigurna u potpunom predanju Isusu. U ovom obredu svečanog oblačenja i blagoslova redovničkog odijela, nastavio je dr. Ćubelić, „poslušajmo pobožno riječi slete majke Klare, koje je nekoć napisala svetoj Janji Praškoj, a danas ih upućuje našoj Jeleni: ‘Stoga ste zbacili odjeću, koja znači vremenito bogatstvo, da ne biste nikada posvile podlegli onomu s kojim se borite kako biste mogli uskim putem i na tjesna vrata ući u Kraljevstvo nebesko. Velika je to i doista hvale vrijedna razmjena: ostaviti vremenito radi vječnoga, zaslužiti nebesko mjesto zemaljskoga, umjesto jednog primiti stostrukog i vječni, blaženi život baštiniti’“.

Na kraju misnoga slavlja, kojemu je nazočila obitelj i rodbina s. Agnes, riječ

zahvale uputio je kapelan klarisa fra Josip Lucić. Samostan klarisa najstariji je ženski redovnički samostan u Splitu, koji na čelu s opaticom s. Dolores Mandić slavi 712 godina postojanja. U njemu danas ima dvadeset sestara, od toga su dvije novakinje i dvije s privremenim zavjetima.

Klarise, redovnice koje žive u klauzuri, u Splitu su otvorile samostan godine 1308. i od tada su se održale sve do sada. Njihov današnji samostan podignut je 1883. godine, a prije toga živjele su u dva samostana u staroj gradskoj jezgri. Uz samostan je 1884. podignuta i crkva koja je posvećena sv. Klari. (IKA)

Drugi mandat s. Gordane Igrec, provincijalne poglavarice Kćeri Božje ljubavi

Zagreb, 6. siječnja 2020.

Posebnom Okružnicom od 6. siječnja 2020. s. Maria Dulce Adams, FDC vrhovna poglavarica Kćeri Božje ljubavi, imenovala je s. Gordanu Igrec, FDC na drugi uzastopni mandat, od travnja 2020. do travnja 2024., u službi provincijalne glavarice Provincije Božje providnosti. (Kćeri Božje ljubavi)

Mjesečna rekolekcija redovnica Zadarske nadbiskupije

Zadar, 8. siječnja 2020.

„Redovnička zajednica kao obitelj“ bila je tema mjesecne rekolekcije redovnica Zadarske nadbiskupije o kojoj je u srijedu 8. siječnja 2020. godine u dvorani sjemeništa Zmajević u Zadru izlagao fra Žarko Relota, župnik Župe sv. Petra u zadarskim Pločama. „Neovisno o stoljeću i vremenu u kojem je

nastala, redovnička zajednica uvijek nastoji biti obitelj po Božjem srcu, u duhu karizme svog utemeljitelja, gajeći kao glavnu sastavnicu svoga života zajedništvo“, rekao je fra Žarko. Govorio je o redovničkoj zajednici kao slici Trojstvenog jedinstva koja obiteljsko i trojstveno zajedništvo ima u mjeri u kojoj je otvorena životu Duha, tj. koliko se uspijeva preobražavati u jedno srce i jednu dušu. Redovnici bi trebali biti *eksperti zajedništva*, „svjedoci i tvorci zajedništva u ovom podijeljenom svijetu“. Za zajedništvo nije važan broj koliko je negdje redovnika, nego je važan duh koji žive.

Fra Relota je govorio i o posljedicama emancipacije žene na redovnice. „Žena je iz jedne krajnosti otišla u drugu. Dok je prije cijelo vrijeme provodila uz obiteljski dom, s emancipacijom je počela sve više bježati iz doma i drugdje tražiti sigurnost. Žena se trudila izaći iz kuće da ne radi samo u kući, ali je tim izlaskom dodatno opteretila sebe. Nije razmišljala da njen posao u kući ne može ili neće napraviti nitko drugi, nego da to opet nju čeka“, rekao je fra Žarko i zatim dodao kako su i redovnice došle u fazu da žele raditi izvan samostana. Većina ženskih redovničkih zajednica u Hrvatskoj nastojala je izaći iz župnih zajednica misleći da župe previše okupiraju redovnice te se onda ne mogu dovoljno posvetiti redovničkom samostanskom životu. „Neka svaka poglavarića koja je glasovala za to, sebi danas postavi pitanje: Što smo time dobile? Pobjegle smo od župnika da ne budemo njihovi robovi, da nas ne iskorištavaju, da možemo bolje i kvalitetnije živjeti svoju karizmu, da možemo više živjeti naše zajedništvo. I što se dogodilo? Otišli smo iz formirane zajednice kao što je župna. Jesmo li danas s redovnič-

kim obiteljima i doživljavamo li ih uopće kao obitelj? Za mene je sigurno da ste ostavile obitelj koja se naziva župna zajednica, ali nisam siguran da ste time vratile svojoj redovničkoj zajednici obiteljski štih“, poručio je fra Relota.

Govoreći o (ne)suobličavanju svijetu, predavač je rekao: „Nemoguće je da svijet doživljava razne preobrazbe, a da one ne utječu i na nas. Od redovničkih zajednica u kojima se udisao obiteljski dah transformirali smo se u redovničke zajednice u kojima je češće prisutan individualizam nego obiteljski duh. Od Isusova blagog lica čija su redovnice na svoj način slika, često se doživljava da smo izdali taj izgled. Netko se preobrazio, netko uobrazio, netko čak ubezobrazio“, upozorio je fra Relota i poručio da se ne treba prilagođavati aktualnom trenutku i suočavati se svijetu. Fra Relota smatra da redovništvo prolazi faze poput obiteljskih. „U vremenu zaljubljivanja u poziv razmišljamo o ljepotama redovničkog zajedništva i doživljavamo zajednicu kao pravu obitelj. U pripremi za vječne ili svečane zavjete osjećamo se poput mlade ushićeni i pomalo sa zadrškom koja je pozitivna bojazan i pitanje je li to za mene prevelik teret. Prvih godina nakon zavjeta osjećamo da tu ima i puno stvari koje nisam primijetila u vremenu zaljubljenosti, u trenucima jakog oduševljenja za Zaručnika. U srednjim godinama često se pitam jesam li odabrala pravog, odgovara li ta obitelj meni ili me sputava? Često sam u napasti odvojiti se od Zaručnika, prevariti ga, jer me obitelj u koju sam došla ne ispunjava do kraja. Ne daje mi što sam očekivala. Ponekad sam u napasti izdvajati se sve više iz te obitelji. Tražim rezervne varijante. Odlazim na kojekakve skupove jer

mi je u obitelji dosadno. A kad ne dobivam što sam očekivala, smatram i da ne trebam davati sebe do kraja. Dolazim u napast otici od te obitelji, potražiti drugu. Tim više što tu obitelj ne doživljavam kao svoju, nisam u njoj ostvarila plodnost pa me više ništa ne veže uz tu zajednicu. Ali, da ne bih sramotila sebe i svoju krvnu obitelj, ostajem tu, živim u samostanu, ali ne živim u i s obitelji, ne žrtvujem se, postajem čisti profesionalac. Dajem koliko moram, uzimam koliko mi treba. Ispunjavam obveze da ne bih stvarala probleme sebi i drugima i da bi život u obitelji funkcionirao, ali ja imam svoju paralelnu obitelj gdje se ugodno osjećam, gdje sam prihvaćena i dobivam što mi treba, gdje me nitko ne obezvređuje, gdje mi nikakav poglavar ne stoji nad glavom i gdje dišem slobodno“, opisao je fra Relota i zaključio da takav proces završava *čangrizzanjem* redovnice koja se smatra starom za drugi put, pa ostaje u zajednici gdje joj sve počinje smetati i više je ništa ne raduje.

„Upita li tko redovnice kad dolaze iz škola, bolnica, ureda, vrtića jesu li umorne, gladne? Imamo li mi redovničke očeve i majke koji su spremni skrbiti o nama kako majka i otac skrbe o djetetu? Kad je netko u obitelji bolestan, cijela obitelj kadra je bdjeti uz bolesnika, svaki dan posjećivati ga u bolnici, razgovarati s liječnicima. Ljubav bi trebala biti privilegij redovničke obitelji. Zato mi teško pada kad po redovničkim obiteljima primijetimo nedostatak komunikacije, prezir, ljubomoru, prokazivanja, ogovaranja, omalovažavanja, obezvredivanja. Očekujemo od supružnika da žive zajedno u obitelji i kad se baš ne slažu, govorimo im o žrtvi, strpljivosti, praštanju, a sami nismo spremni žrtvovati se, biti strpljivi, praštati,

nego ako smo nezadovoljni, tražimo vlastiti put, idemo svojom stazom, tražimo svoja rješenja“, upozorio je Relota i poručio da je redovnička zajednica u kojoj nema ljubavi i suradnje protučinkovita. (IKA)

Sestra M. Pia (Darija) Herman obranila doktorsku disertaciju

Zagreb, 14. siječnja 2020.

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, s. M. Pia (Darija) Herman, FDC obranila je doktorsku disertaciju iz područja dogmatske teologije na temu „Augustinovo razumijevanje Boga u ‘polupelagijanskoj raspravi’ i usporedba s naukom o Bogu njegovih protivnika“. Mentor disertacije je prof. dr. sc. Ivan Bodrožić. Disertaciju je obranila pred Povjerenstvom: doc. dr. sc. Anto Barišić, doc. dr. sc. Drago Tukara i prof. dr. sc. Ivan Bodrožić.

Disertacija proučava teologiju, tj. nauk o Bogu koji sv. Aurelije Augustin (354. – 430.) iznosi u svoja četiri spisa iz rasprave s ‘polupelagijancima’, odnosno monasima iz sjevernoafričkoga grada Hadrumentuma i Južne Galije, te je uspoređuje s njihovim naukom o Bogu. Četiri Augustinova spisa jesu *De gratia et libero arbitrio*, *De correptione et gratia*, *De praedestinatione sanctorum* i *De dono perseverantiae*. Sržna je tema tih djela odnos milosti i slobodne volje s glavnim naglaskom na obrani potpune gratuitivnosti milosti. Cilj rada jest sintetički i sadržajno sustavno predstaviti i analizirati tekstove i stavove monahâ i sv. Augustina te steći što cjelovitiji uvid u njihov nauk o Bogu, različita polazišta i razumijevanje Boga, te teološke, antropološke i ekleziološke posljedice.

Disertacija je podijeljena u pet poglavlja. U prvom je poglavlju sagledan povijesni kontekst i tijek rasprava s pelagijancima i tzv. polupelagijancima. U drugom je poglavlju analiziran pozitivan Augustinov govor o Bogu Ocu i njegovu milosnom djelovanju na izabrane, te je povezan i uspoređen s naukom monahâ iz Hadrumentuma i iz Južne Galije. Treće je poglavlje posvećeno govoru o Isusu Kristu, a četvrto o Duhu Svetome te majestu i ulozi molitve. Peto se poglavlje bavi spornim teološkim pitanjima iz četiriju Augustinovih spisa, osobito pitanjem Božje svemoći i dominacije nad ljudskim voljama, te predodređenjem i Božjim predznanjem, odnosno pitanjem izabranih i odbačenih.

Darija (s. M. Pia) Herman rođena je 16. 08. 1977. u Glini od oca Matije i majke Jane (rođ. Stipanov). Članica je redovničke družbe Kćeri Božje ljubavi. Godine 2004. diplomirala je teologiju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na istom je fakultetu 8. studenoga 2016. godine obranila licencijatski rad „Antropološki vid nauka sv. Augustina o milosti i slobodnoj volji u tzv. polupelagijanskoj raspravi“. Od godine 2002. do 2016. radila je kao vjeroučiteljica u osnovnim školama i/ili gimnazijama u Sesvetskom Kraljevcu, Sarajevu (KŠC Sv. Josipa), Zadru i Tuzli (KŠC Sv. Franje). Od 2017. vjeroučiteljica je u Osnovnoj školi Ljudevita Modeca u Križevima. (KBLJ)

Susret provincialne poglavarice s. Kate Karadžić sa sestrama katehisticama

Zagreb, 15. siječnja 2020.

Susret katehistica Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina, koje žive i djeluju u Zagrebu i Kloštru Ivaniću, sa s. Katom Kardžom, provincialnom poglavaricom, održan je 15. siječnja 2020. u Zagrebu u Držićevoj ulici, u Samostanu Navještenja Gospodinova. Na susretu su razgovarale o aktivnostima koje su se dogodile i koje su još u planu za ostvariti.

Sestre koje su sudjelovale na Katehetskoj zimskoj školi za vjeroučitelje u osnovnim školama održanoj od 3. do 4. siječnja 2020. godine ukratko su izvijestile o temama i aktivnostima na Školi te o pitanjima na koje su pokušali pronaći odgovore kao što su: Ima li ikakve poveznice vjeronauk u školi s ekologijom? Je li ekološko pitanje odgojno-obrazovna potreba? Može li religijska pedagogija i katehetika pronaći rješenje za izlazak iz ekološke krize? Je li ljubav prema stvorenomu dimenzija navještaja kršćanske vjere? O raspravi po pitanju službenog stava crkvenih predstavnika o mogućnosti istupa i angažmanu vjeroučitelja u javnosti te je li to u suprotnosti s kanonskim mandatom?

Nadalje razgovarale su i dogovarale mogućnosti sudjelovanja i prihvatanja mladih na susretu Katoličke mlađeži koji će se održati u Zagrebu početkom svibnja. Također su razgovarale i o virtualnim učionicama koje okupljaju vjeroučitelje Katoličkog vjeronauka u osnovnim školama da bi se zajednički pripremili za uvođenje Kurikuluma predmeta katoličkog vjeronauka. U edukaciji virtualnih učionica sudjeluju i sestre jer

im pomažu u suradnji i komunikaciji koja ujedno služi za pružanje podrške tijekom cjelokupne pripreme i provedbe kurikularne reforme Škole za život. Izmjenile su i druga iskustva i poteškoće s kojima se sreću u svakodnevnom životu i radu te uz poticajne riječi ohrabrenja i zahvale s. Kate, susret su završile ugodnim druženjem i zakuskom koju su im pripremile sestre zajednice zajedno sa s. Anom Jozić, kućnom predstojnicom. (s. Miljana Marušić)

Apostolski nuncij Lingua posjetio franjevce i benediktinke u Zadru

Zadar, 16. siječnja 2020.

Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua posjetio je u četvrtak, 16. siječnja 2020. godine sjedište Franjevačke provincije sv. Jeronima u Samostanu sv. Frane u Zadru. Na ulazu u Samostan nuncija su dočekali fra Andrija Bilokapić, OFM provincijalni ministar i fra Bojan Rizvan, OFM definitor i tajnik Provincije, koji su apostolskog nuncija i njegovu pratnju upoznali s bogatom poviješću zadarskog samostana sv. Frane i značajnim kulturološkim doprinosom kojeg su franjevačka braća darovali i daruju gradu Zadru i hrvatskom narodu.

Obišavši crkvu, sakristiju i samostanski muzej nuncij Lingua zadržao se u ugodnom druženju s braćom i svojom pratnjom u samostanskoj blagovaonici. Tom prigodom fra Andrija Bilokapić još je jednom istaknuo važnost franjevaca za život Crkve u hrvatskom narodu. Provincijalni je ministar biranim riječima izrazio zahvalu za milost po-hoda Papina predstavnika te istaknuo kako je Samostan sv. Frane svojevrsna kolijevka

franjevaštva u ovim krajevima. Fra Andrija je spomenuo i kako je zasigurno sv. Franjo po svojoj braći jedan od najvećih dobročinitelja hrvatskog naroda te nunciju Lingui zahvalio za dosad iskazanu ljubav prema našem narodu i Kristovoj Crkvi u njemu.

Nadbiskup Puljić pred nuncijem je istaknuo dobru i plodnu suradnju s braćom franjevcima spomenuvši i kako je provincijalni ministar redovito njegov delegat u slavlju krizme diljem Nadbiskupije. Na samom odlasku mons. Lingua i mons. Puljić zahvalili su braći na prijemu i izrazili zadovoljstvo zbog susreta.

Tijekom boravka u Zadru, prilikom obilaska grada nuncij Lingua je posjetio Crkvu sv. Šime, Stalnu izložbu crkvene umjetnosti (SICU) i Samostan benediktinki svete Marije. Pozorno i sa zanimanjem razgledao je postav SICU, a kad je došao do triptiha zatražio je kao uspomenu fotografiranje ispred lika sv. Jurja. Došao je do kapitularne dvorane samostana u kojoj je još bila postavljena izložba „Ora et labora“ i pogledao prostor prizemlja zvonika u kojem je bilo skriveno sve blago koje je netom pogledao. Sa zanimanjem je slušao kako su za vrijeme bombardiranja tijekom Drugog svjetskog rata koludrice bile na prvom katu zvonika, kao prave čuvarice blaga koje se nalazilo ispod njih. Na njegov upit o daljnjem tijeku njihova života, ispričale su njihov hod do Nina, kratki boravak u Ninu, a zatim odlazak u tri benediktinska samostana u Pagu, Rabu i Cresu. Po završetku rata, budući da nije bilo nikakvih uvjeta za njihov život u samostanu, nadbiskup ih je primio u sjenište Zmajević, gdje su živjele gotovo 27 godina.

Pri odlasku nuncij Lingua je udijelio blagoslov prisutnim sestrama i poklonio krunicu pape Franje s preporukom da molimo za papu i njegovo poslanje. Kao prigodni dar apostolskom nunciju mons. Giorgiu Lingui, s. M. Rafaela je napravila lik sv. Jurja, širine 16,5 cm i visine 28,5 cm, koji je stavljen u prigodnu kutiju veličine 40 x 28 cm, a koju je izradila sestra M. Katariна u samostanskoj knjigovežnici. Uz to je priložena posveta nadbiskupa Puljića ručno napisana na pergameni. Na vanjskom dijelu kutije, otisnut je grb nadbiskupa Puljića. Na poleđini drvene podloge na kojoj se nalazi lik sv. Jurja u emajlu napisan je kratki opis slike sv. Jurja koja je dio „Triptiha Varoške Gospe“. Nadbiskup Puljić je apostolskom nunciju Lingui uručio taj dar prigodom misnog slavlja na svetkovini sv. Stošije. (IKA/HRK)

Održana Konferencija „Prevencija trgovanja ljudima“

Osijek, 17.-18. siječnja 2020.

Konferencija „Prevencija trgovanja ljudima“ održana je u Osijeku 17. i 18. siječnja 2020. godine u Nadbiskupskom vikarijatu u Osijeku. Uz brojne predavače, predavanja su održale i tri redovnice, s. Marjolein Bruinen, OP - tajnica UCESM-a, s. Viktorija Šimić, SCSC i s. Stanka Oršolić, DSNG.

Sestra Marjolein Bruinen, OP govorila je o temi „Trgovanje ljudima – iskustva iz prakse“. Tijekom izlaganja s. Marjolein je ovo moderno ropstvo ocrtala u brojkama, navela uzroke i vrste trgovine ljudima te se osvrnula na iskorištavanje na poslu (dužničko ropstvo i prisilni rad u poljoprivredi, ugostiteljstvu, građevinarstvu, ribarstvu);

dječeje ropstvo (vojačenje djece, prisilni brakovi, robovi u roditeljskom domu), zločinačko iskorištavanje (prosjaćenje, trgovina organima, surogat-majčinstvo, nogomet) te seksualno iskorištavanje. „Trgovanje ljudima može se definirati kao regrutiranje, premještanje, primanje te smještanje osoba uz uporabu sile (u širem smislu) radi iskorištavanja pojedinih osoba. Može se dogoditi na bilo kojem mjestu; nalazimo ga u školi, na radnom mjestu ili u najbližem susjedstvu. To je u biti jedan dobro skriveni problem. Same žrtve dosta često nisu ni svjesne da su žrtve trgovanja ljudima te se često ni ne usuđuju potražiti pomoć. To je jedan od razloga zašto taj problem nije tako vidljiv. Točan broj žrtava trgovanja ljudima nepoznat je, djelomično zbog navedenih razloga“, istaknula je s. Marjolein te navedeno potkrijepila potresnim primjerima. U većini slučajeva moderno ropstvo uopće nije prepoznato kao takvo i teško mu se ulazi u trag, naglasila je i nastavila: „Žrtve ga dosta često ni ne prijavljuju jer su u strahu, osjećaju se nesigurno te izbjegavaju kontakt s policijom ili zato što se boje deportacije, osvete ili žive u uvjerenju da zaslužuju neku vrstu kazne. Zbog prethodnih iskustava koje sa sobom donose iz matičnih država žrtve dosta često nemaju povjerenje u policiju.“ Sudionici su tijekom diskusije imali priliku postaviti pitanja te se osvrnuti na izneseno predavanje.

Sestra Viktorija Šimić, SCSC članica Radnoga vijeća europske Udruge RENATE – Redovništvo umreženo u borbi protiv trgovine ljudima i iskorištavanja, te koordinatorica rada protiv trgovine ljudima Hrvatske provincije Milosrdnih sestara sv. Križa, predavanje je naslovila „Prevencija trgovanja ljudima – preko europskih susreta do

pionirske primjene u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji“. „Na hrvatskom govornom području, govor o trgovani ljudima još je u povojima, iako je Republika Hrvatska do prije desetak godina pripadala među zemlje s najvišim postotkom udjela u tranzitu te kobne trgovine, a od ulaska u Europsku uniju sve više postaje država porijekla i krajnje destinacije za žrtve. Osvještenost o prioritetu rješavanja toga problema na vrlo je niskoj razini“, naglasila je s. Viktorija. Istaknula je kako je Đakovačko-osječka nadbiskupija u tom pogledu daleko ispred ostalih dijelova Hrvatske jer se na njezinu području može zabilježiti nekoliko desetaka održanih tematskih predavanja pred različitim auditorijem: od svećenika, preko redovnika i redovnica, do vjernika laika. „Sva su predavanja popraćena i euharistijskim klanjanjem u okviru kojega se moli za žrtve, kao i da Gospodin s lica zemlje odstrani zlo trgovanja ljudima“, rekla je predavačica, razlažući i rad na prevenciji pisanjem o ovoj tematiki u crkvenim časopisima i govorom u radijskim emisijama.

Posljednje predavanje održala je s. Stanka Oršolić, DSNG poslijediplomantica na specijalističkom studiju iz socijalne politike te članica Udruge RENATE, a govorila je o „Duhovnoj potpori u kriznim situacijama“. „Uključivanjem vjerskih zajednica, osobito ženskih redovničkih zajednica, i pape Franje te njegove administracije u suzbijanju zločina trgovanja ljudima Katolička Crkva daje nemjerljiv doprinos razumijevanju problema i pruža podršku žrtvama“, naglasila je. U predavanju se moglo čuti kako Crkva intervenira u svim fazama procesa rješavanja problema trgovanja ljudima, a „osobit vid pomoći jest pružanje duhovne pomoći

žrtvama u navedenim fazama, kojima treba pomoći zacijeliti nanesene rane, izbrisati stigmatu iskorištavanja, odagnati osjećaj krivice i pronaći zajedno izlaz iz društvene izolacije kako bi započele nov život te im nerijetko osigurati skrb, sigurno sklonište i pokrenuti socijalnu potporu. Duhovna dimenzija integrirana je u djelovanje i programe svih organizacija i inicijativa unutar Katoličke Crkve, a pozitivni rezultati rada njihovih članova i članica te brojnih volontera sa žrtvama trgovanja ljudima vidljivi su u suradnji sa civilnim društvom, vjerskim organizacijama i vjerskim vođama, poslovnim sektorom i medijima.

Uslijedio je rad u skupinama tijekom kojega su sudionici promišljali na koji način preventivno djelovati i ovu problematiku približiti osnovnoškolcima na njima prikidan način, ali i njihovim roditeljima te kako osmislići edukativne materijale. Izložili su svoja promišljanja, a potom je uslijedio zaključak skupa. (IKA/HRK)

Održana sjednica o proslavi 50. obljetnice kanonizacije sv. Nikole Tavelića

Šibenik, 20. siječnja 2020.

Sjednica Izvršnog odbora proslave jubileja „50 godina od kanonizacije prvog hrvatskog sveca sv. Nikole Tavelića (1970. – 2020.)“, održana je u ponedjeljak 20. siječnja 2020. godine u Nacionalnom svetištu svetog Nikole Tavelića, Samostanu svetog Frane u Šibeniku.

Glavna tema Sjednice bila je središnja proslava Jubileja koja će biti u nedjelju, 21. lipnja 2020. godine, u Šibeniku. Datum 21. lipnja odabran je jer je to datum kanonizacije

koja je 1970. godine bila u Rimu. Istaknuto je kako na proslavu dolaze hrvatski biskupi, a misno slavlje predvoditi će zagrebački nadbiskup, kardinal Josip Bozanić. Naglašeno je kako je riječ o nacionalnom događaju, te kako je potrebno animirati vjernike iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, te iz dijaspora na sudjelovanje u proslavi Jubileja.

Kao lokacija održavanja slavlja predložen je Trg Ivana Gorana Kovačića koji se nalazi uz sam Samostan svetog Frane. Bilo je riječi i o trodnevničici koja će prethoditi proslavi, organizaciji same liturgije, prihvatu hodočasnika i osmišljavanju prostora na kojem će se održati misno slavlje.

Fra Tomislav Glavnik, OFMConv upoznao je izvršni odbor s postavljanjem kipa svetog Nikole Tavelića u Jeruzalemu na Sionu kod dvorane Posljednje večere. Riječ je o skulpturi koja će biti visoka više od dva metra i odlivena u bronci. Rekao je i kako se u Betlehemu na Pastirskim poljanama podiže nekoliko sakralnih objekata, od kojih je jedan dan Hrvatima da ga izgrade.

Biskup Rogić izrazio je želju da proslava Jubileja bude događaj koji će učvrstiti vjernike u vjeri da budu spremi za vjeru žrtvovati se, a onda iz svoje vjere živjeti i svjedočiti evandelje. (IKA)

Predstavljena knjiga „Sluga Božji, Josip Stadler - svjetiljka koja gori i svijetli“

Zagreb, 23. siječnja 2020.

U četvrtak 23. siječnja 2020. u dvorani Hrvatskog književnog društva svetog Jeronima s početkom u 17.00 sati održano je predstavljanje knjige „Sluga Božji, Josip Stadler - svjetiljka koja gori i svijetli“, čiji

sadržaj čine prigodne pjesme posvećene prvom vrhbosanskom nadbiskupu dr. Josipu Stadleru napisane od strane njegovih suvremenika.

Knjigu su predstavile dr. sc. Agneza Szabo koja je naglasak stavila na upoznavanje okupljenih s likom i socijalnim djelovanjem prvog vrhbosanskog nadbiskupa dr. Josipa Stadlera te s. M. Ana Marija Kesten koja je detaljnije govorila o sadržaju knjige. Moderator programa bio je dr. Stjepan Razum, dok su predstavljanje knjige svojom pjesmom obogatile i Sestre Služavke Malog Isusa te gospođa Ivana Novak, Prijateljica Malog Isusa, koja je okupljenima pročitala neke od pjesama koje se nalaze u knjizi. Na kraju programa, u ime vrhovne glavarice Sestara Služavki Malog Isusa, s. Marije Banić, okupljenima se obratila njezina zamjenica s. M. Andra Vranješ iskazavši zahvalnost dragom Bogu, utemeljitelu te svima onima koji su na bilo koji način sudjelovali u uređenju i predstavljanju knjige. (s. M. Milana Žegarac, SMI)

Predstavljena knjiga „Evangelizacija u digitalnom dobu – Crkva, mediji i odnosi s javnošću“

Zagreb, 27. siječnja 2020.

Knjiga fra Marija Knezovića, OFM „Evangelizacija u digitalnom dobu – Crkva, mediji i odnosi s javnošću“, predstavljena je u ponedjeljak, 27. siječnja 2020. godine, u Franjevačkom samostanu u Dubravi, u Zagrebu. Na predstavljanju se razgovaralo i o aktualnom medijskom okruženju i kako u tom ozračju govoriti o istini, protiv laži i manipulacija te navještaju Radosne vijesti. Knjiga „Evangelizacija u digitalnom dobu –

Crkva, mediji i odnosi s javnošću“ donosi konkretne podatke o tomu kako komunicira Crkva u Bosni i Hercegovini.

Fra Mario Knezović je istaknuo da ako je Isus rekao da je Istina, onda smo mi dužni tu Istинu ukorjenjivati u sadašnjicu našeg vremena. „Danas su alati prenošenja Radosne vijesti prije svega komunikacijska sredstva koja su divna Božja stvorenja. To je novi areopag, to je novi trg na kojem mi možemo poput sv. Pavla i drugih apostola pronositi Radosnu vijest i istinu“, rekao je autor knjige. Prvi zadatak koji je Isus dao svojim učenicima jest medijski zadatak: „Idite i propovjedajte“, to je medijska zadaća, istaknuo je fra Knezović. „U Isusovo vrijeme su hodali sa štapom i sandalama, a u današnje vrijeme to možemo putem mikrofona, putem kamere, putem klika mišem, možemo biti dionicici tudiš života. Mislim da tu dionicu Crkva ne samo da ne smije, nego nema pravo iznevjeriti.“

Jedan od najznačajnijih teoretičara kada je u pitanju odnos Crkve i medija, profesor na Hrvatskom katoličkom sveučilištu, Jerko Valković, rekao je da je Crkva od samih početaka komunicirala, ali je početkom 20. stoljeća počela promišljati o načinima svoja komuniciranja. Ovo djelo, istaknuo je, predstavlja jedan pionirski pothvat, fra Mario svojom knjigom otvara početke promišljanja djelovanja Crkve u Bosni i Hercegovini. Profesor s Hrvatskih studija, Danijel Labaš, koji je pokrenuo i vodi projekt „Djeca medija“, naglasio je da Crkva treba istupati u javnosti, treba oformiti svoje komunikatore i da se treba jače zauzimati za one vrednote koje želi promicati. „Ne pisati o ulozi Crkve u ovom vremenu i o digitalnim medijima bio bi grijeh, jer je veliki dio,

posebno mladim, oslonjen na nove medije. Njima digitalni svijet više nije virtualni, nego stvaran svijet. Treba odgajati, treba obrazovati... treba doći do toga da se organizirano obrazuje vjernike laike“, rekao je prof. Labaš.

Fra Mario Knezović također je istaknuo da u toj medijskoj areni čovjek mora biti spreman na udarce. „Ja se uvijek nosim idejom onoga što mi u Crkvi danas moramo prihvati kao svoju platformu – ako mi naviještamo Isusa Krista, Isusa koji je Istina, Isusa koji je za tu istinu bio i popljuvan i bičevan, čak je zbog toga i raspet, otkuda nama danas pravo ostati komotan, ništa ne učiniti u današnjem vremenu da se izložimo i da primimo barem nekoliko udaraca što pronosimo istinu. Ako Crkva danas nije spremna primati udarce, ona se zapravo odmaknula od Krista“, zaključuje fra Mario. Danas je informacija snaga i moć, ističe autor knjige. „Mi živimo u eri medija. Kako ćeš izvršiti pastoralnu teologiju u suvremenom vremenu bez medija?“, zapitao se fra Knezović. Prof. Valković je dodao da Crkva nije dovoljno prepoznala medije kao nešto što prožima život današnjeg čovjeka.

S predstavljačima je razgovarala urednica s Hrvatskoga katoličkoga radija Diana Tikvić, a predstavljanje je moderirala Klara Špančić s Hrvatske radiotelevizije. U glazbenom dijelu programa nastupili su franjevački bogoslovi. (IKA)

Susret provincialne poglavarice, s. Kate Karadža sa sestrama s privremenim zavjetima

Zagreb, 30. siječnja 2020.

Provincialna poglavarica Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije, s. Kata Karadža, susrela se tijekom vizitacije sa sestrama koje imaju privremene zavjete, a trenutno žive u zajednicama u Hrvatskoj. Susret, na kojem je uz šest sestara juniorika nazočila i njihova odgajateljica s. Celina Vidak, upriličen je 30. siječnja 2020. godine.

Sestre su svoje okupljanje započele molitvom Večernjih hvali nakon koje su kroz razgovor razmijenile iskustva života u zajednicama. Uz konkretizaciju nerijetkih poteškoća zajedničkog života pred svaku je stavljen zadatak vlastitog učešća da zajedništvo bude što plodonosnije. Razgovarale su također o mladima danas te istaknule vrijednost osobnog životnog svjedočanstva na mjestima na kojima borave: župne zajednice, fakulteti, škole, bolnice...

Susret je završen zajedničkom večerom i kratkim druženjem. Okupljene sestre zahvalile su nakon svega, sestrama zajednice u Držićevoj na otvorenosti i iskazanom gostoprimstvu. (SSF)

Sastanak gvardijana i provincijske uprave Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca

Zagreb, 3.-4. veljače 2020.

U Zagrebu je 3. i 4. veljače održan redoviti formativno-informativni susret samostanskih poglavara i Provincijske uprave. Ne-dostajao je samo fra Ivan Bradarić, šibenski gvardijan i provincijski definator, pa je tako

u svemu bilo 12 sudionika. Susret je u samostanskoj kapitularnoj dvorani započeo molitvom devetog časa, a nakon pozdrava provincialnog poglavara, fra Josipa Blažević, OFMConv i dobrodošlice, uslijedilo je razmatranje pulskoga gvardijana, fra Đure Hontića, OFMConv, koji je predstavio najnovije Papino pismo *Aperuit illis* o važnosti Riječi Božje u svakidašnjem životu.

Provincial je potom u svojem izješću predstavio stanje i djelatnosti Provincije, istaknuvši potrebu zdrave ravnoteže života svakoga pojedinog brata i važnost samostanskoga kapitula kao mjesta trajne formacije. Podsjetio je kako Četverogodišnji provincijski plan, usvojen na posljednjem Provincijskom kapitulu, služi kao temelj analize i osvrta svih izješća (uz statistike i informacije), istaknuo je i dinamičnost koja se primjećuje u djelovanju braće i zajednica (Pučka kuhinja, Franjevačke duhovne vježbe, Hod sv. Antuna, Otvorena vrata klerikata), s time da ima još mnogo prostora za iskorištavanje naših potencijala. Upozorio je i na važnost najnovijega pisma o Generalu kojim snažno podupire brojne inicijative nove evangelizacije, pa i one karizmatskog naboja (karizmatska epidemija!). Izazovi očekuju naše odgovore, istaknuo je fra Blažević. Na kraju je podsjetio i na predstojeći Izvanredni kapitol i pozvao braću da dostave svoje prijedloge i planove, ako žele da budu uvršteni u ovaj skup predviđen u listopada u Cresu. Završio je spominjanjem ovogodišnjih proslava, one u Šibeniku u lipnju, i one u Splitu za Dan provincije.

U vezi s radom na obnovi Provincijskih statuta, fra Miljenko Hontić, OFMConv odgovoran za to, nadovezao se na najavu Izvanrednoga provincijskog kapitula i po-

tanko je opisao prijeđeni rad i konkretnе planove prije završne etape. Sada slijedi intenzivnija etapa pripreme i rada. Sva će braća provincije dobiti prigodu izjasniti se o predloženim promjenama, kako bismo dobili stvarno dobar dokument-smjernice našega života i rada.

Nakon izvješća provincijalnog poglavarja uslijedila su izvješća provincijskog egzaktora, fra Stjepana Brćine, OFMConv i provincijskog ekonoma, fra Vitomira Glavaša, OFMConv. Kao novost istaknuto je vremensko razdoblje izvješća, koje obuhvaća građansku godinu, dakle, vrijeme od 1. siječnja do 31. prosinca, što dakako vrijedi i za ostale finansijske izvještaje. U popratnoj diskusiji podastrta su neka pojašnjenja, kao najnovija tumačenja vezana uz poreznu praksu, koja bi trebala biti pozitivnija i povoljnija za samostane i provinciju. Ekonom provincije podsjetio je na dužnost planskoga godišnjeg programiranja ne samo provincijskih nego i samostanskih troškova.

U izvješćima vezanim uz formaciju u provinciji (sjemeništa, promotivni rad), dosta se vremena posvetilo pitanju održavanja ministrantskih susreta, gdje se pokazao kao važan problem termin njihovih održavanja, te je toga ove godine i došlo do otkazivanja. Ubuduće će trebati na tomu bolje na vrijeme poraditi te je naglašena važnost koordiniranja i informiranja u tom važnom sektoru naše djelatnosti. Posebno je istaknuta šansa koju pruža, čini se, nedovoljno iskorištena mogućnost informiranja preko posebnih mrežnih stranica Centra za zvanja (zajedno s Framom). Dosta se vremena i pozornosti posvetilo razmjeni mišljenja o ljetnom radu u Cresu, kao što su Franjevačke duhovne vježbe, a posebno je kao pozitiv-

no apostrofirano, makar ne pripada u rad s mladima, ljetovanje beskućnika u Cresu. To je novi iskorak Provincije koji treba nastaviti i u vidu nove evangelizacije.

U završnom informativnom dijelu fra Blažević je podsjetio na zaključke i prijedloge Vijeća franjevačkih zajednica, o kojima je bilo govora i na 22. sjednici Definitorija (Zlatna harfa u Šibeniku, zajednička proslava Jeronimove godine u Splitu, Izložba o sv. Franji i sultanu...), kao i projektu „Emaus“, koji se ovog proljeća na engleskom jeziku održava u međufranjevačkom ozračju sudjelovanja podjednakog broja opservanata i konventualaca. (IKA/HRK)

Održan seminar za zborovođe dječijih župskih zborova Zlatna harfa

Split, 22. veljače 2020.

Seminar za zborovođe dječijih župskih zborova Zlatne harfe održan je 22. veljače 2020. godine u Franjevačkom samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu. Uz zborovođe iz župa Vrhbosanske i Splitsko-makarske nadbiskupije te župa Šibenske i Mostarsko-duvanjske biskupije na skupu su nazočili: provincijalni poglavari Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Marko Mrše, OFM i provincijalna poglavarka Školskih sestara franjevki Krista Kralja, s. Andrea Nazlić, ŠSF.

Predavači na seminaru bili su: profesor liturgike na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu, fra Domagoj Volarević, OFM i glazbeni pedagog, crkveni skladatelj i dugogodišnji voditelj zborova Župe Gospe od Zdravlja u Splitu, fra Stipica Grgat, OFM. Na početku seminara, nakon riječi dobrodošlice fra Stipice Grgata, pročelnika za *Zlatnu harfu*, prisutne je pozdravio pro-

vincijal Mrše, a potom pokrajinska povjerenica za *Zlatnu harfu*, s. Nediljka Milanović – Litre.

Predavanje „*Glazba u liturgijskom prostoru*“ održao je fra Domagoj Volarević, OFM. Predavač je naglasio da glavna nit vodila u raspravama o crkvenoj glazbi treba biti liturgijski prostor i da „moramo biti svjesni da je to prostor bogoslužja“. Istaknuo je da je za ispravan odabir glazbe za ili izvan liturgijskoga prostora potreban osjećaj za sakralno, a preduvjet je znanje da glazba treba biti dio radosnog prinosa hvale, da ljudski glas ulazi u područje svetoga i da glazba mora poticati na molitveni duh. Predavač je rekao da glazba mora biti u službi svetosti, mora poticati na svetost i mora izvirati iz osjećaja svetosti, te je pozvao nazočne da kroz svakodnevnu molitvu pokušaju što više raditi na tom osjećaju.

„*Zlatna harfa - 35 godina poslije*“ bila je tema izlaganja fra Stipice Grgata, OFM koji je istaknuo da je glavni cilj izlaganja pojasniti povod nastanka *Zlatne harfe*. Podsjetio je na povijest i društveni kontekst nastanka duhovne šansone. Istaknuo je da duhovna šansona ne bi bila toliko upitna da nije ušla u misu, i iz nje izgurala pravu liturgijsku glazbu. Naglasio je da je danas toliko loše glazbe u Crkvi; ne zato što je nova, nego zato što silno želi biti popularna i oponašati takozvanu estradu. Zbog toga je šansona postala kamen spoticanja. Podsjetio je kako po koncilskom učenju ništa ne može nadomjestiti gregorijansko pjevanje, vokalnu polifoniju i pučku popijevku. Ustvrdio je da nitko nije protiv lake i zabavne duhovne glazbe, ali takvoj glazbi nije mjesto u liturgiji, a mlade o toj temi treba educirati. Kao plod nastojanja očuvanja liturgijske glazbe

nastala je *Zlatna harfa* 1984. godine. Samim osnivanjem *Zlatna harfa* je jasno rekla «ne» duhovnoj šansoni tj. neliturgijskoj glazbi u misnim slavljima. Ciljevi osnutka *Zlatne harfe* su: obnova liturgijskog pjevanja, propagiranje naše glazbene baštine te poticanje suradnje zborovoda i stvaralačkog duha skladatelja.

Predavač je pozvao sve zborovođe da budu jedinstveni u svom radu i da pokušaju više vući za isti konop, jer je problem oko liturgijske glazbe odavno postao goruci. Sudionici seminara su svojim pitanjima, tijekom rasprave, pokazali veliko zanimanje za ovu temu, te su izrazili želju za održavanjem ovakvih skupova i u budućnosti. Organizatori seminara bili su Vijeće franjevačkih zajednica u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini te Udruga dječjih župskih zborova *Zlatna harfa*. (IKA)

Izložba „Ksaverska glagoljska baština“ u samostanu Sv. Franje Ksaverskog

Zagreb, 23. veljače 2020.

U povodu Dana hrvatske glagoljice u Dvorani biskupa Srećka, u Samostanu sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu, održana je u subotu 22. veljače 2020. godine edukativna izložba „Ksaverska glagoljska baština“. Program je započeo izvedbom „Otče naš“ na hrvatskom crkveno-slavenskom jeziku koji je izveo Mješoviti zbor Društva prijatelja glagoljice „Bašćina“ pod ravnanjem g. Miroslava Salopeka. Zatim se nazočnima obratio đakon fra Mirko Mišković, TOR koji je u ime Provincije franjevaca trecoredac glagoljaš organizirao ovu edukativnu izložbu. Istaknuo je povezanost datuma koji se u

kolofonu Misala po zakonu rimskoga dvora navodi kao datum tiskanja te prve hrvatske tiskane knjige (a to je 22. veljače 1483. g.) s blagdanom Katedre sv. Petra. Hrvatski su glagoljaši odabirom tog datuma istaknuli svoju vjernost Katoličkoj crkvi i rimskome obredu, ujedno zadržavajući svoju osobitost, odnosno uporabu crkvenoslavenskoga (a ne latinskoga jezika) i glagoljskoga pisma u liturgijskim knjigama. Među hrvatskim glagoljašima, istaknuo je fra Mirko, posebno mjesto zauzimaju franjevci trećoredci koji nose časni naziv glagoljaši te koji su od svojih početaka pa sve do liturgijske obnove Drugoga vatikanskoga koncila i uvođenja narodnih jezika u rimski obred ljubomorno čuvali glagoljicu i crkvenoslavenski jezik te su postali baštinicima znamenitoga kulturnoga blaga kojega su dio prezentirali na izložbi.

Predavanje na izložbi održala je dr. sc. Tanja Kuštović, docentica pri Katedri za staroslavenski jezik i hrvatsko glagoljaštvo na Odsjeku za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U vrlo bogatom i zanimljivom predavanju na sažet je način prezentirala osnovne podatke o glagoljskom pismu, prvom slavenskom književnom jeziku te o glagoljskim knjigama koje se nalaze u Samostanu sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu. Nakon kratkoga prikaza oblika glagoljskoga pisma (obla, uglata, kurzivna glagoljica) te osnovnih podataka o nastanku i razvoju slavenske pismenosti, okupljenima je predstavila glagolske knjige koje su bile izložene.

Samostan na Ksaveru iza svojih zidova čuva najstariji hrvatski tekst pisan latinicom (Red i zakon sestara dominikanki iz 1345. godine) te glagolske neliturgijske i

liturgijske tekstove. Od rukopisnih teksta tu su: Ivančićev zbornik (14./ 15. st.) i 1. Klimantovićev zbornik (1501. – 1512.). Od tiskanih knjiga ovdje se nalazi prva hrvatska inkunabula, knjiga koju su Hrvati otisnuli 22. veljače 1483. godine. „Misal po zakonu rimskoga dvora“. Riječ je o prvom misalu otisnutom u Europi koji nije tiskan na latinskom jeziku i latinici. Dr. Kuštović posebno je naglasila kako su Hrvati imali svoju prvu tiskanu knjigu tridesetak godina nakon tiskanja prve knjige u Europi (Gutenbergova Biblija), čime se Hrvati mogu svrstati u red s mnogim velikim narodima Europe (od kojih su neki prve tiskane knjige dobili puno kasnije!). Posebno se osvrnula i na mnogobrojne teze o mjestu tiskanja hrvatskoga prvočiska, što je do danas nepoznanica (Venecija, Kosinj, Istra itd.). Progovorila je i o još jednoj značajnoj inkunabuli koja se čuva u ksaverskom samostanu – „Spovid općena“ iz 1496. godine. To je jedina hrvatska neliturgijska inkunabula, jedina pisana čakavskim jezikom, prva naša knjiga u kojoj je otisnut tiskarski znak i od te je knjige sačuvan jedan jedini primjerak. Knjiga je otisнутa u Senjskoj tiskari kojom je rukovodio Blaž Baromić. Iz Senjske tiskare u ovom se samostanu čuvaju još i „Naručnik plebanušev“ (1507.) i „Korizmenjak“ (1508.). Samostan je vlasnik i „Misala Pavla Modrušanina“ (1528.) otisnutog u Veneciji te misala i brevijara (Levakovićev, Paštrićev, Karamanov) nastalih pod Kongregacijom za nauk vjere. Svi su otisnuti u Rimu. Za razliku od prethodno spomenutih knjiga, knjige tiskane u rimskoj Kongregaciji *de propaganda fide* tiskane su glagoljskim pismom, ali ne više hrvatskom redakcijom staroslavenskoga/crkvenoslavenskoga jezika, nego

ukrajinskom redakcijom, kojom su se služili i katolici istočnoga bizantsko-slavenskoga jezika. Dr. Kuštović na kraju je prezentirala i posljednja hrvatskoglagolska liturgijska izdanja, a to je „Misal Antuna Dragutina Parčića“ (1893., 1896., 1905.) te posljednji misal koji je samo jednim dijelom otisnut glagoljicom, a većim dijelom latinicom – „Vajsov Misal“ (1927.).

Na kraju se prisutnima obratio i zahvalio gvardijan ksaverskoga samostana, fra Ivan Paponja, TOR, a službeni dio izložbe završio je izvedbom skladbe „Pomiluj, Gospodi“ koju je također izveo zbor „Bašćina“. Svi prisutni su potom pozvani na kratku okrjeput i druženje te su imali mogućnost izblizega pogledati izložene knjige. (IKA)

Susret kardinala Josipa Bozanića i provincijalnog poglavara fra Marka Mrše, OFM

Zagreb, 27. veljače 2020.

Zagrebački nadbiskup, kardinal Josip Bozanić, primio je u četvrtak, 27. veljače 2020. godine, u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu provincijalnog poglavara Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja u Splitu, fra Marka Mršu, OFM izvijestio je Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije.

U razgovoru su se osvrnuli na pastoralno djelovanje franjevaca Provincije Presvetog Otkupitelja u Župi Majke Božje Lurdske u Zagrebu, a kardinal je zahvalio provincijalu na doprinosu njegove subraće u životu Zagrebačke nadbiskupije. U pratinji provincijala bio je gvardijan i župnik Župe Majke Božje Lurdske, fra Ivan Maletić, OFM. (IKA)

Susret gvardijanâ u Provinciji franjevaca trećoredaca glagoljaša

Zagreb, 2.-3. ožujka 2020.

U Samostanu sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu, sjedištu Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša, održan je 2. i 3. ožujka 2019. pod vodstvom provincijala fra Ive Martinovića, TOR godišnji susret gvardijanâ i članova provincijske uprave. Susret je važan za život Provincije jer pruža priliku za upoznavanje sadašnjega redovničkog života u samostanima i jer omogućuje realan uvid u život i djelovanje cijele Provincije, rekao je provincijal u uvodu. Sudjelovali su dvanaestorica gvardijanâ i svi članovi uprave.

Prijepodne prvoga dana bilo je posvećeno trajnoj formaciji. Fra Josip Blažević, OFMConv, provincijal franjevaca konvencionalaca, održao je predavanje o djelu sv. Bonaventure „Put duha k Bogu“ i njegovoj aktualnosti u današnjem traženju autentičnoga duhovnog iskustva, a nakon predavanja bila je prilika za razgovor s predavačem. On je u kontekstu predavanja podsjetio kako „prva i glavna dužnost svih redovnika“ treba biti „kontemplacija božanskih stvari i neprekidna sjedinjenost s Bogom u molitvi“ (kan. 663) te kako se „bez molitve gase nadnaravnici motivi redovničkog života“ (fra Kajetan Eßer). U nastavku se na temelju predavanja razgovaralo o temi „Zajednička molitva u našim bratstvima: stanje, oblici, mogućnosti rasta“.

U drugom su dijelu susreta, nakon provincijalova prikaza aktualnosti iz života Provincije, gvardijani iznijeli godišnja izvješća iz svojih samostana, u kojima se govori o životu braće i bratstava, vođenju bratstava, djelima apostolata, ekonomskom stanju na

kraju kalendarske godine, o važnim događajima u prošloj godini te o planovima za skoru budućnost.

Na susretu je predstavljena nova mrežna stranica Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša (www.franjevcitrecoredci.hr). Fra Branko Janjić, TOR administrator stranice, prikazao je njezin koncept i tehničke mogućnosti, a fra Mirko Mišković, TOR jedan od urednika, njezine nove rubrike i područnike te mogućnosti rasta i dopunjavanja stranice. S mrežne stranice Provincije može se posjetiti i njezina stranica na *Facebooku* i njezin *youtube* kanal.

Na kraju susreta, provincijski ekonom, fra Branko Lovrić, TOR iznio je aktualnosti s područja provincijske ekonomije, a zatim se svima završnom riječju obratio provincialni poglavar, fra Ivo Martinović, TOR ističući važnost susreta ne samo za razmjenu informacija nego i za trajnu formaciju i rast u zajedništvu. (fra Zvonimir Brusač, TOR)

Provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrenе posjetio Požešku biskupiju

Požega, 4. ožujka 2020.

Požeški biskup, mons. dr. Antun Škvorčević, 4. ožujka 2020. godine u Biskupskom je domu primio provincialnog poglavara Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, fra Jozu Marinčića, OFM. U njegovoj je pratinji bio ekonom i definitor Provincije, fra Nikica Vujica, OFM. Biskup i provincialni poglavar razgovarali su o više aktualnih tema crkvenog i društvenog života u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Posebnu pozornost posvetili su djelovanju franjevaca Provincije

Bosne Srebrenе u Požeškoj biskupiji gdje su im povjerene Župe Okučani i Gornji Bogičevci.

Navedene dvije župe pretrpjele su progon vjernika i velika razaranja u vrijeme Domovinskog rata, te je biskup Antun zahvalio fra Jozu za sve ono što su njegova braća velikom požrtvovnošću učinila u njihovoј materijalnoј obnovi te u redovitim pastoralnim nastojanjima. Posebno je spomenuo rad fra Josipa Bošnjakovića, OFM u Gornjim Bogičevcima i fra Bože Blaževića, OFM u Okučanima. Osvrnuli su se na posebnosti tih dviju župa koje traže različit pristup u pastoralu. Dok je Župa Bogičevci tradicionalna vjernička sredina slavonskog življa, čiji su vjernici ranjeni u ratnim stradanjima, u Župi Okučani većina je vjernika prognana iz banjalučkog kraja od kojih je određeni dio odselio dalje po Hrvatskoj ili u inozemstvo. Uz to, Okučani su mlada župa te nemaju dovoljno izgrađenih struktura, napose u okolnim mjestima koja joj pripadaju, što otežava pastoralni rad.

Fra Jozo prikazao je biskupu stanje vlastite Provincije i djelovanje braće u župama Bosne i Hercegovine, gdje je nerijetko ostalo vrlo malo vjernika, što svećenicima stvara probleme identitetske naravi. Biskup i provincialni poglavar složili su se da Sporazum potpisani 1996. između Provincije i Zagrebačke nadbiskupije o djelovanju franjevaca ostaje na snazi u sadašnjoj Požeškoj biskupiji. Pitanje mogućnosti pastoralne pomoći još jednog franjevačkog člana razmotrit će se na obje strane. (IKA)

**Knjiga o redovničkom pozivu: s.
Danijela Anić, ASC „Drugi poziv u
redovničkom životu“**

Zagreb, 9. ožujka 2020.

Izašla je iz tiska knjiga s. Danijele Anić, ASC, pod naslovom „Drugi poziv u redovničkom životu“. Narav i tematika knjige pobliže su vidljivi iz njenog podnaslova: „Krkost kao snaga za obnovu redovničkog života: formativno-konstruktivni vidovi“. Knjiga zapravo predstavlja za objavljivanje prilagođeni licencijatski rad s. Danijele Anić, ASC koji je ona obranila na Fakultetu odgojnih znanosti Papinskog sveučilišta Salesiana u Rimu. U kontekstu aktualnog stanja redovništva u Europi i svijetu, ovo djelo analizira i istražuje mogućnosti obnove i osvježenja redovničkog života pomoću tzv. *drugog poziva*.

Recenzenti hrvatskog izdanja su mr. Ivan Marijanović, OSB i dr. Jure Zečević, OCD. Marijanović konstatira da tema drugog ili ponovnog poziva ima vrlo važno značenje za redovnički život, „budući da zbog svoje krhkosti čovjek, redovnik, nije sposoban sâm ostvariti taj zahtjev evanđeoskog života“, te mu je potrebna „milost koja se očituje u neprestanom Božjem pozivanju i dozivanju kojim Bog pruža pomoć za ustrajnost i vjernost savezu što ga je on sklopio s čovjekom, kršćaninom, redovnikom“. Za obradu teme on navodi da je „cjelovita i iscrpna, utemeljena na vjerodostojnim dokumentima crkvenog učiteljstva i djelima znanstveno relevantnih autora“, ističući da pritom „nije zanemaren nijedan vid ljudske osobnosti“, ni psihološki, ni sociološki, ni kulturni, ni duhovni.

Dr. Zečević upućuje na to da „u kolokvijalno-romantičnom načinu razmišljanja re-

dovnički poziv usljeđuje u nekom trenutku života pojedine osobe i ima svoj ‘vrhunac’ i ‘dovršenje’ u jednokratnim svečanim zavjetima“, pa „stoga govor o ‘drugom’, ‘ponovnom’, ‘stalnom’ ili ‘trajnom’ pozivu može na prvi pogled zvučati neobično...“ Vrijednost i doprinos knjige s. Danijele Anić, ASC on vidi i u tomu što ona redovnicama i redovnicima posvjećeju „da poziv i odziv nisu jednokratni događaji“, nego „dinamičke i dijalektičke stvarnosti koje se realiziraju u vremenskom kontinuitetu, u uvijek novim i različitim vremenima i okolnostima“, „u drugom, trećem, četvrtom... pozivu i odzivu, dakle u uvijek iznova opetovanom pozivanju i odzivanju redovnice i redovnika na svjedočko življenje posvećenog života“. U tom se kontekstu, zaključuje Zečević, trajno posvješteno odzivanje na tzv. *drugi poziv* pokazuje kao „neophodnost i realna mogućnost osvježenja i obnove redovništva našega vremena“.

Knjiga ima 200 stranica, objavljena je u nakladi studija Teologije posvećenog života i *Karmelskih izdanja*, u nizu „Teološka istraživanja“, br. 6. (o. Jure Zečević, OCD)

**Nadbiskup Barišić primio vrhovnu
predstojnicu Školskih sestara
franjevki Krista Kralja**

Split, 10. ožujka 2020.

Vrhovna predstojnica Družbe Školskih sestara franjevki Krista Kralja s. Klara Šimunović susrela se, u utorak 10. ožujka 2020. godine, sa splitsko-makarskim nadbiskupom Marinom Barišićem u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu. Susretu je nazočila i predstojnica splitske provincije Školskih sestara franjevki Krista Kralja, s. Andrea

Nazlić. Sestra Klara Šimunović upoznala je nadbiskupa sa svojim službenim pohodom splitskoj provinciji te s brojem redovnica i stanjem Družbe u cijelom svijetu. Razgovaralo se i o padu redovničkih zvanja na razini opće Crkve te o pastoralnim aktivnostima Školskih sestara franjevki Krista Kralja na razini Splitsko-makarske nadbiskupije. „Zahvalni smo za vašu nazočnost i za sve što ste kroz svoj rad darovale našoj Crkvi i društvu. Mnoge od vas su djelovale kao katehistice, pastoralne djelatnice, medicinske sestre i misionarke“, kazao je mons. dr. Barišić, zahvalivši sestrama na posjetu.

Družba je osnovana u Mariboru 1869. godine, nakon što se nekoliko sestara odijelilo od matične družbe u Grazu u Austriji, nastale 1843. godine. Sestre su iz Maribora došle u Split 1904. godine na poziv biskupa Filipa Frane Nakića. Godine 1922. Družba je razdijeljena na četiri provincije: mariborsku, hrvatsku sa sjedištem u Splitu, tršćansku i sjevernoameričku. Kasnije su nastale u našim krajevima još dvije provincije: mostarska (1932.) i sarajevska (1942.). Danas Družba ima devet provincija i rimsku regiju. Vrhovna uprava Družbe je u Rimu. Splitska provincija ima naslov Školske sestre franjevke Krista Kralja, provincija Presvetog Srca Isusova. (IKA)

Na korizmenoj duhovnoj obnovi u Dubrovniku svećenici i redovnici razmatrali o Kristovu križu

Dubrovnik, 11. ožujka 2020.

Korizmena duhovna obnova za svećenike Dubrovačke biskupije i redovnike koji djeluju na području biskupije održana je u srijedu, 11. ožujka 2020. godine, u ka-

peli Biskupskog sjemeništa u Dubrovniku. Predvoditelj duhovne obnove bio je rektor Crkve sv. Vlaha u Dubrovniku, mons. Toma Lučić, koji je svećenicima govorio o križu koji je postao prepoznatljiv znak kršćanstva. Nakon pokorničkog bogoslužja svećenici su zajedno slavili euharistiju koju je predvodio dubrovački biskup, mons. mr. Mate Uzinić.

Mons. Lučić je među ostalim istaknuo kako se u Novom zavjetu križ spominje četrdeset puta, a u kršćanskoj inicijaciji sakramenti krštenja i euharistija imaju direktni izvor na križu, u krvi i vodi koja je potekla iz Kristovog boka. Križ je simbol, veza neba i zemlje. Križ je znak Božjeg prijateljstva s nama ljudima jer Bog ni svoga Sina nije poštudio nego ga je predao za sve ljude. „U prvim počecima kršćanstva križ nije bio niti tako štovan, niti spominjan, niti tako često viđen. Razlog je u tomu što je uskršnje tako veličanstven čin, tako neobičan, izvanredan događaj da sve ono što se dogodilo prije uskršnja je ostalo u laganoj sjeni uskršnja. I onda prvi kršćani nisu isticali križ. Križ je bio znak, ali ne tako velik“, kazao je mons. Lučić.

Nadalje je govorio o tomu kako je tijekom povijesti križ postao simbol kršćanstva, podsjetivši na Opću crkveni sabor u Efezu 431. godine koji je to izrijekom istaknuo, a što se možda manje zna. Dao je i kratki pregled prikazivanja Krista na križu koji je nekad u povijesti prikazivan s kraljevskom krunom da bi se s renesansom pojавilo prikazivanje raspetog Krista s trnovom krunom na glavi kako se i danas prikazuje. Podsjetio je i na neke velike teološke rasprave vezane uz te teme pa se zadržao na pobožnosti Križnog puta koja je rasla među vjernicima, a s njom nije usporedio rasla teološka mi-

sao o tomu u zapadnom svijetu. Naveo je misao sluge Božjeg Fultona Sheena koji je propovijedajući kazao kako Istok hoće križ bez Krista, a Zapad hoće Krista bez križa.

Mons. Lučić zatim je govorio o važnosti križa u životu kršćana, naglasivši kako je u hrvatskom narodu križ imao veliku ulogu, a vjernici u velikom broju i danas dolaze sudjelovati na pobožnosti Križnog puta. Potom je okupljenim svećenicima opisao ljepotu prikaza pojedinih postaja Križnog puta na Srđu u kojima su neki umjetnici uspjeli prikazati scene na jako produhovljen način. Na kraju je poručio da se križ može nositi tako da breme bude lako samo ako se nauči nositi svoj križ. (IKA)

Redovnička molitva za duhovna zvanja

Dubrovnik, 11. ožujka 2020.

Redovnice i redovnici s područja Dubrovnika okupili su se u utorak, 10. veljače 2020. godine, u Crkvi sv. Marije Krucifikse na Pilama na redovničkoj molitvi za duhovna zvanja. Molitvu je predvodio član Vijeća za posvećeni život Dubrovačke biskupije, o. Vinko Maslać, SJ superior isusovačke rezidencije u Dubrovniku. Na molitvi su sudjelovale redovnice i redovnici iz gotovo svih ženskih i muških redovničkih zajednica koje djeluju u Dubrovniku, a molili su za svećenička i redovnička zvanja. Posebice se molilo za mladiće i djevojke koji osjećaju poziv da smognu hrabrosti da na njega odgovore, da pronađu način kako napraviti taj prvi korak, kazao je pročelnik Vijeća, fra Stanko Dodig, OFMCap. Razmatranjem, pjesmom i molitvom krunice uz svijest o gorućoj potrebi za novim svećeničkim i re-

dovničkim zvanjima sudionici molitve su svim srcem molili Gospodina nadajući se da će on njihove molitve uslišiti. (IKA)

Hrvoje Juko zaređen za đakona Hrvatske provincije Družbe Isusove

Osijek, 15. ožujka 2020.

Polaganjem ruku i posvetnom molitvom đakovačko-osječkog nadbiskupa i metropolita, mons. dr. Đure Hranića, tijekom misnoga slavlja 15. ožujka 2020. godine u Crkvi sv. Mihaela arkanđela u Osijeku, Hrvoje Juko, DI, skolastik Hrvatske provincije Družbe Isusove, primio je red đakonata. Uvodeći u misno slavlje, nadbiskup Hranić je istaknuo zatim i glavni razlog okupljanja: „Pred nama je jedan mladić, Hrvoje Juko, koji želi cjelovito spasenje i svoje, i Crkve i čitavoga svijeta. Izabrao je zajedno sa svojim redovničkim poglavarima iz Družbe Isusove da dođe u ovu baroknu crkvu, na izvore isusovačke prisutnosti u ovome gradu i u Istočnoj Slavoniji.“

U svojoj homiliji nadbiskup Hranić osvrnuo se na evanđeoski ulomak o susretu Isusa i Samarijanke – ističući kako je to „susret dviju žedi: ljudske žedi za životom u svijetu i Božje žedi za čovjekom i njegovim spasenjem“. Pojašnjavajući, između ostalog, kako se Samarijanka prije nego je razumjela Isusa morala susresti sama sa sobom, đakovačko-osječki nadbiskup je rekao: „Ona se nema čime ponositi, ali nema niti što skrivati. Sramota nije manja ako od nje bježimo, i tek susret sa samim sobom omogućuje čovjeku da susretne druge i Boga.“ Nastavljajući homiliju, nadbiskup Đuro obratio se redeniku: „Isus, dragi Hrvoje, bira tebe da ti danas po ređenju za đakona povjeri dar slu-

ženja u ljubavi. Apostoli su na prve đakone u povijesti Crkve položili ruke kako bi se u ime Crkve brinuli za sirotinju i posluživali je kod stolova. Ti danas bivaš zaređen za đakona, kako bi se u ime Crkve i tvoje Družbe brinuo za ugroženog i marginaliziranog čovjeka.“ U nastavku mons. Hranić je rekao: „Po ređenju koje će sada uslijediti i po đakonskoj službi koju ćeš primiti, pozvan si biti ne samo Samarijanka koja sluša Isusa, nego te Isus poziva da Mu ti poput Samarijanke dadeš vode, samoga sebe. On te suočava sebi da bi po tvom služenju mogao Samarijankama i Samarijancima našega vremena nuditi vodu živu, sebe samoga, i kako bi ovi ljudi i čitav kršćanski puk, gledajući tebe, potaknut tvojim predanjem Isusu te tvojom velikodušnom ljubavlju i služenjem u ljubavi, poželio zajedno s tobom biti čist, i biti Bogu ugodan prinos.“

Zaključujući svoju homiliju, mons. Hranić je naglasio: „Ne dopusti, dragi Hrvate, da ti se ukrade radost evangelizacije i služenja u ljubavi. Neka te Blažena Djevica Marija, Majka Crkve, pomogne da svakodnevno, do kraja svoga života, budeš spreman ponavljati riječ svoga predanja *Evo me...i svoj odlučni Hoću.*“ (IKA/HRK)

Drugi mandat s. Ksenije Leko, OSU

Zagreb, 17. ožujka 2020.

Posebnom Okružnicom od 17. ožujka 2020. s. Susan Flood, vrhovna poglavarica Rimske unije Reda sv. Uršule, imenovala je s. Kseniju Leko, OSU na drugi uzastopni mandat, u trajanju od tri godine, u službi provincijalne poglavarice Hrvatske provincije sestara uršulinki. (HRK)

Proslavljen Dan Hrvatske dominikanske provincije

Zagreb, 25. ožujka 2020.

Na svetkovinu Navještenja Gospodinova, 25. ožujka 2020. godine, u Samostanu Kraljice sv. Krunice u Zagrebu obilježen je Dan Hrvatske dominikanske provincije. Misno slavlje u zajedništvu sa članovima toga samostana predvodio je provincialni poglavар, fr. Slavko Slišković, OP. Za razliku od prethodnih godina, kada je taj dan bio obilježen studijskim i duhovnim zajedništvom članova Hrvatske dominikanske provincije, ali i susretom sa sestrama dominikankama, članovima laičkih i svećeničkih bratstava te brojnim priateljima i suradnicima, zbog opasnosti od zaraze koronavirusom, ovogodišnje je obilježavanje proteklo u jednostavnosti.

Provincial je u propovijedi istaknuo važnost svetkovine u kojoj je nakon grijehom prekinutog dijaloga između Boga i čovjeka konačno došlo do „Božjega govora i čovjekova odgovora“ te naglasio da upravo radi toga „unatoč dramatičnosti trenutka, mi možemo, smijemo i moramo slaviti“. U nastavku je istaknuo: „Čini mi se da nam s današnjim iskustvom slavlja Dana provincije, na dosad neupamćen način, događaj u Nazaretu biva bliži. Zbog opasnosti koju je uzrokovao koronavirus nemamo mogućnost zajedničkoga okupljanja braće međusobno, a još manje sa sestrama, članovima dominikanske obitelji, priateljima i suradnicima. Ono što nam je bilo blizu, sada je postalo daleko i teško dostižno. Osjećamo iskustvo udaljenosti i čežnje za zajedništvom. Ono nam može približiti osjećaj čovjeka opterećena grijehom kojemu je Bog

bio tako blizak, a onda odjednom postao dalek i nedostižan“. Istaknuo je također kako nas „dodatno iskustvo potresa i njegovih posljedica“ može poučiti o snazi onoga što smatramo malenim, neznatnim i prezrenim o čemu govori evangelist. „Osjetili smo kako sekunde mogu biti duge i dramatične, a stvarnosti u koje smo polagali sigurnost lako nestati, kako ono što smo smatrali običnim i neznatnim postaje dragocjeno, a dragocjeno nebitnim“.

Na koncu je fr. Slišković potaknuo braću da u sadašnjim događajima prepoznaјu „znak“ o kojemu govori prorok Izajia te zaželio da ih on „potakne na razmišljanja o životnim prioritetima, sigurnostima u koje se pouzdajemo, ljepoti zajedništva koje često ne primjećujemo ili ignoriramo, potencijalima koje ima naša provincija u raznim samostanima, a nerijetko ih doživljavamo

kao opasnost moguće asignacije“. Osvrćući se na odvijanje misnog slavlja u zatvorenoj crkvi i bez prisutnosti vjernika laika uputio je poticaj „da si posvijestimo dramatičnost činjenice kako je većini vjernika uskraćena mogućnost pristupa sakramentima“ uz nastojanje da „sami iznova otkrijemo njihovu vrijednost i odgovornost za načine na koji ih slavimo, propitamo svoj odnos prema vjernicima koji su povjereni našoj pastoralnoj skrbi, kao i smisao poziva kojega smo poput Marije primili da budemo oni preko kojih će ‘Riječ tijelom postati’“. Pozvao je također na raspoloživost u naviještanje blage vijesti podsjećajući kako se „i danas odvija borba između Dobra i Zla koja je započela u raju zemaljskom“ dok se opredjeljenja za jedno ili drugo očituje po odgovoru: „Pobojah se pa se sakrih.“ ili „Neka mi bude po Tvojoj riječi.“ (IKA)

KRONIKA REDOVNIŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Obilježen spomen na slugu Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera u siječnju

Sarajevo, 8. siječnja 2020.

U srijedu, 8. siječnja 2020. godine, u sarajevskoj prvostolnici obilježen je spomen na prvoga vrhbosanskog nadbiskupa, slугу Božjег dr. Josipa Stadlera. Sestre Služavke Maloga Isusa iz zajednica koje djeluju u Sarajevu, bogoslovska zajednica Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu i vjerni Božji narod okupili su se moleći krunicu uz razmišljanja o Josipu Stadleru u svjetlu Božje Riječi. Euharistijsko slavlje u večernjim satima predslavio je vlč. Marko Stanušić, profesor glazbe na sarajevskom KBF-u, uz suslavljе katedralnog župnika preč. Mate Majića i vlč. dr. Olivera Jurišića, vicerektoра VBS-a. Čitanja za vrijeme sv. mise, kao i pjevanje božićnih pjesama animirale su sestre Služavke Maloga Isusa. U uvodnom dijelu župnik Majić istaknuo je nakantu mise za proglašenje blaženim sluge Božjeg Josipa Stadlera.

Prigodnu propovijed vlč. Stanušić započeo je razmišljanjem kako je Bog tijekom povijesti Crkve, u presudnim trenutcima u svoju službu pozivao jake, snažne i sposobne ljude, razborite, pobožne, Bogu potpuno predane i ljubavlju prema Bogu i bližnjemu ispunjene. Jedan takav bio je i sluga Božji nadbiskup Stadler i još puno toga: veliki graditelj, otac sirotinje, da se danas divimo njegovu radu i djelu, kazao je vlč. Stanušić, ali i naglašavajući uz ovo jednu njegovu drugu dimenziju: njegov svet život, što je zapravo razlog našega okupljanja svakog osmog u mjesecu. U prilog tomu govore i mnogobrojne ploče zahvale za uslišane molitve po njegovom zagovoru koje se nalaze

na njegovom grobu, podsjetio je vlč. Stanušić. Istaknuo je jednu od najljepših Stadlerovih osobina: ljubav prema onima kojima je bio poslan, a upravo iz te ljubavi nikla su brojna zdanja. Jednom je zgodom rekao: „Nakon mene imat ćeće učenje i sposobnije nadbiskupe, ali nećeće imati nadbiskupe koji će vas više voljeti od mene!“ Te njegove riječi sve govore, a njegova djela to i potvrđuju. Završavajući propovijed, vlč. Stanušić zamolio je slugu Božjeg Josipa Stadlera da nam isprosi milost i snagu od dragog Boga za nas i cijelu ovu mjesnu Crkvu, molitvom: „Dragi naš Josipe, sine Đure i Marije. Ako je itko imao kušnji, križeva, kleveta i napada kako izvan Crkve, tako i unutar Crkve, imao si ti... Ostao si čvrst, nepokolebljiv, stamen poput stijene. Bio si duboko svjestan da pravi Pastir za svoje stado treba trpjeti poput Isusa Krista. Molimo Te: prati nas i zagovaraj kod Onoga u koga si čvrsto vjerovao. I, kao što si Ti ljubio ovu zemlju i ljude u njoj, iako u njoj nisi rođen, nauči i nas ljubiti zemlju Bosnu i Hercegovinu u kojoj smo rođeni, i ovu mjesnu Crkvu koja nam je povjerena.“

Nakon popričesne molitve, sudionici misnog slavlja okupljeni oko groba sl. Božjeg Stadlera, pod vodstvom vlč. Stanušića izmolili su molitvu na nakantu proglašenja blaženim nadbiskupa Stadlera. (M.P.)

Duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva u siječnju

Sarajevo, 12. siječnja 2020.

U nedjelju, 12. siječnja 2020., na blagdan Krštenja Gospodinova u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu održana je u poslijepodnevnim satima mjeseca

duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva u organizaciji sestara Kćeri Božje ljubavi pod vodstvom mons. Tome Kneževića, ravnatelja Caritasa Bosne i Hercegovine. Na duhovnoj obnovi sudjelovalo je 70-ak redovnica.

Voditelj je u svom predavanju o temi „Mjesto redovnice u životu Crkve i sestarske zajednice“ dao nekoliko naglasaka. Moje redovničko zvanje treba imati širinu s obzirom na Crkvu i na prostor življjenja te u tom smislu kazao da je od presudne važnosti spremnost svake redovnice da se svojim ljudskim, kršćanskim i redovničkim kvalitetama ugrađuje u život mjesne Crkve i društva temeljem Evanđelja i poslanja svoje redovnička zajednice. Glede drugog naglasaka - moje redovničko zvanje i poslanje u mome samostanu – predavač je potaknuo okupljene redovnice da odgovorno, nesobično i s ljubavlju obnašaju službu koja im je povjerena, ali i da izgrađuju „potrebnu i očekivanu samostalnost u svojoj redovničkoj svakodnevici te grade zdrave i potrebne kontakte“.

Na koncu svoga predavanja mons. Knežević ohrabrio je sudionice duhovne obnove da ne klonu duhom, nego da hrabro kroče naprijed i grade zdravu klimu u svojim zajednicama te da budu snažna potpora i primjer mladim susestrama u rastu i sazrijevanju njihova zvanja. Nakon predavanja slijedilo je klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom i osobna isповijed. Euharijsko slavlje također je predvodio mons. Knežević. U propovijedi je pozvao okupljene redovnice da u duhu liturgije blagdana Krštenja Gospodinova vrednuju svoje krštenje kako bi snagom krsne vjere, za koju su na njihovu krštenju posvjedočili roditelji i

kumovi, tu vjeru i dalje izgrađivale u svome zvanju i poslanju. Liturgijsko pjevanje animirala je s. Bernarda Horvat. (s. Jadranka Obućina, ASC)

Susret redovnica s privremenim zavjetima Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije

Bijelo Polje, 10.-12. siječnja 2020.

U samostanu sv. Franje u Bijelom Polju od 10. do 12. siječnja 2020. održan je Seminar za sestre s privremenim zavjetima. Na seminaru je sudjelovalo svih sedamnaest sestara juniorki, odgajateljica s. Slavica Barbarić i s. Franka Bagarić koja je predvodila susret govorеći o temi „Molitva predanja i unutarnje buđenje“.

Sudionice seminara okupile su se u petak u popodnevnim satima u duhovnom centru „Biskup fra Paškal Buconjić“. Sestra Franka ih je tijekom dva dana susreta poticala da što više uprisutnjuju Božju nazočnost u svojoj svakodnevnići i da stoje pred Bogom u jednostavnosti i poniznosti. Vrijeme je bilo ispunjeno tišinom i molitvom, te su sestre imale prigodu osluškivati govor srca i susresti se s Gospodinom u svojoj nutrini. No, nije nedostajalo ni radosti ni druženja sestara juniorki. Seminar je završio u nedjelju, a sestre su ohrabrene poticajima da se trude „obnovljenom radošću svaki dan očitovati svoje predanje Bogu“ (Pravilo, 3). (s. Veronika Cvitković)

Djelatnici Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije posjetili djecu u kući „Egipat“ i sestre Služavke Maloga Isusa u Sarajevu

Sarajevo, 15. siječnja 2020.

U subotu 15. siječnja 2020. godine, djelatnici Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije na čelu s ravnateljem don Mirkom Šimićem i ravnateljicom Dječjeg vrtića „Sveta Obitelj“, s. Katom Ostojić posjetili su sestre Služavke Maloga Isusa i djecu iz dječjeg doma „Egipat“ u Sarajevu.

Posjet je započeo misnim slavlјem u 18.00 sati koje je predslavio don Mirko u samostanskoj kapeli. U kratkoj propovijedi, don Mirko je istaknuo dvije točke. Jedna je da se Isus sažalio nad ljudima, da je Isusu žao naroda, osjećaj koji je svima poznat. Svi smo se nekada sažalili kada je netko bio tužan zbog nevolje koja ga je snašla. Taj osjećaj Bog nije skrivaо pred svojim učenicima. Isusu je bilo žao naroda koji je bio gladan i iz tog sažaljenja čini čudo, hrani taj isti narod. Isus ne kaže samo da mu je žao naroda, nego on djeluje i čini čudo. Druga točka koju je istaknuo jest čudo. Osjećaj sažaljenja svi razumijemo, ali čudo nam je teže shvatiti. Za čudo nam je potrebna vjera, i stoga trebamo raditi na sebi i pokušati učiniti da to zrno vjere koje svatko u sebi ima poraste.

Za vrijeme misnog slavlјe sviranje i pjevanje animirale su kandidatice Nikolina Cvitanović i novakinja s. Mihaela Martinović u zajedništvu s ostalim sestrama, a čitanja je čitala Anita Hrgota iz SDE-a.

Nakon misnog slavlјa uslijedilo je zajedničko druženje oko obiteljskog stola, gdje su djelatnice Caritasa uručile darove djeci i sestrama. Druženje je uz obilje smijeha i

radosti nastavljeno svima omiljenom igrom „Čovječe, ne ljuti se“. (Nikolina Cvitanović, kandidatica)

Proslava sv. Ante Pustinjaka, suzaštitnika banjolučke župe na Petrićevcu

Banja Luka, 17. siječnja 2020.

U petak, 17. siječnja 2020. godine, proslavljen je u župi na Petrićevcu u Banjoj Luci sv. Antun Pustinjak, drugi zaštitnik spomenute župe. Samoj proslavi prethodila je trodnevna duhovna priprema za sve župljane i prijatelje te župe.

Sve mise predvodio je fra Nikica Vujica, OFM definitor i ekonom Provincije Bosne Srebrenе koji se kroz protekle dane obratio uz riječi ohrabrenja svim vjernicima toga kraja. Fra Nikica je nastojao približiti okupljenim vjernicima svetost i nebesko kraljevstvo kroz svakodnevnicu i svakodnevna uobičajena životna djela. Svecem se postaje dobrim djelima i riječima, propovijedanjem Evandelja na razne načine, učeći iz dana u dan. U trodnevnoj pripremi propovjednik je također svoju poruku potkrepljivao životnim pričama običnih ljudi u kojima se jasno dade uvidjeti da samo ljubav prema Kristu vodi ka spasenju, kao što je spomenuto u homiliji na dan proslave, citirajući riječi poznatog ruskog pisca Tolstoja u 82. godini života: „Tek sam sada spoznao kako treba živjeti.“

Na sam dan proslave, uz fra Nikicu, predslavitelja misnog slavlјa, koncelebriralo je desetak svećenika, a sudjelovali su i župljani i vjernici iz susjednih župa, ali i izvan granica bosansko-hercegovačkog područja. Na koncu se nazočnima obratio župnik i

gvardijan fra Domagoj Šimić, OFM te svima zahvalio na sudjelovanju u proslavi i nakon misnog slavlja pozvao ih na druženje ispred crkve. (KVRPP BIH/www.bosnasrebrena)

Molitveno-odgojni seminar za djevojke 8. i 9. razreda u Međugorju

Međugorje, 17.-19. siječnja 2020.

Molitveno-odgojni seminar za djevojke 8. i 9. razreda održan je od 17. do 19. siječnja 2020. godine u Kući mira u Međugorju. Tema seminara bila je „Kamo da idemo?“, a vodile su ga Školske sestre franjevke Hercegovačke provincije s. Matija Pačar i s. Arkanđela Jurčević. Na programu su bili: molitva, predavanje o Blaženoj Djевici Mariji, klanjanje, krunica, druženje, pjesma...

Na seminaru je sudjelovalo 45 sudionica i stvorena su mnoga prijateljstva s djevojkama iz drugih gradova. Jedna sudionica seminara piše: „Stekle smo nova iskustva koja ćemo zauvijek pamtitи. Naučile smo da je ponekad tišina vrjednija od riječi. Prije svega trebamo zahvaliti dragom Bogu na ova tri najljepša dana u našim životima. Također želimo zahvaliti ljudima koji su kuhalili za nas i pospremali. I nadam se da ovo nije zadnji seminar u kojem ću sudjelovati.“ (Mihaela Kolobarić)

Održan seminar za kandidatice Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije

Međugorje, 24.-26. siječnja 2020.

Seminar za kandidatice Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije održan je od 24. do 26. siječnja 2020. godine u sa-

mostanu Rana sv. Franje u Međugorju, u prisutnosti njihove odgajateljice s. Slavice Barbarić. Na susretu je o temi „Molitva“ govorila s. Leopoldina Kovačević.

Tijekom tri dana, sudionice seminara slušale su da je molitva sastavni dio redovničkog života i disanje duše. Govoreći o važnosti molitve, s. Leopoldina potaknula je u njima žđ za molitvom, jer molitva nije samo obveza, već duhovna hrana duše. Kao što tijelo treba hranu i vodu, tako i duh Bogu posvećene osobe treba molitvu iz koje će crpsti snagu za svakodnevno djelovanje. Uz predavanja bilo je vremena i za razgovor o osobnom iskustvu molitve.

Kandidatice su iskoristile prigodu boravka u Međugorju pa su u Crkvi sv. Jakova sudjelovale u molitvenom programu, euharistijskom slavlju te klanjanju pred Presvetim oltarskim sakramentom. S još nekoliko sestara zajednice posjetile su i Udrugu „Majka Krispina“ – udrugu za pomoć i rehabilitaciju nezbrinutih trudnica, pomoć ženama s problemima u obitelji i pomoć u prevenciji u ovisnosti, u kojoj djeluje s. Leopoldina. (Kandidatice ŠSF)

Godišnji susret sestara katehistica i animatora Prijatelja Maloga Isusa Sarajevske provincije

Sarajevo, 1. veljače 2020.

U subotu, 1. veljače 2020. godine, u prostorijama samostana „Egipat“ u Sarajevu održan je godišnji susret sestara katehistica i animatora Prijatelja Maloga Isusa Sarajevske provincije, na čelu s provincialnom poglavicom, s. Marijom-Anom Kustura, SMI. Sastanku su nazočile i pročelnica Društva Prijatelja Maloga Isusa Sarajevske provinci-

je, s. M. Danica Bilić, SMI te ravnateljica Društva pri Vrhovnoj upravi Družbe sestara Služavki Maloga Isusa, s. Ana Marija Kesten, SMI uz sestre katehistice i Prijatelje Maloga Isusa iz zajednica u Voćinu, Neuimu, Prozoru i Gromiljaku.

Na početku susreta sve je prisutne pozdravila provincialna poglavarica, s. Marija-Ana Kustura, SMI i zahvalila je na dolasku, suradnji i ulaganju svojih darova i sposobnosti u život i rad Društva. Prema Dnevnom redu okupljeni su razgovarali o predstojećim događajima u tekućoj godini s naglaskom na pripremu i realizaciju vanjske proslave 25. obljetnice utemeljenja Društva Prijatelja Maloga Isusa koja će se održati 28. ožujka 2020. godine u Hrvatskom nacionalnom svetištu sv. Josipa u Karlovcu. Ravnateljica Društva je okupljenima potanko predstavila plan i program proslave te u dogоворu sa sestrama podijelila odgovarajuća zaduženja za sestre i zajednice Prijatelja Maloga Isusa.

Potom je uslijedio dogovor oko planiranja i organizacije zahvalnog hodočašća Prijatelja Maloga Isusa Malom Isusu u Prag koje se planira u mjesecu lipnju 2020. godine, a na kojem će se također okupiti članovi Društva sve tri provincije Družbe. Sestra Marija-Ana istaknula je kako članovi sve tri provincije Družbe zajedničkim snagama nastoje ostvariti ovogodišnji „Projekt našeg srca“ prikupljanjem novčanih sredstava za izgradnju kapelice Navještenja Gospodinova na Haitiu, gdje žive i djeluju sestre misjonarke Sarajevske provincije.

Nakon podnošenja godišnjih izvješća svake pojedine zajednice te osvrta animatorka na djelovanje zajednice kojoj pripadaju, provincialna poglavarica, s. Marija-Ana

osvrnula se na važnost formacije animatora Prijatelja Maloga Isusa te potaknula sestre i animatore da ostvaruju svoje mjesecne i godišnje planove i programe koji potiču rast u vjeri, duhovnosti i poslanju svakog člana i zajednice Prijatelja Maloga Isusa.

Po završetku radnog dijela susreta, u samostanskoj kapelici uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predslavio vlč. Ivan Bebek, župnik Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Prisoja, a koje su animirale mlade članice Prijatelja Maloga Isusa istoimene župe. U prigodnoj propovijedi vlč. Bebek podsjetio je na važnost slušanja i življena Riječi Božje koju nam Gospodin svakodnevno daruje kako bi nas učila i vodila živjeti po Njegovom zakonu i volji. Nakon slavlja za Gospodinovim stolom nastavilo se slaviti i družiti za obiteljskim stolom u samostanskoj blagovaonici uz zajednički ručak.

Sve ideje, želje i programe, sudionici susreta preporučili su Nebeskoj Majci u ruke i molitve te zagovoru sluge Božjega, nadbiskupa Stadlera s nadom da će sva njihova nastojanja biti Bogu na slavu i na dobro bližnjih s kojima žive i rade te na osobnu izgradnju. (KVRPP BIH/S.J.)

Postulantice, Marija Šimić i Marija Rotim započele novicijat

Bijelo Polje, 3. veljače 2020.

U samostanu sv. Franje u Bijelom Polju, 3. veljače 2020. godine, za vrijeme molitve Večernjih hvali, upriličen je obred uvođenja u redovnički život dviju postulantica Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije: Marije Šimić i Marije Rotim. Istoga dana

kandidatica Jelena Naletilić započela je godinu postulature.

Dok se u Crkvi proslavljao blagdan Prikazanja Gospodinova u Hramu i zahvaljivalo Bogu za dar posvećenoga života, u samostanskoj zajednici i kući odgoja u Bijelome Polju dosadašnje postulantice izrazile su želju pristupiti redovničkoj obitelji Školskih sestara franjevki Krista Kralja i upoznati njihov način života kako bi slijedile Krista po uzoru siromašnog i poniznog svetog Franje. Potom su primile razlikovni znak Družbe, tau – znak križa koji će ih podsjećati na pripadnost Družbi i poticati na nasljedovanje Krista. Nakon molitve psalama, evanđeoski ulomak iz Markova evanđelja pročitala je kućna predstojnica s. Robertina Barbarić, a s. Marijana Selak, odgajateljica novakinja, pročitala je ulomak iz „Pravila i života braće i sestara Trećeg samostanskog reda sv. Franje“ o sadržaju toga života i primanju novih kandidata.

Usljedio je nagovor provincialne poglavarice, s. Zdenke Kozina, o naravi redovničkoga života kao i o programu kojim će biti ispunjena godina novicijata: produbljenim molitvenim životom, intenzivnjim proučavanjem „Pravila“ i „Konstitucija“ te povijesti, duhovnosti i karizmi Družbe i vlastite provincije pod vodstvom učiteljice s. Marijane Selak i njezinih suradnica i suradnika. Novakinjama je čestitala te ih potaknula: „Jučer smo se u liturgiji Dana posvećenoga života spomenuli starca Šimuna i proročice Ane. Neka vam se ono što ćete učiti tijekom novicijata ureže duboko u srce te i vi poput njih, bogobojazno i pravedno, s čežnjom i oduševljenjem, prepoznajete ljepotu primljenoga dara poziva i svojim životom pri-

povijestate o čudesima koja dolaze od Gospodinovih obećanja.“

Novakinje je povjerila odgajateljici s. Marijani Selak koja će ih uvoditi u život molitve i u življenje evanđeoskih savjeta pomazući im da upoznaju bitne zahtjeve redovničkoga života.

Kandidatice Jeleni, koja započinje godinu postulature, uputila je također riječi ohrabrenja: „Iako ‘odijelo ne čini redovnicu’, postulantska haljina koju si večeras odjenula znakovita je i upućuje na ono neprolazno zbog čega se odlučuješ živjeti kao redovnica. Neka Te ne obeshrabri ako nekima Tvoje ruho bude ‘znak osporavan’. Pouzdaj se u sigurnost Božjih obećanja i bit ćeš hodajući odgovor da se isplati slijediti nadahnuća Duha i putove Crkve.“

Na koncu je s. Zdenka zahvalila odgajateljicama, s. Marijani i s. Slavici, za raspoloživost da sudjeluju u odgoju s pouzdanjem u Boga i svjedočeći im prije svega Božju ljubav. A sve sestre potaknula je da žarom molitve i korjenitim življenjem redovničkih zavjeta stvaraju zdravo obiteljsko i odgojno ozračje te tako odgajanicama budu poticaj, ohrabrenje i putokaz na putu nasljedovanja Krista. (SSF-MOSTAR)

Obljetnica smrti sluge Božjega fra Lovre Milanovića

Donja Tramošnica, 3. veljače 2020.

U spomen 213. obljetnice smrti sluge Božjega, fra Lovre Milanovića, svećenika Franjevačke provincije Bosne Srebrene, koji je 3. veljače 1807. umro mučeničkom smrću, u ponедjeljak 3. veljače u župnoj crkvi sv. Ivana Krstitelja u Donjoj Tramošnici u Bosanskoj Posavini slavljenja je zavjetna misa

koju je predvodio đakovačko-osječki nadbiskup, mons. dr. Đuro Hranić. Suslavilo je tridesetak svećenika među kojima i domaći župnik - fra Joso Oršolić, OFM vicepustulator kauze sluge Božjega - fra Marijan Karaula, OFM i definitor franjevačke provincije Bosne Srebrene - fra Zdravko Dadić. U prepunoj crkvi, uz povratnike sudjelovali su i hodočasnici iz okolnih mjesta te predstavnici društveno-političke vlasti Bosne i Hercegovine na čelu s dopredsjednikom RS Josipom Jerkovićem.

Kako je toga dana slavljen i blagdan sv. Blaža, mučenika u prigodnoj homiliji, nadbiskup Hranić povezao je život sv. Blaža i sluge Božjega fra Lovre Milanovića, ističući kako su obojica u potpunoj slobodi podnijeli mučeničku smrt za Krista. Aktualizirajući Isusova blaženstava ustvrdio je kako ona nadilaze naše uobičajene sebične usmjerenosti na bogatstvo, posjed, ugled i moć, da za Isusa najveća vrednota nije ovozemaljsko blagostanje, nego nutarnja sloboda od svega, da je vjera u Isusa oslobođila mučenike Katoličke Crkve od straha za vlastiti život što se ostvarilo i u životu sluge Božjega fra Lovre Milanovića. „Zahvaćen Isusovim programom i u vjeri sjedinjen s njime, sluga Božji fra Lovro Milanović postao je slobodan od sebe, od bračnoga života i svoje obitelji, potpuno slobodan za Isusa i Njegovo Kraljestvo, te u toj slobodi postao franjevac, misionar i navjestitelj Isusa Krista i to u turskom carstvu u Bosni pod turskom vlašću, koja je progonila kršćane, nasilno ih islamizirala ili u nešto boljim vremenima dopuštala da žive, ali kao građani drugog reda... Osobno vjerničko sjedinjenje s Isusom Kristom, vjera u Boga i ljubav prema Crkvi davala je fra Lovri snagu za revnost i postojanost u sve-

ćeničkoj misionarskoj službi, oslobađala ga za prihvaćanje težeg i zahtjevnijeg puta kroz život. Vjera mu je bila izvor snage za podnošenje podčinjenosti turskoj vlasti i prihvaćanje svega drugorazrednog kršćanskog dostojanstva i još nižeg svećeničkog i redovničkog misionarskog položaja“, rekao je među ostalim nadbiskup. Naglasivši kako je sluga Božji, fra Lovro ispojedio svoje uvjerenje da svaki čovjek, a posebno kršćanin, u potpunosti ostvaruje svoje poslanje onda kada – po uzoru na Isusa – samoga sebe priinese Bogu, pa i uz cijenu žrtve, nadbiskup je primijetio kako su nam takvi ljudi i danas poželjni i potrebnii. Svjestan što se sve događalo na tim prostorima u nedavnoj prošlosti Domovinskog rata, pojasnio je kako živimo u vremenu koje više ne traži mučeništvo u smislu proljevanja krvi, ali koje na različite načine ignorira prisutnost Hrvata i katolika u životu društva.

„Sluga Božji, fra Lovro, svjedoči nam da je put stradanja i poniženja, put slabog i krhkog čovjeka, ono što je u našim ljudskim očima poraz i neuspjeh, nasuprot našem običnom ljudskom суду, taj put koji vi danas prolazite, u stvari najviši oblik očitovanja nutarnje slobode i snage, gdje ste sjedinjeni s Isusom Kristom, slobodni od svake želje za osvetom, slobodni od želje za uzimanje pravde u svoje ruke, da u slobodi poštujete institucije društva, da budete strpljivi i postojani u svome identitetu, da ne mrzite nikoga, da prihvaćate i da ste spremni činiti dobro svakomu, da ostanete postojani i vjerni evanđeoskim vrednotama i načelima i prepuštate Bogu da on bude Bog, vjerujući da će pravda sigurno biti izmirena, da volite ovu grudu i na njoj živite unatoč poteškoćama na koje svakodobno prolazite.

Neka vas sluga Božji u tomu snaži i krije pi! Odlazite na njegov grob! Molite mu se za zagovor vjerujući da vam, on pomaže u poteškoćama, da vas snaži da u trpljenjima ostajete uspravi i da idete hrabro naprijed kao što je to i on u ono tursko vrijeme, te nije sjašio s konja pred Turčinom, jer je nosio pričest bolesniku! Sluga Božji, fra Lovro, neka vam bude ohrabrenje da ostanete Kristovi učenici. Dok ga se danas sjećamo zahvaljujemo Bogu za njegov hrabri životni primjer i svjedočanstvo i molimo da ga Bog u Crkvi proslavi i oltarom te na taj način još snažnije nam bude posvjedočeno kako se isplati biti vjerodostojan i dosljedan Kristov učenik ne pitajući za cijenu. Neka nas mučenici ohrabruju da budemo vjerni svom vlastitom kršćanskom katoličkom identitetu, da volimo svoj jezik, kulturu, običaje i da znamo živjeti i svjedočiti ono što jesmo – otvoreni za svakoga, velikodušni u darivanju svoga života Isusu Kristu kao što su to bili sveti mučenici“, zaključio je nadbiskup Hranić.

Na kraju svete mise vicepostulator, fra Marijan, predmolio je molitvu za ozdravljenje bolesnika po zagovoru sv. Lovre te molitvu za njegovo proglašenje blaženim i svetim. Vjernike je pozvao da i dalje mole na tu nakanu, kako bi fra Lovro što prije bio uzdignut na čast oltara. Slavlje su pjevanjem animirali zajedno zbor Župe sv. Ane iz Dolmaljevca i zbor Župe Zvornik – Srebrenica, u kojoj je fra Joso bio župnikom tri godine. Oni su na kraju mise otpjevali i himan fra Lovri pod nazivom „Lovrov vijenac mučenika“. (B. Lukačević)

Sedamdesetpetobljetnica pobijenih hercegovačkih franjevaca

Široki Brijeg, 1.-7. veljače 2020.

U povodu 75. obljetnice jugokomunističkog ubojstva 66 hercegovačkih franjevaca, u Samostanskoj crkvi na Širokom Brijegu od 1. do 7. veljače 2020. godine održani su „Deseti. dani pobijenih hercegovačkih franjevaca“.

Na dan obljetnice ubojstva franjevaca na Širokom Brijegu, 7. veljače molitveni program započeo je u 16.00 sati molitvom kraj ratnog skloništa gdje su članovi FRA-MA-e Široki Brijeg zapalili dvanaest svjeća u znak sjećanja na dvanaest franevaca koji su ubijeni i spaljeni u ovom skloništu. Nakon molitve procesija se uputila prema grobu u Samostanskoj crkvi gdje je molitvu predvodio provincijalni poglavар, a članovi Franjevačkog trećeg reda čitali imena pobijenih franjevaca.

Svečanu sv. misu zadušnicu predslavio je provincijalni poglavар hercegovačkih franjevaca, fra Miljenko Šteko, OFM, uz sumisništvo generalnog vikara hercegovačkih biskupija, don Željka Majića, vicepostulatora fra Miljenka Stojića, OFM i 70-ak drugih hercegovačkih franjevaca. Pjevanje na svetoj misi predvodio je veliki župni zbor pod ravnanjem s. Mire Majić. Misno čitanje pročitao je fra Rade Dragičević, OFM posljednji živući hercegovački franjevac koji je pohađao glasovitu Franjevačku klasičnu gimnaziju na Širokom Brijegu. (www.pobijeni.info)

Obilježen spomen na slugu Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera

Sarajevo, 8. veljače 2020.

Dan molitve i spomena na slugu Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera proslavljen je u subotu, 8. veljače 2020. godine, u sarajevskoj prvostolnici. Na molitvu krunice uz razmišljanja o Stadlerovu tumačenju Božjih zapovijedi, kao i na euharistijsko slavlje okupile su se sestre Služavke Maloga Isusa, djeca Stadlerova dječjeg „Egipta“ iz Sarajeva, zajednica bogoslova Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa, vjerni puk Božji, te hodočasnici iz Viteza predvođeni sestrama iz Samostana sv. Josipa i Doma za starije i nemoće „Sv. Josip“ u Vitezu. Euharistijsko slavlje predslavio je vlč. Oliver Jurišić, vice-rektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu uz koncelebraciju preč. Mate Majića, katedralnog župnika, te asistenciju bogoslova.

Tumačeći naviještenu Riječ Božju, vlč. Oliver na početku je homilije upozorio na opasnost aktivnosti i sindrom sagorijevanja u aktivnostima i na radnom mjestu. Tu opasnost i napast prepoznao je Isus, te pozvao učenike da podu u osamu, otpočinuti malo; jer je bitni i zdravi dio kršćanskog života znati kada treba stati i povući se u osamu, istaknuo je vlč. Oliver. Tumačeći drugi dio Evandelja, propovjednik je naglasio da nije sramota i grijeh odmoriti od aktivnosti. Kao kršćani trebamo znati biti aktivni i pokazati drugima Boga, ali i znati povući se u osamu, na molitvu, zaključio je vlč. Oliver. Na koncu svete mise, svi su se okupili na grobu sluge Božjega, gdje je izmoljena molitva za njegovu beatifikaciju. (KTA)

Proslavljen spomendan Gospe Lurdske i Svjetski dan bolesnika u crkvi Sv. Vinka u Sarajevu.

Sarajevo, 11. veljače 2020.

U samostanskoj Crkvi sv. Vinka Paulskog sestara milosrdnica u Sarajevu, svetom misom koju je predslavio kancelar Vrhbosanske nadbiskupije preč. Mladen Kalfić, proslavljen je spomendan Gospe Lurdske i 28. svjetski dan bolesnika. Uz preč. Kalfića koji je ujedno i rektor crkve Sv. Vinka, suslavilo je osam svećenika, a sudjelovale su sestre milosrdnice na čelu s provincijalnom poglavicom Provincije Majke Divne – Sarajevo s. M. Julijanom Djaković, kao i redovnice drugih družbi, učenici Srednje medicinske škole Katoličkog školskog centra u Sarajevu te nekolicina medicinskih djelatnika.

U propovijedi je preč. Kalfić spomenuo da je Svjetska zdravstvena organizacija ovu godinu proglašila Međunarodnom godinom medicinskih sestara i primalja te da su obznanili kako na svijetu nedostaje devet milijuna sestara. Istaknuo je životni primjer Blažene Djevice Marije koja je „najpoznatija primalja“ i „njegovateljica“, zato što je ona bila od pomoći svojoj rođakinji Elizabeti pri porodu, sv. Josipu u njegovim posljednjim danima, ali i apostolima u njihovim patnjiama, nemirima i križevima. „Danas smo došli Gospu jer ona svakodnevno kuca na naša vrata u želji da nam pomogne i bilo bi nepristojno i nekulturno u najmanju ruku da mi nekad ne navratimo kod nje. Došli smo se moliti za vjeru i snagu u svim svojim životnim križevima i poteškoćama. Majka nas najbolje razumije i uvijek nas zagovara kod svojega Sina, Gospodina našega Isusa Krista. Majka je ta koja će nam dati i najbolji

savjet i preporuku“, rekao je kancelar te nglasio kako je Isus Krist liječnik kojega Gospa preporuča u „našim patologijama tijela i duha“. U tom smislu citirao je riječi pape Franje iz njegove poruke za 28. svjetski dan bolesnika koji daje Isusov odgovor na sve životne neprilike: „Dodite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.“ Naveo je i riječi dr. Alberta Schwarza, laika koji je svoj život proveo u misijama koristeći svoje znanje za pomoć ljudima u zemljama tzv. Trećeg svijeta: „Naš planet neće uništiti nikakva bomba, nego eksplozija sebičnosti.“

„Crkva slavljenjem i ovog Dana želi ohrabriti naše bogoljublje i čovjekoljublje – dva najvažnija elementa naših života. Da po primjeru Učitelja i Gospodina našega Isusa Krista koji su slijedili i Gospa, apostoli i mnogi sveci, među njima i sv. Vinko, postanemo svjesni svoje uloge u svijetu i počнемo ga oplemenjivati božanskim krepostima i vrlinama“, poručio je preč. Kalfić i pozvao na molitvu za sve bolesnike na tijelu i duši kao i za sve zdravstvene djelatnike i sve koji skrbe o bolesnima da „poput Marije-Gospe Lurdske budu puni poniznosti i sebedarja“.

Nakon svete mise, prema ustaljenoj praksi, sestre milosrdnice su pozvalе sve nazočne na druženje uz zajedničku večeru. (KT)

Duhovne vježbe za svećenike na Plehanu

Plehan, 16.-20. veljače 2020.

U Franjevačkom samostanu na Plehanu, u Bosanskoj Posavini, održane su od 16. do 20. veljače 2020. godine, duhovne vježbe za svećenike pod vodstvom pomoćnog biskupa banjolučkog mons. Marka Semrena. Tema

je bila „Duhovni rast svećenika“. Osim domaćeg gvardijana fra Ante Tomasa, OFM i derventskog dekana fra Ivana Marića, OFM sudjelovalo je još četrnaest svećenika iz Plehanskog distrikta i jedan svećenik iz Slavonskog Broda te trajni đakon Vrhbosanske nadbiskupije Robert Čabraja. Prvoga dana biskup Semren u uvodnom je izlaganju nglasio da su duhovne vježbe za svećenike potrebne kako bi postali malo bolji, kako bi se popravili od određenih nedostataka i ispunili spasonosnim mislima. Ukazao je na važnost traženja Gospodina u molitvi sa srcem te osluškivanja i slušanja Božje Riječi. S puno žara biskup Semren je govorio o važnosti susreta sa živim Isusom te o izboru duhovnog poziva.

„Cilj je duhovnih vježbi da se čovjek sabere, i bude svjestan Božje blizine i prisutnosti da bi od takvih susreta mogao živjeti, služiti Gospodinu, obnoviti duhovne snage i usmjeriti ih na ono što Isus traži. Za Isusa je uvijek bilo važno da učenici budu s njim. Ovdje u duhovnim vježbama i mi kušamo kroz meditaciju i kontemplaciju biti s njim, primiti od Isusa Njegovu nauku i radost propovijedanja Radosne vijesti kako bi je životno širili i riječju i djelom, odnosno ohrabriti vjernike onim čime smo puni. Kada je čovjek pun nečega o tomu govoriti, piše, pjeva, to je poezija, radost koju izražava oko sebe. U susretu s Isusom punimo se snagom Isusa Krista kako bi mogli izražavati tijekom cijele godine. U čovjekovu životu potrebna su intenzivnija razdoblja molitve i duhovnih vježbi, jer za svaki uspjeh traži se napor, ljubav, određeno znanje kako bi u nečemu uspjeli. U ovim vježbama koje činimo u zajedništvu, u susretu s Isusom Kristom rasvjetljavamo naše pojedine datume susre-

ta s Kristom živim. Bez tih susreta s Njim živim nemoguće je živjeti svećenički život, nemoguće je svjedočiti svećenički život, nemoguće je biti ono svjetlo, svijeća koja gori i izgara da bi svijetila“, neke su od poticajnih i ohrabrujućih poruka biskupa Semrena.

Nakon pokorničkog bogoslužja u četvrtak 20. veljače, u kojem je biskup Semren svećenicima posvijestio da su kao Kristovi predstavnici pozvani napose u sakramantu pomirenja – ne biti strogi, niti popustljivi, nego poput Samaritanca milosrdni, slijedilo je misno slavlje, kojim su službeno završene duhovne vježbe. U prigodnoj homiliji biskup Semren posvijestio je kako se naša vjera najjače očituje njezinim življenjem u svagdanjem životu. „Vjera koju ispovijedamo ustima prihvatljava je samo ako se izražava i djelima. Djela se čine u kontekstu muke, a ne ambicija i samoafirmacije. Nadalje, po djelima se čini nužnim odricanje samih sebe, odbijanje svake želje za moći, uspjehom ili publicitetom. Naša djela moraju se prilagoditi siromašnima, malenima, u duhu evanđeoske jednostavnosti. Nije riječ o crpljenju od ljudskih izvora, nego od izvora vjere. Dakle, vjera mora nužno utjecati na djela, a djela se podupiru obvezno vjерom, kao što narodna poslovica kaže: „Vjera bez djela je kao zdjela bez jela.“, poručio je na kraju biskup Semren. Pjevajući na kraju zajedno *Te Deum*, sudionici duhovnih vježbi zahvalili su Gospodinu za sve primljene milosti. Uz prigodne darove, gvardijan fra Anto zahvalio je biskupu Semrenu na blizini, na poticajnim i ohrabrujućim porukama koje im je kroz pet dana uputio.

Za ovaj opustošeni i ratom porušeni plehanski kraj, u kojem se franjevci trude da ponovno zablistaju kao vjersko-kulturno središte

svaki je, pa i ovaj, važan događaj. Potvrđio je to i gvardijan fra Anto Tomas, OFM ističući kako ga raduje prijedlog biskupa fra Marka da ubuduće duhovne vježbe na Plehanu održavaju i drugi biskupi Crkve u Hrvata. „Bogu sam zahvalan na tomu. Vjerujem da će nam i oni svojom vjerom i molitvom pomoći da na Plehanu sagradimo samostan kako bi mogli živjeti svoj franjevački poziv i služiti povjerenom puku“, rekao je među ostalim gvardijan Tomas. „Uvijek nas raduje naše svećeničko zajedništvo. Kroz druženje se obogaćujemo, spoznajemo gdje se trebamo mijenjati. Duhovne vježbe pomažu nam da se obnovimo iznutra, kako bismo dalje djelovali u životu kroz susrete s ljudima kojima smo pozvani pomagati. Podsećaju nas kako je iz dana u dan potrebno raditi na sebi, napredovati. Biskup fra Marko nam je tako zorno i konkretno posvjedočio kako kao svećenici trebamo duhovno rasti i biti Kristovi istinski svjedoci. Oduševljeni smo mirom koji smo ovdje na Plehanu doživjeli. Iako opustošen, ovaj kraj zrači posebnom ljepotom i mirom. Ovdje je tako lako susresti se s Gospodinom, sa samim sobom. Zahvalni smo franjevcima na gostoljubivosti. Kroz zajedničko druženje bolje smo se upoznali, obogatili jedni druge. Poruke biskupa Semrena doista su ohrabrujuće, poticajne za nas, a on već i svojom pojmom i jednostavnošću ohrabruje“, neka su od svjedočenja prisutnih svećenika i redovnika.

Franjevci plehanskog samostanskog područja u bitnome su pozvani da duhovno skrbe o povjerenom im puku. Međutim, zbog socijalne strukture povratnika, ustroja civilnog društva, kao i slabe provedbe zakonom određenih socijalnih i zdravstvenih usluga, često su prisiljeni biti povratnici-

ma i više od duhovnih skrbnika: vatrogasnica služba, socijalna, medicinska i drugo. Ne nazirući skoro poboljšanje prilika na općem planu, u suradnji s pojedinim službama gvardijan fra Anto nastoji poboljšati kvalitetu pomoći koju povratnici očekuju od Franjevačkog samostana. U tu svrhu, krajem studenog prošle godine, na inicijativu gvardijana Tomasa, ravnatelj Županijske bolnice Orašje Perica Jelečević poklonio je franjevačkom samostanu na Plehanu sanitetsko vozilo opremljeno bolničkim nosilima/kolicima kao i osnovnom opremom za transport bolesnika. Pripremajući se za taj korak, franjevci su na Plehanu osposobili i jednog medicinskog radnika, fra Franju Dalibora Stjepanovića, kojem je u poslanje uključena i skrb o starijima i nemoćnima. Korak je to i poticaj prema osnivanju partronažne medicinske službe koja bi bila na raspolaganju povratnicima u tom dijelu Bosanske Posavine. (B. Lukačević)

Putujuća izložba o životu i djelu sluge Božjega Josipa Stadlera u Travniku

Travnik, 27. veljače 2020.

U četvrtak, 27. veljače 2020. godine, u Nadbiskupijskom sjemeništu „Petar Barbarić“ u Travniku otvorena je putujuća izložba reprodukcija fotografija što govore o životu i djelu sluge Božjega Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa i utemeljitelja Družbe sestara Služavki Maloga Isusa. Otvorenju izložbe prethodila je pobožnost Križnog puta i euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija Gonzage koje je predslavio vlač. Predrag Ivandić u koncelebraciji s rektorm sjemeništa, vlač. Željkom Marićem.

Na koncu misnog slavlja rektor vlač. Željko iskazao je dobrodošlicu sestrama Služavkama Maloga Isusa i najavio kratki program koje su one pripremile prigodom postavljanja putujuće izložbe o utemeljitelju sjemeništa i njegovu graditelju sluzi Božjem Josipu Stadleru. U programu su izvedbom pjesme „Imaj srce...“ sudjelovali gosp. Vlado Kudić, član Društva Prijatelja Maloga Isusa i Jozo Martinović. O putujućoj Stadlerovoj izložbi govorila je s. Ana Marija Kesten, a pjesmu posvećenu sluzi Božjem Josipu Stadleru prigodom njegova imendana spjevanu 1889. godine od Ivana Lepušića krasnoslovila je s. Mihalea Martinović, novakinja sestara Služavki Malog Isusa.

Vjerni štovatelji sluge Božjega Petra Barbarića koji su ispunili i ovaj put crkvu do zadnjega mjesta pažljivo su pratili program i poslije primljenog blagoslova imali su priliku razgledati izložbu koja je postavljena u predvorju škole. Nadamo se da će postavljena izložba svim posjetiteljima biti još jedna prilika da se više upoznaju sa zaslužnim ocem i utemeljiteljem travničkog sjemeništa. Sestre su zahvalile rektoru vlač. Željku što im je omogućio da se ova izložba privremeno nastani u prvom Stadlerovu domu kojeg je sagradio kao nadbiskup. (s. Ana Marija Kesten)

Duhovna obnova za članove župskih zborova

Bugojno, 29. veljače 2020.

U subotu, 29. veljače 2020. godine, u Bugojnu održana je cjelodnevna duhovna obnova za članove župskih zborova. Na ovom susretu sudjelovali su članovi zabora iz Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Jajca s

voditeljicom s. Dubravkom Dropuljom; iz Župe sv. Ante Padovanskog iz Bugojna s voditeljicom s. Ivanom Džambas i iz Župe sv. Martina iz Bučića s voditeljicom s. Vlatkom Dujmović. Zbog velikog broja zainteresiranih, duhovna će se obnova održavati za članove župskih zborova tijekom dva vikenda.

Voditeljica duhovne obnove, s. Ines Vujića, susret je započela uvodom u liturgijsko vrijeme korizme te potaknula na promišljanje o korizmenom hodu otvorenih ruku – sve ono što se ima, daje, ostavlja. U drugom dijelu je kroz simboliku svijeće, sagorijevanja, savitljivosti, pucanja i prelamanja prikazala krhkost i izgorijevanje ljudskog života. No, kao što fitilj svijeću drži čvrsto povezanu, tako i u ljudskom životu duša nosi, povezuje s Bogom, daje snagu i tjera naprijed. U završnom dijelu pozvala je sve prisutne na susret sa samim sobom, svojom ranjivosti i krhkosti. Ne treba bježati od onoga što čovjek jest i gdje jest.

Euharistijsko slavlje predslavio je vlč. Ilija Ivoš koji je u propovijedi naglasio da vrijeme koje darujemo za sudjelovanje u misi, na probama, vrijeme je koje darivamo Bogu, a Bogu dajemo najbolje, sebe kroz svoj glas i skladno pjevanje. Uistinu, skladno pjevanje svih zborova u misi kao i u pripremama za misu i predavanje, pokazali su da probe nisu uzaludne. Nakon euharistijskog slavlja sudiонici su ostali u druženju i sabiranju dojmove ovoga zaista vrijednog susreta, pitajući se: „Kad će biti sljedeći susret?“ (SSF/V.D.)

Održane duhovne vježbe na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu

Sarajevo, 26. veljače – 1. ožujka 2020.

Duhovne vježbe na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu održane su od 26. veljače do 1. ožujka 2020. godine. Voditelj programa duhovnih vježbi bio je prof. dr. Ante Vučković, OFM. Uz članove samostanskog bratstva u Nedžarićima, u vježbama su sudjelovali i fra Benedikt Vujica, fra Antun Perković i fra Božidar Štrkalj. Program je svakoga dana započinjao jutarnjim euharistijskim slavljem i molitvom Jutarnjih hvali. Poslijе Evanđelja, fra Ante bi održao prigodnu homiliju osvrćući se prvenstveno na ne-tom naviještenu Božju Riječ. Na Pepelnici je naglasio tri vrste pravednosti na koje nas Isus poziva. Prva se tiče našeg odnosa prema drugima i sastoji se u davanju milostinje. Druga je bitno vezana uz naš odnos prema Bogu i svoju konkretizaciju nalazi u molitvi. Treća se pravednost sastoji u postu u kojem se ogleda naš odnos prema samima sebi. Drugoga dana fra Ante je oslanjajući se na Isusove riječi potaknuo prisutne da svoj život predaju Bogu odričući se samih sebe i noseći svoj križ. U petak se osvrnuo na pitanje posta koje danas pored duhovnog značenja poprima mnoga druga tumačenja i shvaćanja. Subotnja čitanja protumačio je naglašavajući važnost činjenja dobra, a ne zla i neprestanog truda oko traženja dobra u drugima koji su kraj nas. Posljednjeg dana promišljaо je o našem društvu obilja kojemu je potrebno iskustvo pustinje kako bi se dublje iskusila Božja prisutnost.

Prijepodnevni program sastojao se u kratkim uputama koje je fra Ante upućivao prisutnima kako bi oni mogli najprije sa-

mostalno razmatrati, a potom poslijepodne u skupinama po trojica izmjenjivati ono o čemu su promišljali. Okvirni naslov programa mogao bi glasiti „Duhovne vježbe i biografija“. Rad u skupinama temeljio se na Lukinu evanđelju iz kojega je duhovnik svakoga dana predlagao dvije teme za razmatranje. Oslanjajući se na događaj Navještenja Mariji, prisutni su promišljali o okolnostima koje su prethodile Isusovu rođenju. Činjenica da su Isusovi roditelji išli na popis u Betlehem govori o Isusovoj vezanosti uz pojedino mjesto i ujedno potiče na promišljanje o mjestima koja su svakoga od prisutnih osobno vezala i u kojima se mogu čitati Božji tragovi. Sljedeće su teme bile vezane uz osobno ime i uz Hram te uz običaje i učitelje, pozivajući se na Isusovo prikazanje u Hramu i njegov razgovor s učiteljima u Hramu. U petak se tematizirao događaj Isusova krštenja i silaska Duha Svetoga te rodoslovje Isusovo koje govori o Isusovu zakonskom porijeklu. Potaknuti tim temama prisutni su imali zadatak promisliti svoje krštenje i krštenje u Duhu kada su osjetili da im je Bog bio najbliže. Isusovo je rodoslovje temelj za promišljanje o podrijetlu i o životnoj mreži koja se sastoji od raznovrsnih obiteljskih odnosa. Subotni rad u sklopu duhovnih vježbi bio je posvećen Isusovim kušnjama na osnovu kojih su prisutni razmišljali o osobnim životnim kušnjama i o snazi Duha u njihovu životu.

Uz navedene sadržaje u okviru duhovnih vježbi molio se Srednji čas, Služba čitanja i Večernje hvale, a naposljetku se častilo Isusa u Presvetom oltarskom sakramentu. U petak je slavljenja i pobožnost Križnog puta, a u subotu pokorničko bogoslužje uz prigodu za isповijed. Neka ovi duhovni sadržaji doi-

sta budu svima onima koji su sudjelovali na duhovnu izgradnju i na izgradnju Tijela Kristova, koje je Crkva. (fra Zoran Topalović)

Duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva u ožujku

Sarajevo, 15. ožujka 2020.

U organizaciji Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije održana je u nedjelju, 15. ožujka 2020. godine, u poslijepodnevnim satima u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu, mjeseca duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva pod vodstvom fra Josipa Jozića, profesora na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Sudjelovalo je 70-ak redovnica.

Voditelj je u svom predavanju govorio o kušnjama u današnjem svijetu, koje u odnosu na Isusove kušnje (kušnja kruha, kušnja Boga i kušnja đavla) proširuju svoje značenje i opseg. „Iako korizma donosi tri pustinjske kušnje, njih je možda u istoj strukturi puno više u našem životu. Kušnja nije samo nešto što čovjeka dovodi pred zid odluke za dobro ili loše, nego više zavodljivost, to joj i jest snaga, da u onim trenucima kada mislimo da smo u svemu što govorimo i radimo baš u pravu, možemo biti jednostavno zavedeni i kušani.“

Koristeći likove iz romana „Svježe obojeno“ pisca Josipa Mlakića (majka i šestogodišnje dijete u ratnim okolnostima i kritičnim uvjetima kreću na put) predavač je istaknuo tri kušnje: „Prva kušnja – sigurnosti ugode. Svi mi radimo svoj posao, no uz strukturu ‘ima vrijeme rada i vrijeme odmora’ preteže određena konformistička linija u kojoj nisu opreke rad i odmor, nego rad i komfor. Tu je važno, ne da se ima dovoljno hrane, jela i

pića, to svakako imamo, nego da se ima dovoljno vremena za sve svoje hobije, da je vrijeme i situacija komotna u kojoj nas nitko ne smije uz nemiravati. Sigurnost ugode nije samo kušnja, ona je već nešto u što se upalo, jer dokida kako osjećaj za dužnost tako i osjećaj za ljudsku muku. Danas se kod nas to očituje u jednom već ustaljenom pojmu, zapravo u duhovnosti blagostanja. Kušnja sigurnosti ugode proizvodi određeni relativizam u svemu. Druga kušnja – sigurnosti vjere. Pojavljuje se onda kada čovjeka u životu nešto napadne, kada mu nešto bitno za život počinje nedostajati, kada se s nekim posvoda, kada neka bolest dođe, pa se onda postavljaju redovito već poznata pitanja ‘zašto baš meni’, ‘što baš ja’, pa se pojavi određena sumnja u Boga. Ako nešto ‘zaškripi’, u opasnosti smo – to je kušnja sigurnosti u vjeri – da mi Bogu određujemo način ophodenja s nama ili propisujemo kakav bi nam život trebao biti. Vjera nije siguran pojam, ona može presušiti, nju se može i ‘ubiti’, ona je kao na nesigurnim temeljima, koje ipak i iznad svega drži Bog u svojim rukama.“ S obzirom na treću kušnju – sigurnosti pozicije, predavač je istaknuo: „Ova kušnja ne nalazi se samo u opreci Isus i āavao, nego i na razini čovjek-čovjek, kada se podlaže drugome. U određenom smislu je i ugodno prepustiti se tuđem vodstvu pa i u najintimnijim stvarima života, jer se time oslobađa odgovornosti, razmišljanja, odlučivanja, ali se također oslobođa i svake kreativnosti, svake spontanosti i svake nove ideje. Danas je poznata kušnja ‘klanjanja’ velikanim u bilo kojem obliku. Poklanjamo se drugim ljudima, raznim vođama, guruima koji su popularni, jer imaju utjecaja, jer mogu nešto srediti i ponajviše jer nas mogu fi-

nancirati. Ova je kušnja pozicije ponekada jača od kušnje kruha ili iskušavanja Boga u osobnom životu, jer pozicija omogućuje upravljanje ljudima, a ne samo stvarima, da pred drugima pokažem svoju veličinu, da pokažem kako vrijedim jer imam poziciju, i da pokažem da drugi ovisi o meni – to je nekad najteža zavodljivost“, zaključio je fra Josip.

Nakon predavanja slijedilo je klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom i osobna isповijed. Euharistijsko je slavlje također predvodio fra Josip te je izrekao homiliju. Za vrijeme svete mise na orguljama je svirala s. M. Antoneta Martić, članica sestara milosrdnica Sarajevske provincije. (s. Jadranka Obućina)

Održane prve duhovne vježbe sestara Služavki Maloga Isusa Sarajevske provincije

Gromiljak, 8.-15. ožujka 2020.

Prve duhovne vježbe u Provinciji Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, sestre Služavke Maloga Isusa započele su na grobu sluge Božjega, Josipa Stadlera, svoga utemeljitelja, 8. ožujka 2020. godine, na dan kada mole za njegovo proglašenje blaženim. Nakon misnoga slavlja u Katedrali Srca Isusova i molitve na Stadlerovu grobu, sestre su se zaputile u Kuću Navještenja na Gromiljaku gdje ih je dočekao voditelj duhovnih vježbi, mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski, mons. dr. Ratko Perić.

Tijekom šest dana, pod biskupovim vodstvom, očinskim srcem i nadahnutom riječju, sestre su promišljale o pozivu i odaživu iščitavajući Izabrana biblijska zvanja

te osluškivale što im Krist – Svjetlo naroda – poručuje, te tako u likovima njegovih učenika prepoznavale i vraćale se na izvore kada su Bogu rekle: „Da!“, Svjetlu koje daje život; Kristu prisutnom u euharistiji, u Riječi Božjoj, u kršćanskoj zajednici, u svjedočenju apostolskoga poslanja, u djelima milosrđa i u služenju siromasima. „Svaka je sestra pozvana na ispunjenje zapovijedi ljubavi prema Bogu i bližnjemu, po zavjetima čistoće, siromaštva i posluha, nepodijeljena srca idući protiv triju požuda: tijela, očiju i oholosti života, izbližega slijediti Krista te na takav način odati Bogu slavu i služiti braći na zemlji“, rekao je biskup. Da bi pak ljubav poput dobrog sjemena u duši rasla i rađala rodom, svaka je sestra pozvana rado slušati Božju Riječ te uz pomoć Božje milosti ispunjavati Njegovu volju posvećujući se molitvi, samozataji, djelotvornom bratskom služenju i uvježbavanju u svim krjepostima po uzoru na slugu Božjeg, Josipa Stadlera koji je uvijek tražio ono što je Bogu milo.

U drugom dijelu razmatranja od 11.00 – 12.00 sati, sestre su imale priliku osobno sudjelovati u pobožnostima: Djetcetu Isusu, Srcu Isusovu, sv. Josipu, Gospu, pobožnosti Križnoga puta te promatrati veličinu Boga Oca koji je došao među nas i uzeo lice ljudsko, lice Sina Čovječjega, kako bismo kroz Njegovu utjelovljenu prisutnost, zahvaljujući ljudskoj naravi, mogli promatrati onu vječnu, nestvorenu, slavnu. Sve to, uz zajedničku i osobnu molitvu sestara, bijaše dobra i snažna priprema za nadolazeće slavlje Uskršnja Gospodinova. Za sve milosne trenutke sestre zahvaljuju dobrome Bogu – poznavatelju srdaca, te mole da budu radosne navjestiteljice Božjih otajstava. (s. Marina Perić)

Obilježen spomen na slugu Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera u ožujku

Sarajevo, 8. ožujka 2020.

Dan molitve i spomen na slugu Božjega, nadbiskupa Josipa Stadlera obilježen je u sarajevskoj katedrali u nedjelju, 8. ožujka 2020. godine. Na molitvu krunice uz razmišljanja o Stadlerovu tumačenju Božjih zapovijedi, kao i na euharistijsko slavlje okupile su se sestre Služavke Maloga Isusa, djeca Stadlerova dječjeg „Egipta“ iz Sarajeva, vjerni puk Božji te hodočasnici iz gromiljačke Župe „Ime Marijino“ u pratnji s. M. Jelene Jovanović. Misna čitanja i molitvu vjernika animirale su: s. M. Judita, s. M. Jelena i novakinja s. Rita, a sviranje i pjevanje novakinja s. Mihaela i kandidatica Nikolina, pod vodstvom maestra, profesora vlč. Marka Stanušića, zajedno sa zborom svih sestara Služavki Maloga Isusa, kao i sveg puka Božjeg. Euharistijsko slavlje predvodio je katedralni župnik vlč. Mato Majić u koncelebraciji vlč. Olivera Jurišića, vicerektora Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu. Nakana svete mise je za proglašenje blaženim i svetim služe Božjega Josipa Stadlera.

U homiliji se župnik vlč. Majić osvrnuo na Evandelje koje govori o Isusovu preobraženju. Osobito je istaknuo da se tijekom svake svete mise na oltaru događa preobrazba kruha u Isusovo Tijelo kojim se hranimo za vječnost i vina u Isusovu Krv. Isus je za nas umro na križu. Križ nas prati na putu života, križ je taj koji otvara vrata nebeska, njime se kupuje vječni život. Uzaludno je bježati od križa jer samo nas križ vodi do preobrazbe. Pomoću primjera atletičara, koji svakodnevno vježba da postigne uspjeh, potaknuo nas je da i mi budemo Božji atle-

120 KRONIKA REDOVNIŠTVA U BiH

tičari te da se i mi neprestano trudimo, vježbamo kako bismo postigli vječni život.

U drugom dijelu homilije vlc. Majić način je poveznicu između Abrahama i služe Božjega Josipa Stadlera. Bog šalje Abrahama iz doma očinskoga u drugu zemlju te mu daje obećanje. Abraham je povjeravao Bogu. Na isti način, Bog poziva slugu Bož-

jega Josipa Stadlera da ostavi svoju zemlju te podje u zemlju koju mu je pripremio. I tako ostavi svoju zemlju i dođe u Bosnu, gdje je revno vršio volju Božju. Na kraju svete mise svi okupljeni su na grobu slugе Božjega Josipa Stadlera izmolili molitvu za njegovo proglašenje blaženim. (KTA)